

การสร้างแบบเรียนอัตลักษณ์ เพื่อใช้เป็นสื่อการสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานบ้าน)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชุดแม่บ้านมือใหม่

งานวิจัย
ของ
สลักจิตต์ สุขสอาด

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
วิชา ปถ.692 ภาคนิพนธ์ระดับสูง ปถ.693 การวิจัยทางการประถมศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2549

S 33703.1

คณะกรรมการควบคุมและสอบงานวิจัยได้พิจารณางานวิจัยฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ

ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนั่น มีชั้นหมาก)

กัตติโก ทอวักได้

กรรมการ

(อาจารย์ทัศนาก ทอวกักดี)

อ

372.82044

ส368ก

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างสูงจากผู้ช่วยศาสตราจารย์สนั่น มีชั้นหมาก อาจารย์ทัศนาก ทอภักดี ประธานและกรรมการควบคุมงานวิจัยที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะตลอดจนควบคุมดูแล เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์บุษกร พรหมหล้าวรรณ อาจารย์สมหมาย ปวะบุตร อาจารย์ระดับ 7 โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณอาจารย์อรุณ สัมดี อาจารย์วิรุทธ พลายเล็ก ที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำการเขียนแบบเรียนอัตลักษณ์ จนสำเร็จออกมาเป็นรูปเล่ม จำนวน 7 เล่ม

ขอขอบคุณคณะครูและนักเรียนโรงเรียนประถมสาธิตที่ให้ความร่วมมือในการทดลอง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิจัย ทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าอันพึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และสนับสนุนด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัย ตลอดมา

สลักจิตต์ สุขสอาด

สารบัญ

บทที่	หน้า
1. บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี.....	5
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อการสอน.....	12
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียนอัตลักษณ์.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม.....	30
3. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	33
ประชากรกลุ่มตัวอย่าง.....	33
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	34
การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	34
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
4. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	47
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	47
วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	47
วิธีดำเนินการทดลอง.....	48
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	48

อภิปรายผล.....	49
ข้อเสนอแนะ.....	50
บรรณานุกรม.....	53
ภาคผนวก.....	56
ภาคผนวก ก.	57
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน....	58
ภาคผนวก ข.	60
แผนการสอน.....	61
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	75
เกณฑ์การให้คะแนนภาคปฏิบัติ.....	79
ภาคผนวก ค.	81
แบบเรียนอัตลักษณ์ชุดแม่บ้านมือใหม่.....	82
บทคัดย่อ	
ประวัติย่อผู้วิจัย	

บัญชีตาราง

ตาราง

1. ค่าคะแนนจากการทำกิจกรรมภาคปฏิบัติจำแนกเป็นรายเล่ม.....43
2. ค่าคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หลังการเรียนรู้ด้วยแบบเรียนอัตลักษณ์ ครบทั้ง 7 เล่ม.....44
3. ค่าประสิทธิภาพของแบบเรียนอัตลักษณ์ชุดแม่บ้านมือใหม่
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80.....46
4. ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....58

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
แผนภูมิแสดงสัจธรรมของการเรียนการสอน.....	19
แผนภูมิการผลิตแบบเรียนอัตลักษณ์.....	22

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

งานบ้าน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการทำงานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในครอบครัวทุกครอบครัว จะต้องทำเพื่อความน่าอยู่ของบ้านเพราะบ้านเป็นที่ที่เราอยู่อาศัย เป็นที่อยู่ ที่กิน ที่นอนของเรา การทำงานบ้านจะเป็นการฝึกทักษะพื้นฐานของการทำงาน ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบ การแก้ปัญหาในการทำงาน

จากความสำคัญของวิชางานบ้านที่มีต่อการดำรงชีวิต หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จึงกำหนดให้วิชางานบ้านเป็นวิชาที่จัดอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้และ เทคโนโลยีที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความสามารถเกี่ยวกับงานอาชีพและเทคโนโลยี มีทักษะการทำงาน ทักษะการจัดการ สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยี จากภูมิปัญญาพื้นบ้าน ภูมิปัญญาไทย และเทคโนโลยีสากลมาใช้ในการทำงานอย่างถูกต้อง เหมาะสม คำนึงถึง คุณค่า และมีศีลธรรม คุณธรรม สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรือวิธีการใหม่ สามารถ ทำงานเป็นหมู่คณะ มีนิสัยรักการทำงาน เห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่องาน ตลอดจนมีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ประหยัดและอดทน อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่สามารถช่วยเหลือตนเอง และพึ่งตนเองได้ตามพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ : 2544 : 9)

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยีในวิชา งานบ้าน นักเรียนขาดทักษะในการทำงานผู้ปกครองไม่ฝึกให้นักเรียนได้ทำงานด้วยตัวเอง มักจะ ทำให้ทุกอย่าง เนื้อหาบางเรื่องในแบบเรียนทำความเข้าใจยากเป็นนามธรรมมากกว่ารูปธรรม และมีเนื้อหาสาระมาก เวลาในการสอนมีน้อย แบบเรียนที่ใช้เรียนมีสาระไม่ตรงกับหน่วยบูรณาการ ของโรงเรียน ขาดสื่อและอุปกรณ์การสอน

จากลักษณะกลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยีด้านงานบ้าน มุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงบ้านและ ชีวิตความเป็นอยู่ในบ้าน ผ้าและเครื่องแต่งกาย อาหารและโภชนาการ ซึ่งเป็นวิชาที่เน้นการปฏิบัติ จึงต้องอาศัยปัจจัยพื้นฐานคือสื่อการเรียนการสอน เช่น สื่อประเภทวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้รวมทั้งสื่อพื้นฐานคือ สื่อประเภทหนังสือ หนังสือคู่มือครู

สื่อทุกชนิดมีคุณอนันต์และมีโทษมหันต์การใช้สื่อการสอนจึงควรผ่านกระบวนการการวิจัย วิเคราะห์คุณค่าก่อนนำไปใช้อย่างจริงจัง ดังที่นักวิจัยทำการทดลองสอน ถ้าครูผู้สอนได้ศึกษาพื้นฐาน การใช้สื่อมาดีสื่อ นั้นก็จะถูกนำมาใช้ในเชิงปฏิบัติไปในทางสร้างสรรค์ กล่าวคือ (สนั่น ชันหมาก :442)

1. ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอด (Concept) อย่างชัดเจนโดยเฉพาะความคิดรวบยอดทางนามธรรม (Defined Concept)
2. ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ และความสนใจในการเรียนรู้
3. ช่วยให้การเรียนรู้อย่างเป็นของง่ายขึ้น และมีความคงทน
4. สื่อจะเป็นศูนย์ความสนใจนำไปจัดกิจกรรมอย่างกว้างขวาง
5. สื่อสร้างค่านิยมในการเรียนรู้ ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ที่มีประโยชน์ต่อชีวิตจริง
6. สื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้มีชีวิตไม่น่าเบื่อหน่าย
7. สื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้สิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างมีเหตุผล รู้จักเปรียบเทียบเรียนรู้รูปแบบจากสื่อและสร้างสรรค์รูปแบบของตนเอง
8. สื่อช่วยประหยัดเวลาในการสอน และประหยัดค่าใช้จ่ายลงได้
9. สื่อจะช่วยแบ่งเบาภาระครูผู้สอนลงได้มาก

ดังนั้นสื่อการเรียนการสอนจึงมีความจำเป็นมากครูผู้สอนจำเป็นต้องพยายามหาแนวทางที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สื่อที่สามารถถ่วงโยงการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพชนิดหนึ่งคือแบบเรียนอัตลักษณ์ สร้างขึ้นเพื่อสนองการเรียนรู้ตามความคิดรวบยอดและจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อที่กำหนดไว้ในหลักสูตรดังที่ทฤษฎี ดันหยง (2532 - 41) กล่าวว่า ว่าเป็นสื่อการเรียนการสอนที่จัดจุดเน้นและชี้แนะความคิดรวบยอดและจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน สามารถพัฒนาความคิดรวบยอดตามช่วงความสนใจของเด็กประถมศึกษา ครูสามารถสร้างขึ้นใช้เอง และสามารถสนองความต้องการทางการเรียนการสอนได้ครอบคลุมทุกเนื้อหา ทั้งผลิตขึ้นใช้ได้ทันเหตุการณ์ สามารถจัดเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะกระตุ้นนักเรียนพัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจที่จะสร้างแบบเรียนอัตลักษณ์เพื่อเป็นสื่อการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี(งานบ้าน)ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อเป็นพื้นฐานทำให้นักเรียนมีประสบการณ์ มีทักษะในการทำงานเป็นการปลูกฝังคุณลักษณะในเรื่องของความรู้ ความเข้าใจ มีความขยันหมั่นเพียรรับผิดชอบต่อหน้าที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ช่วยเหลือแบ่งเบาภาระของครอบครัวและผู้อื่นตามควรแก่วัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบเรียนอัตลักษณ์กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานบ้าน) ชุดแม่บ้านมือใหม่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้แบบเรียนอัตลักษณ์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี(งานบ้าน) ชุดแม่บ้านมือใหม่ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 7 เล่ม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 3 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 35 คน จำนวน 105 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 35 คน

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ใช้เวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 8 คาบ

4. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เนื้อหาที่นำมาทดลองในครั้งนี้เป็นเนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานบ้าน) สาระที่ 1 การดำรงชีวิตครอบครัว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชุดแม่บ้านมือใหม่จำนวน 7 เล่ม คือ

1. บ้านนาอยู่
2. สะอาด...อิม...อรัย
3. กรอบ...หวาน...มัน...เค็ม
4. บัวลอยห้าสหาย
5. ผักบุ้งแปลงร้าง
6. ไข่เปลี่ยนรส
7. หนูทำได้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบเรียนอัตลักษณ์ (Self-Texts) หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยเนื้อหา จุดประสงค์เรียนรู้ กิจกรรมการจัดการเรียนการสอน เทคนิคการวัดและประเมินผล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อประกอบการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชุดแม่บ้านมือใหม่โดยสร้างสื่อแบบเรียนอัตลักษณ์จำนวน 7 เล่ม ตามเนื้อหาสาระจากแนวคิดและวิธีการสร้างสื่อเรียนอัตลักษณ์ (Self - Texts) ของหทัย ดันหยง และสนั่น มีชันหมาก โดยวิเคราะห์หลักสูตรและการสอน เพื่อกำหนดความคิดรวบยอดที่จะนำมาใช้เป็นแก่นสาระในการสร้างสื่อ

2. ประสิทธิภาพของแบบเรียนอัตลักษณ์ หมายถึง ผลการประเมินตามเกณฑ์ที่ใช้ ประเมินประสิทธิภาพของแบบเรียนอัตลักษณ์เพื่อใช้เป็นแบบเรียนสำหรับสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานบ้าน) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยกำหนดเกณฑ์ไว้ 80/80

80 ตัว แรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากพฤติกรรมการปฏิบัติงานในตัวผู้เรียน หลังจากการเรียนการสอนโดยแบบเรียนอัตลักษณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานบ้าน) ชุดแม่บ้านมือใหม่ จำนวน 7 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 80

80 ตัว หลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชุดแม่บ้านมือใหม่ หลังจากการเรียนการสอนโดยใช้แบบเรียนอัตลักษณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานบ้าน) ในแต่ละเล่ม คิดเป็นร้อยละ 80

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อการสอน
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียนอัตลักษณ์
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี

ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ได้ให้แนวทางในการพัฒนาผู้เรียน โดยกำหนดมาตรฐาน และ สาระการเรียนรู้กลุ่มวิชาการงานและอาชีพมาตรฐานการเรียนรู้แกนร่วม ไว้ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2544 : 26)

มาตรฐานด้านความรู้

มาตรฐานที่ 1 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ และงานธุรกิจ

มาตรฐานด้านทักษะ / กระบวนการ

มาตรฐานด้านทักษะ / กระบวนการ จากมาตรฐานที่ 2 ถึงมาตรฐานที่ 8 สรุปใจความสำคัญดังนี้ คือ มีทักษะในงานบ้าน งานช่าง งานประดิษฐ์ งานธุรกิจ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงานและสิ่งแวดล้อมอย่างมีจิตสำนึกในการทำงาน มีกระบวนการในการจัดการ สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาแสวงหาความรู้ในการทำงาน และมีทักษะในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มได้

มาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

มาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม จากมาตรฐานที่ 9 และมาตรฐานที่ 10 สรุปใจความสำคัญได้ดังนี้ คือ มีความขยัน อดทน ประหยัด อดออม ซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ เอื้อเฟื้อ เสียสละ มีวินัยในการทำงานรักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่องาน

สาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มงานอาชีพและเทคโนโลยี ประกอบด้วย

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

สาระที่ 2 การอาชีพ

สาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี

สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

(กรมวิชาการ. 2544 : 4)

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว เป็นสาระที่เกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน และสังคม ที่ว่าด้วยงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ และงานธุรกิจ

สาระที่ 2 การอาชีพ เป็นสาระที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีพสุจริต ทั้งงานอาชีพ ระดับ กึ่งฝีมือ และช่างฝีมือ

สาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี เป็นสาระที่เกี่ยวกับธรรมชาติของเทคโนโลยี กระบวนการเทคโนโลยี และการใช้เทคโนโลยี

สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นสาระที่เกี่ยวกับหลักการ คุณค่า บทบาทและ กระบวนการของเทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ เป็นสาระที่เกี่ยวกับการนำเทคโนโลยี และเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตและครอบครัวและการอาชีพ

มาตรฐานการเรียนรู้

(กรมวิชาการ 2544 : 6 – 16)

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะ มีคุณธรรม มีจิตสำนึก ในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ในการทำงานเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว ที่เกี่ยวข้องกับงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ และงานธุรกิจ

มาตรฐาน ง 1.2 มีทักษะ กระบวนการทำงาน และการจัดการ การทำงานเป็น กลุ่ม การแสวงหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาในการทำงาน รักการทำงานและมีเจตคติที่ดีต่องาน

สาระที่ 2 การอาชีพ

มาตรฐาน ง 2.1 เข้าใจ มีทักษะ มีประสบการณ์ในงานอาชีพสุจริต มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพสุจริต

สาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี

มาตรฐาน ง 3.1 เข้าใจธรรมชาติและกระบวนการเทคโนโลยี ใช้ความรู้ ภูมิปัญญา จินตนาการและความคิดอย่างมีระบบในการออกแบบ สร้างสิ่งของเครื่องใช้วิธีการเชิงกลยุทธ์ตามกระบวนการเทคโนโลยี สามารถตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม โลกของงานและอาชีพ

สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ

มาตรฐาน ง 4.1 เข้าใจ เห็นคุณค่า และใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงานและอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณธรรม

สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

มาตรฐาน ง 5.1 ใช้เทคโนโลยีในการทำงาน การผลิต การออกแบบ การแก้ปัญหา การสร้างงาน การสร้างอาชีพสุจริต อย่างมีความเข้าใจมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และมีความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะ มีคุณธรรม มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ในการทำงานเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ และงานธุรกิจ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ป.4 – 6

1. เข้าใจความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ หลักการ วิธีการขั้นตอนกระบวนการทำงาน การจัดการและสามารถทำงานตามขั้นตอน
2. เลือกใช้เก็บบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงาน
3. มีความคิดริเริ่มในการทำงาน
4. ทำงานด้วยความรับผิดชอบ ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดออม อดทน
5. ใช้พลังงานทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างคุ้มค่าและถูกวิธี

มาตรฐาน ง 1.2 มีทักษะ กระบวนการทำงาน และการจัดการ การทำงานเป็นกลุ่ม การแสวงหาความรู้ สามารถแก้ปัญหาในการทำงาน รักการทำงานและมีเจตคติที่ดีต่องาน

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ป.4 – 6

1. สามารถวิเคราะห์งาน วางแผนการดำเนินงาน ปฏิบัติงานตามแผนและประเมินการดำเนินงาน

2. สามารถทำงานในฐานะผู้นำ / สมาชิกกลุ่มและสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีในกลุ่ม

3. สามารถค้นคว้ารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานจากแหล่งความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ

4. สามารถวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของปัญหา และแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสม

5. มีความตั้งใจเอาใจใส่และทำงานจนสำเร็จ พอใจและยอมรับการทำงาน ทำงานอย่างมีความสุขมีกิจนิสัยในการทำงานด้วยความประณีต รอบคอบ ปลอดภัยและสะอาด

สาระที่ 2 การอาชีพ

มาตรฐาน ง 2.1 เข้าใจ มีทักษะ มีประสบการณ์ในงานอาชีพสุจริต มีคุณธรรม มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพสุจริต

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ป.4 – 6

1. เข้าใจหลักการและมีทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานอาชีพ สุจริตให้มีคุณภาพ

2. เห็นแนวทางในการนำเทคโนโลยี มาพัฒนางานอาชีพสุจริต

สาระที่ 3 การออกแบบและเทคโนโลยี

มาตรฐาน ง 3.1 เข้าใจธรรมชาติและกระบวนการเทคโนโลยี ใช้ความรู้ ภูมิปัญญา จินตนาการและความคิดอย่างมีระบบในการออกแบบ สร้างสิ่งของ เครื่องใช้วิธีการเชิงกลยุทธ์ ตามกระบวนการเทคโนโลยี สามารถตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม โลกของงานและอาชีพ

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ป.4 – 6

1. เข้าใจหลักการเบื้องต้นของการออกแบบและการใช้เทคโนโลยี

2. เข้าใจธรรมชาติและกระบวนการเทคโนโลยี

3. เลือกเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงานโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและ

สิ่งแวดล้อม

4. ออกแบบและสร้างสิ่งของเครื่องใช้อย่างถูกวิธี และปลอดภัย ทดสอบและปรับปรุงแก้ไขประเมินผล และนำเสนอแนวคิด

5. เปรียบเทียบสิ่งของเครื่องใช้หรือวิธีการที่ได้จากเทคโนโลยีที่เข้าใจท้องถิ่นทั้งด้านคุณภาพความเหมาะสมการเป็นที่ยอมรับ ความคุ้มค่าต่อการใช้งานและเลือกใช้อย่างเหมาะสม ปลอดภัยและมีผลดีต่อสิ่งแวดล้อม

6. มีเจตคติที่ดีต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน

สาระที่ 4 เทคโนโลยีสารสนเทศ

มาตรฐาน ง 4.1 เข้าใจ เห็นคุณค่า และใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงานและอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ป.4 – 6

1. เห็นความสำคัญของข้อมูลและแหล่งข้อมูล
 2. รวบรวมข้อมูลที่สนใจได้ตรงตามวัตถุประสงค์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เชื่อถือได้
 3. จัดเก็บรักษาข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ
 4. รู้จักชื่อและหน้าที่ของอุปกรณ์พื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
 5. เข้าใจหลักการทำงานเบื้องต้นและประโยชน์ของคอมพิวเตอร์
 6. เข้าใจขั้นตอนการใช้งานคอมพิวเตอร์
 7. ใช้คอมพิวเตอร์ในการค้นหาข้อมูลและความรู้จากแหล่งข้อมูล
 8. นำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสม
 9. เข้าใจหลักการทำงานเบื้องต้นของการแก้ปัญหา
 10. ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างชิ้นงานจากจินตนาการ หรืองานที่ทำในชีวิตประจำวัน
- อย่างมีจิตสำนึก และมีความรับผิดชอบ

สาระที่ 5 เทคโนโลยีเพื่อการทำงานและอาชีพ

มาตรฐาน ง 5.1 ใช้เทคโนโลยีในการทำงาน การผลิต การออกแบบ การแก้ปัญหการสร้างงาน การสร้างอาชีพสุจริต อย่างมีความเข้าใจมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และมีความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ป.4 – 6

1. วางแผนเลือกและใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมกับงาน

การวัดและประเมินผล

เพื่อที่จะทราบว่าภารกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้หรือไม่เพียงใด จำเป็นต้องมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ในอดีตการวัดและประเมินผลส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการใช้ข้อสอบซึ่งไม่สามารถสนองเจตนารมณ์การเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนคิด ลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการหลากหลาย เพื่อสร้างองค์ความรู้ ดังนั้นผู้สอนต้องตระหนักว่าการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลเป็นกระบวนการเดียวกันและจะต้องวางแผนไปพร้อม ๆ กัน (กรมวิชาการ : 2544 20 – 22)

แนวทางการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้จะบรรลุผลตามเป้าหมายของการเรียนการสอนที่วางไว้ได้ ควรมีแนวทางดังต่อไปนี้

1. ต้องวัดและประเมินผลทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะ และกระบวนการ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม รวมทั้งโอกาสในการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. วิธีการวัดและประเมินผลต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้
3. ต้องเก็บข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผลตามความเป็นจริง และต้องประเมินผลภายใต้ข้อมูลที่มีอยู่
4. ผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องนำไปสู่การแปลผลและข้อสรุปที่สมเหตุสมผล
5. การวัดและประเมินผลต้องมีความเที่ยงตรงและเป็นธรรม ทั้งในด้านของวิธีการวัด โอกาสของการประเมิน

วัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผล

1. เพื่อวินิจฉัยความรู้ความสามารถ ทักษะและกระบวนการ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของผู้เรียน และเพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะได้เต็มตามศักยภาพ
2. เพื่อใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับให้แก่ตัวผู้เรียนเองว่าบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้เพียงใด
3. เพื่อใช้ข้อมูลในการสรุปผลการเรียนรู้และเปรียบเทียบถึงระดับพัฒนาการของการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อกระบวนการเรียนการสอน วิธีการวัดและประเมินผลที่สามารถสะท้อนผลการเรียนรู้อย่างแท้จริงของผู้เรียนและครอบคลุมกระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้านตามที่กล่าวมาแล้วจึงต้องวัดและประเมินผลจากสภาพจริง (Authentic assessment)

การวัดและประเมินผลจากสภาพจริง

กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนมีหลากหลาย เช่น กิจกรรมในชั้นเรียน กิจกรรมการปฏิบัติ กิจกรรมสำรวจภาคสนาม กิจกรรมการสำรวจตรวจสอบ การทดลอง กิจกรรมศึกษาค้นคว้า กิจกรรมศึกษาปัญหาพิเศษหรือโครงงาน ฯลฯ อย่างไรก็ตาม ในการทำกิจกรรมเหล่านี้ ต้องคำนึงว่าผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพแตกต่างกัน ผู้เรียนแต่ละคนจึงอาจทำงานชิ้นเดียวกันได้เสร็จในเวลาที่แตกต่างกัน และผลงานที่ได้ก็อาจแตกต่างกันด้วย เมื่อผู้เรียนทำกิจกรรมเหล่านี้แล้วก็ต้องเก็บรวบรวมผลงาน เช่น รายงาน ชิ้นงาน บันทึก และรวมถึงทักษะปฏิบัติต่าง ๆ เจตคติ ความรัก ความซาบซึ้ง กิจกรรมที่ผู้เรียนได้ทำและผลงานเหล่านี้ต้องใช้วิธีประเมินที่มีความเหมาะสมและแตกต่างกันเพื่อช่วยให้สามารถประเมินความรู้ความสามารถ และความรู้สึกนึกคิดที่แท้จริงของผู้เรียนได้ การวัดและประเมินผลจากสภาพจริงจะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อมีการประเมินหลาย ๆ ด้าน หลากหลายวิธีในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับชีวิตจริง และต้องประเมินอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้ข้อมูลที่มากพอที่จะสะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนได้

ลักษณะสำคัญของการวัดและประเมินผลจากสภาพจริง

1. การวัดและประเมินผลจากสภาพจริง มีลักษณะที่สำคัญคือใช้วิธีการประเมินกระบวนการคิดที่ซับซ้อน ความสามารถในการปฏิบัติงาน ศักยภาพของผู้เรียนในด้านของผู้ผลิต และกระบวนการที่ได้ผลผลิตมากกว่าที่จะประเมินว่าผู้เรียนสามารถจดจำความรู้อะไรได้บ้าง
2. เป็นการประเมินความสามารถของผู้เรียน เพื่อวินิจฉัยผู้เรียนในส่วนที่ควรส่งเสริมและส่วนที่ควรแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของแต่ละบุคคล
3. เป็นการประเมินที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมประเมินผลงาน ของทั้งตนเอง และของเพื่อนร่วมห้อง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตัวเอง เชื่อมั่นในตนเอง สามารถพัฒนานตนเองได้

4. ข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการเรียนการสอนและการวางแผนการสอนของผู้สอนว่าสามารถตอบสนองความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคลได้หรือไม่
5. ประเมินความสามารถของผู้เรียนในการถ่ายโอนการเรียนรู้ไปสู่ชีวิตจริงได้
6. ประเมินด้านต่าง ๆ ด้วยวิธีที่หลากหลายในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

วิธีการและแหล่งข้อมูลที่ใช้

เพื่อให้การวัดและประเมินผลได้สะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ผลการประเมินอาจจะได้มาจากแหล่งข้อมูลและวิธีการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. สังเกตการแสดงออกเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
 2. ชิ้นงาน ผลงาน รายงาน และกระบวนการ
 3. การสัมภาษณ์
 4. บันทึกของผู้เรียน
 5. การประชุมปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างผู้เรียนและครู
 6. การวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติ (Practical assessment)
 7. การวัดและประเมินผลด้านความสามารถ (Performance assessment)
 8. แฟ้มผลงาน (Portfolio)
 9. การประเมินตนเอง
 10. การประเมินโดยกลุ่มเพื่อน
 11. การประเมินกลุ่ม
 12. การประเมินโดยใช้แบบทดสอบทั้งแบบอัตนัยและแบบปรนัย
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อการสอน
1. ความหมายของสื่อการสอน

ได้มีนักวิชาการและนักเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

ฮาส และ แพกเกอร์ (Hass and Packer. 1964 : 11) ให้ความหมายของสื่อการสอนไว้ว่า หมายถึง เครื่องมือที่ช่วยในการถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นจริง ทักษะ ทศนคติ ความรู้ความเข้าใจ

และความซาบซึ้งไปยังผู้เรียน หรือเป็นเครื่องมือประกอบการสอนที่เราสามารถได้ยินเสียงและมองเห็นได้ดีเท่า ๆ กัน

บราวน์ เลวิส และ ฮาร์เซอร์ (Brown , Lewis and Harclerod. 1969 : 20) ได้ให้ความหมายไว้ว่า วัตถุใดก็ตามที่นอกเหนือจากตัวหนังสือโดยตรง ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้ แล้วเรียกว่า สื่อการสอนทั้งสิ้น เช่น ของจริง ของลอกเลียนแบบ หุ่นจำลอง ภาพยนตร์ โทรทัศน์ ระบบขยายเสียง ภาพกระจก รูปภาพ แผนภาพ แผนที่ แผนภูมิ ฯลฯ วัสดุเหล่านี้ไม่เพียงแต่กระตุ้นโสตสัมผัสเท่านั้น แต่อาจมีวิธีที่กว้างขวางออกไปในการสร้างประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย

วาสนา ชาวหา (2522 : 59) ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนไว้ว่า หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่เป็นตัวกลางนำความรู้ไปสู่ผู้เรียน และทำให้การเรียนการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็นอย่างดี

ลัดดา สุขปรีดี (2525 : 61) ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนไว้ว่า หมายถึง ตัวกลางที่ใช้ในกระบวนการการสอน เพื่อทำให้ครูและนักเรียนเข้าใจในสิ่งที่ถ่ายทอดซึ่งกันและกัน ได้ผลดีตรงตามจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน

จากความหมายของสื่อการสอนดังกล่าวมาพอสรุปได้ว่า สื่อการสอนหมายถึง สิ่งที่ช่วยการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้ โดยสิ่งที่จะช่วยการเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี เราเรียกว่าตัวกลางที่นำสาระหรือถ่ายทอดความรู้ไปยังผู้เรียนนั่นเอง

2. คุณค่าของสื่อการสอน

สื่อการสอนมีคุณค่าต่อการเรียนการสอนหลายประการดังนี้

- 2.1 เป็นตัวกระตุ้นความสนใจของเด็กต่อเรื่องที่จะเรียน
- 2.2 เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ
- 2.3 ช่วยให้ผู้เรียนประสบการณ์รูปธรรมแก่เด็ก
- 2.4 เป็นตัวแบบที่ดีสำหรับการเรียนของเด็กและสามารถให้เด็กเรียนได้เร็วขึ้น
- 2.5 ช่วยสร้างสภาพการณ์ที่เปิดกว้างต่อการเรียนรู้ของเด็ก
- 2.6 สื่อการสอนในรูปกิจกรรมหรือวิธีการต่าง ๆ จะทำให้เกิดบรรยากาศของ

ความเป็นกันเอง (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2532 : 24 – 25)

3. ความสำคัญของสื่อการสอน

หน่วยศึกษานิเทศก์ (2530 : 52) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อการสอนเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปด้วยดี และมีประสิทธิภาพ หรืออาจกล่าวได้ว่า สื่อการสอนคือ วัสดุ อุปกรณ์ หรือวิธีการสำหรับถ่ายทอดความรู้ ความคิดและเจตคติจากครูไปสู่ผู้เรียน และทำให้การเรียนรู้เป็นไปตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ สื่อการสอนมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน คือ

3.1 กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียน อยากเรียน และช่วยให้เกิดการเรียนรู้ และเกิดประโยชน์กับตัวนักเรียน

3.2 ให้โอกาสนักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างทั่วถึง

3.3 สามารถทำให้นักเรียนเกิดแนวคิด และความเข้าใจได้ถูกต้อง รวดเร็ว

3.4 นักเรียนสามารถหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

3.5 ช่วยให้นักเรียนจดจำเรื่องราวและสิ่งต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้ได้นาน ถูกต้องและแม่นยำ

3.6 มีส่วนช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ของนักเรียน และเปลี่ยนแปลงเจตคติไปในทางที่พึงปรารถนา

4. ประเภทของสื่อการสอน

หน่วยศึกษานิเทศก์ (2530 : 53) ได้แบ่งประเภทของสื่อการสอนตามลักษณะการใช้สอย 4 ประการ ดังนี้

4.1 ประเภทวัสดุ หมายถึง วัสดุสิ่งของต่าง ๆ ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติ เช่น กระดาษ ลวด เชือก ฟิล์ม สไลด์ แผ่นภาพ แถบบันทึกเสียง หนังสือ กิ่งไม้ ดอกไม้ เปลือกไข่ ฯลฯ

4.2 ประเภทอุปกรณ์ หมายถึง เครื่องมือ เครื่องใช้ เช่น วิทยุ เทป เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ มีด จอบ เสียม เข็ม กรรไกร ช้อน ส้อม ฯลฯ

4.3 ประเภทวิธีการ หมายถึง เทคนิคการสอน หรือวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นสื่อที่ช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างมั่นใจมีประสบการณ์ตรง ที่นิยมใช้ ได้แก่ การฝึกปฏิบัติจริง การสาธิต การทดลอง เกม บทบาทสมมุติ สถานการณ์จำลอง การค้นคว้า รายงาน และทัศนศึกษา ฯลฯ

4.4 ประเภทที่เป็นแหล่งวิทยาการ หมายถึง สิ่งที่ทำให้ความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนด้วยตัวของสื่อเอง ได้แก่ วิทยาการ ห้องนอน ห้องครัว ห้องรับแขก ห้องส้วม และสถานประกอบการต่าง ๆ

5. หลักเกณฑ์การนำสื่อไปใช้

5.1 การเตรียมสื่อการสอนปฏิบัติดังนี้

5.1.1 ศึกษาแผนการสอน และจัดรายการสื่อที่ต้องใช้ทุกเนื้อหา ทุกกิจกรรม

5.1.2 เลือกรายชื่อสื่อที่สามารถจัดทำเองได้ แล้ววางแผนจัดทำตามลำดับ
ความสำคัญ

5.1.3 สำรวจความพร้อมของสื่อที่ต้องใช้ ถ้าชำรุดต้องซ่อมแซมให้เรียบร้อย
ก่อนถึงวันสอน

5.1.4 ทดลองใช้หรือศึกษาให้เรียบร้อยก่อนนำไปประกอบการสอน
เพื่อใช้ได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม

5.1.5 จัดสถานที่ในการใช้สื่อให้พร้อม ถ้าเป็นสื่อประเภทวัสดุที่จะให้นักเรียน
เตรียม ควรแจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 3 – 5 วัน

5.2 การเลือกสื่อการสอน ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

5.2.1 สื่อต้องเหมาะสมกับระดับวัย และระดับความรู้ของนักเรียน

5.2.2 สื่อต้องช่วยเสริมให้เกิดความคิดริเริ่ม และก่อให้เกิดกิจกรรมร่วมมือ
ในการเรียนการสอน

5.2.3 สิ่งต้องช่วยปัญหาไม่ใช่สร้างปัญหา

5.2.4 หลีกเลี่ยงการใช้สื่อที่มีอันตราย

5.2.5 มีสีและรูปแบบที่ดึงดูดความสนใจ

5.2.6 ไม่ชำรุด หรือมีสภาพเก่าเกินไป

5.3 การใช้สื่อการสอน

5.3.1 การใช้สื่อการสอนให้สามารถมองเห็นได้ทั่วถึง

- 1) แสดงสื่อการสอนให้สามารถมองเห็นได้ทั่วถึง
- 2) นำสื่อการสอนเข้ามาใช้ในห้องเรียนก่อนถึงเวลาสอนให้พร้อมที่จะหยิบใช้ได้ทันเวลา
- 3) เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาจากสื่อด้วยตนเอง
- 4) กำชับนักเรียนให้ใช้สื่อด้วยความระมัดระวัง ในกรณีที่สื่ออาจจะเป็นอันตรายต่อนักเรียนได้ ครูต้องดูแลอย่างใกล้ชิด
- 5) ฝึกให้นักเรียนมีระเบียบวินัยในการใช้สื่อ
- 6) ต้องรู้จักเก็บรักษาสื่อต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพดีและใช้ได้นาน
- 7) ควรศึกษาว่าสื่อการสอนใดเหมาะกับเนื้อหา หรือกิจกรรมใดบ้าง ให้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า และนักเรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด
- 8) หลังจากใช้สื่อแล้ว ครูต้องประเมินผลดูว่าใช้การได้ผลดีหรือไม่ ควรปรับปรุงหรือสร้างสื่ออื่นประกอบหรือไม่

5.3.2 การใช้สื่อประเภทเครื่องมือ

- 1) ขนาดของเครื่องมือให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก
- 2) ความถูกต้องและปลอดภัย ควรมีการสาธิตใช้เครื่องมือ และระดับขั้นการใช้ที่ถูกต้อง ตลอดจนการใช้อย่างระมัดระวังเพื่อความปลอดภัยของนักเรียน

การเก็บรักษาสื่อการสอน ครูและนักเรียนต้องช่วยกันเก็บรักษาสื่อการสอนไว้ให้ใช้ได้ นานและคงทน ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องเน้นฝึกนักเรียนให้ทำความสะอาด และเก็บสื่อการสอน อย่างถูกต้อง แล้วแต่สภาพของสื่อการสอนนั้น ๆ ให้ฝึกปฏิบัติจนเป็นนิสัย สื่อการสอนเป็นสิ่งที่ ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่สอนได้ อย่างรวดเร็วและแจ่มชัด

6. บทบาทสื่อการสอนต่อการเรียนรู้ของเด็กประถมศึกษา

สื่อการสอนมีบทบาทเป็นสื่อกลาง หรือตัวกลางพาความรู้จากครูไปยังนักเรียน และบทบาทของสื่อการสอนมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กประถมศึกษา ดังนั้น คือ(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2532 : 24-25)

6.1 สื่อการสอนเป็นตัวกระตุ้นความสนใจของเด็กต่อเรื่องที่เรียน เมื่อเด็กเกิดความสนใจก็จะเกิดความพยายามเรียนรู้ขึ้นมาเองโดยครูไม่ต้องเสียเวลาพูด หรืออธิบายมากมายนัก

6.2 สื่อการสอนเป็นเครื่องมือที่จะให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติโดยที่เด็กจะเรียนรู้ได้มากที่สุดด้วยการลงมือกระทำ หากไม่มีสื่อการสอนให้เป็นเครื่องมือเด็กก็ไม่ทราบว่าทำอะไร เพราะการบอกให้เด็กลงมือกระทำกิจกรรมนั้น เพียงแค่บอกให้ทำโดยไม่มีเครื่องมือช่วยย่อมเป็นไปไม่ได้

6.3 สื่อการสอนช่วยให้ประสบการณ์รูปธรรมแก่เด็ก เพราะสื่อการสอนขยายแนวคิดในเรื่องที่เรียนด้วยการให้เด็กได้เห็นภาพ ได้ยินเสียงหรือทั้งสองอย่าง เห็นการเคลื่อนไหว มีโอกาสเห็นของจริงหรืออย่างน้อยของจำลอง และบางครั้งประสบการณ์ตรงกับสิ่งที่เรียน

6.4 สื่อการสอนเป็นตัวอย่างที่ดีสำหรับการเรียนของเด็ก และสามารถทำให้เด็กเรียนได้รวดเร็วขึ้น หากไม่มีสื่อการสอนตัวอย่าง บางที่ครูเสียเวลาอธิบายทั้งวัน นักเรียนก็มองไม่เห็นภาพ หรือ ปฏิบัติไม่ได้เช่นในการเรียนกระบวนการตามขั้นตอนต่าง ๆ

6.5 สื่อการสอนในรูปแบบของกิจกรรมหรือวิธีการต่าง ๆ จะทำให้เกิดบรรยากาศของความเป็นกันเอง โดยครูมีเวลาสังเกตและใกล้ชิดกับนักเรียนที่ดัดการครูมากขึ้น เพราะครูไม่จำเป็นต้องสอนด้วยการพูดตลอดเวลา ครูจึงไม่เหน็ดเหนื่อย หงุดหงิด หรือ เกิดความรู้สึก “ เหน็ด ” แต่กลับรู้สึกสนุกสนานไปกับการเรียนของเด็กนักเรียน ครูก็จะมีความยิ้มแย้ม สร้างบรรยากาศของความอบอุ่นใจมากยิ่งขึ้น

6.6 สื่อการสอน ช่วยสร้างสภาพการณ์ที่เปิดกว้างต่อการเรียนรู้ของเด็กโดยการจัดสื่อในรูปของชุดการสอนที่มีการเตรียมการไว้ล่วงหน้า ครูเปิดโอกาสให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้ ซักถาม คิดค้นสิ่งใหม่ได้เต็มที่ โดยที่ครูไม่ต้องเกรงว่าจะสอน หรือตอบคำถามเด็กไม่ได้ เพราะสื่อการสอนบรรจุเนื้อหาหรือคำถามปัญหาต่าง ๆ ไว้แล้ว ดังนั้นการเรียนรู้ของเด็กประถมศึกษา จึงมีบรรยากาศของความเปิดใจมากยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า สื่อการสอนนั้นมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของเด็กประถมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ถ้าครูผู้สอนสามารถนำสื่อมาประกอบในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีเทคนิค และมีประสิทธิภาพ

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียนอัตลักษณ์ (Self - Texts)

1. ความหมายของแบบเรียนอัตลักษณ์ (Self – Texts)

คำว่า Text หมายถึงอะไรก็ได้ที่มีคุณสมบัติและพลังอำนาจที่จะสื่อความรู้ให้แก่ผู้เรียน สามารถเรียนรู้ได้

ปกติ คำว่า Text แปลว่า แบบเรียน ซึ่งมีไม่เพียงเป็นหนังสือเรียน แต่วิธีสอน ตัวครู สื่อต่าง ๆ ล้วนเป็น Text ทั้งสิ้น จึงแปลคำว่า Text คือ สื่อเรียน

ส่วนคำว่าอัตลักษณ์ หรือ Self-Texts นั้นเป็นที่รู้ความหมายกันทั่วไปว่า สิ่งใด ๆ ที่สร้างสรรค์ออกมาจากตัวเอง เช่น ครูสอนอะไรสามารถสร้างคำสอนออกมาเป็นรูปธรรมได้ ก็คือ Self-Texts นักเรียนเรียนอะไร สามารถสร้างความรู้ที่เรียนรู้ได้ออกมาเป็นรูปธรรมก็คือ Self-Texts จึงแปลเป็นไทยว่า สื่อเรียนอัตลักษณ์ (หทัย ดันหยง และสนั่น มีชันหมาก ม.ป.ป.: 1)

2. สื่อเรียนอัตลักษณ์เกิดขึ้นได้อย่างไร

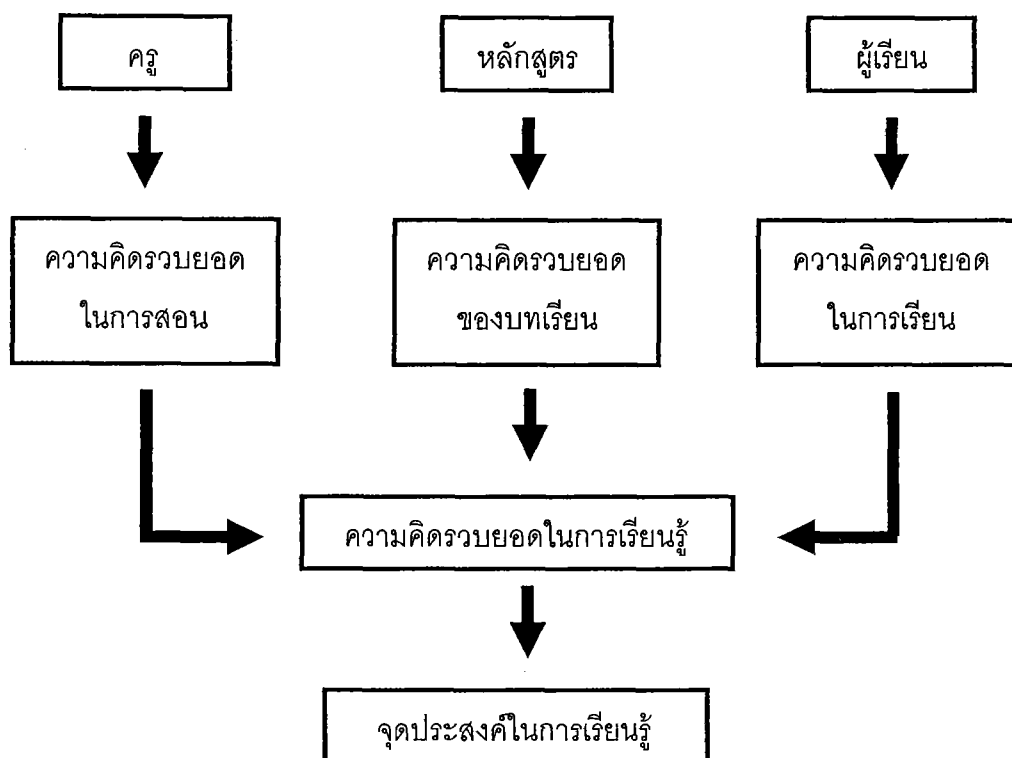
หากจะอธิบายในนี้คงจะอธิบายได้ไม่มาก เพราะหน้ากระดาษจำกัด แต่จะขอกล่าวสั้น ๆ ว่าปกติในโลกมนุษย์เรานั้นมีอะไรมากมายหลายสิ่งหลายอย่าง แต่สรุปโดยหลักการ (Generalization) แล้วจะเหลือเพียง 3 ประการ คือ

รูปธรรม — นามธรรม — สัจธรรม

(1) (2) (3)

ประการที่ 1 และ 2 เราคุ้นเคยกันดี ส่วนประการที่ 3 เข้าใจกันยากเพราะเป็นปรัชญาและจิตวิทยาที่ลุ่มลึก แม้จะยากและลุ่มลึกเราไม่มีทางหลีกเลี่ยงเพราะเป็นความจริงที่มนุษย์จะต้องใช้ตัวสัจธรรมนี้เป็นหลักดำรงชีพ มนุษย์ดำรงอยู่ได้ด้วยสัจธรรม

ถ้าเราจะย้อนไปดูระเบียบวิธีสอนทั่วไป เราจะเห็นว่าเราเริ่มสอนให้ผู้เรียนคิดเป็น (Thinkability) “ คิดเป็น ” พื้นฐานที่เรารู้กันอยู่คือการเรียนรู้ด้วยความคิดรวบยอด (Concept) จากความคิดรวบยอดเราจึงตั้งจุดประสงค์การเรียนรู้ต่อไป ความคิดรวบยอดนั้นปรากฏอยู่ในหลักสูตรการศึกษาซึ่งเป็นแนวทางที่รัฐกำหนดให้ แต่เมื่อนำไปสู่ภาคปฏิบัติในห้องเรียนแล้ว ความคิดรวบยอดของหลักสูตรจะต้องผสมผสานกลมกลืนสอดคล้องกับตัวผู้สอนและตัวผู้เรียน โดยนัยนี้ หมายถึงสภาพความเหมาะสมของท้องถิ่นและสภาพแวดล้อมนั่นเอง ดังแผนภูมิ

แผนภูมิแสดงสัจธรรมของการเรียนการสอน (หทัย ดันหยง และสนั่น มีชันหมาก ม.ป.ป : 2)

แผนภูมินี้แสดงสัจธรรมของการเรียนการสอนว่าแท้จริงความคิดรวบยอดที่ปรากฏในแผนการสอนของครูจะต้องเป็นความคิดรวบยอดที่เกิดขึ้นตามลักษณะเช่นนี้

จุดอ่อนหรือความล้มเหลวของการเรียนการสอนอยู่ที่ครูผู้สอนนำเอาความคิดรวบยอดของหลักสูตรบทเรียนไปสอนโดยตรง ... เรียกว่า ป้อนกันดิบ ๆ

โดย ... ตัวครูเองไม่ได้ใช้ความคิดรวบยอดในการสอนจากจิตวิญญาณของตนเอง ไม่ได้ใช้ความคิดรวบยอดในการเรียนจากจิตวิญญาณของผู้เรียนมาผสมผสานกับความคิดรวบยอดของ หลักสูตร บทเรียน หรือเรียกว่าป้อนอาหารดิบ ๆ เข้าสมองเด็กโดยไม่ปรุงรสอาหารกันเลย

สัจธรรมของการจัดการเรียนการสอนจะเกิดขึ้นและมีพลังส่งผลต่อการเรียนรู้ที่แท้จริงนั้น ครูจะต้องคิดนำหลักสูตรบทเรียนมาปรุงรสการสอนด้วยตนเอง เสมือนหนึ่งแม่ครัวปรุงรสอาหาร ฉะนั้น นักเรียนจะต้องคิดนำสิ่งที่เรียนรู้จากบทเรียนมาปรุงแต่งเป็นความรู้ของตนเอง เสมือนหนึ่งการกินอาหารที่ถูกปากถูกคอ ตรงใจด้วยรสนิยมนของตนเอง

การที่ครูก็ดี นักเรียนก็ดี เกิดความคิดที่จะปรุงแต่งด้วยตนเองดังกล่าวจึงเป็นที่มาของ **สื่อเรียนอัตลักษณ์ (Self – Text)** (หทัย ดันหยง และสนั่น มีชันหมาก ม.ป.ป : 2)

3. การสอนด้วยกลไกสามมิติ

ดังกล่าวมาแล้วถึง รูปธรรม – นามธรรม – สัจธรรม และตามหัวข้อ มิติ ก็คือ ขนาด ปริมาณ และคุณภาพของการสอน ผู้เขียนเชื่อมั่นและค้นพบว่าการจัดการเรียนการสอนที่สมบูรณ์แบบ หรือบูรณาการทางการสอนนั้นเกิดขึ้น 3 มิติ คือ

มิติที่ 1 การสอนที่กำหนดขนาดว่าเราจะสอนอะไรกว้างขวางลึกซึ้งเพียงใด นั่นคือ การสอนเนื้อหา (Contents) ซึ่งเรารู้กันอยู่ทั่วไปแล้ว → นี่คือรูปธรรม

มิติที่ 2 การสอนที่กำหนดปริมาณว่าเราจะสอนอะไร เท่าใด อย่างไร ดังที่เราเน้นการสอนความคิดรวบยอดและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมอยู่ในปัจจุบันเรียกว่าเราสอนให้คิด (Concept) → นี่คือนามธรรม

มิติที่ 3 การสอนที่กำหนดคุณภาพว่าเราจะสอนให้เกิดผลที่แท้จริงที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปใช้อย่างมีจิตสำนึก (Conscious) → นี่คือสัจธรรม

ผู้เขียนเรียกว่า มิติการสอน 3Cs

ปัจจุบันดูเหมือนว่ากลไกการสอนในบ้านเมืองของเรานั้นเน้นหนักอยู่เพียง 1 – 1.5 มิติ ไม่เต็ม 3 มิติ โดยเฉพาะ มิติที่ 3 นั้น เป็นสัจธรรมการดำรงชีวิต สังคมจะมีสันติสุขอย่างไร แท้จริง มนุษย์ต้องเรียนรู้อะไรด้วยการเกิดจากจิตสำนึก (Conscious) นี่คือนามธรรม (หทัย ต้นหยง และ สนั่น มีขันหมาก ม.ป.ป : 3)

4. ธรรมชาติของอัตลักษณ์ (Self-Texts)

ความจริงอัตลักษณ์ คือความเป็นตัวของตัวเราเองนั้น เป็นสัจธรรมที่มีอยู่ในธรรมชาติ ต้นไม้มันงอกงามมาจากภายใน เติบโตขึ้น ๆ เช่นเดียวกับที่เด็กเติบโตขึ้น ๆ เติบโตขึ้นจากภายใน (Intrinsic Growth) นี่เป็นความจริงเป็นสัจธรรม

อะไรที่เกิดขึ้นจากน้ำพักน้ำแรง เลือดเนื้อ จิตวิญญาณของตนเอง สิ่งนั้นย่อมมีคุณค่า ... นี่คือนามธรรม

ความจริงนักการศึกษา ครู อาจารย์ทั่ว ๆ ไปก็รู้แฉ่งกันดีแล้วว่า การคิดเอง ทำเอง แก้ปัญหาด้วยตนเองนั้นเป็นการเรียนรู้ที่ถูกต้อง

แต่ ... ในทางปฏิบัติก็ไม่ได้ปฏิบัติตามทฤษฎีดังกล่าวมากเท่าที่ควรจะทำ เรา ยังคง บอกวิชา จดจำวิชา กันเรื่อย ๆ ไป

คนมีปริญญาสูง ๆ มีตำแหน่งรับผิดชอบบ้านเมืองยังคิดที่จะโกงกันอยู่ ก็เพราะเขารู้ไม่ถึงมิติที่ 3 นั่นเอง ถ้าเขามีจิตสำนึก จริยธรรม คุณธรรมจะค้าใจเขาให้ทำแต่ที่ถูกต้องที่ควรนี่ที่เป็น สัจธรรม ... แต่เราไม่ใคร่พบ สัจธรรมดังกล่าวนี้

จึงควรหันมาปรับปรุงการเรียนการสอนเสียใหม่หรือมาช่วยกันสร้างจิตสำนึกในการสอน ด้วยการฝึกให้ผู้สอน – สอนผู้เรียน – เรียนด้วยสื่อเรียนอัตลักษณ์ (หทัย ต้นหยง และสนั่น มีชั้นหมาก ม.ป.ป : 3)

5. พิมพ์เขียวการสอน – พิมพ์เขียวการเรียนรู้

(Blueprint of Teaching – Blueprint of Learning)

ตามทฤษฎีการสอนภาษา โดยธรรมชาติสมองมนุษย์มีสองซีก ซีกซ้ายรับภาษาสาร ซีกขวาสร้างสรรค์ กลไกตามธรรมชาติเกิดขึ้นในลักษณะพิมพ์เขียว (Blueprint) ทั้งสิ้น ผู้เขียนขอกล่าวเพียงสั้น ๆ เพราะเรื่องนี้ลึกซึ้งมาก เมื่อสมองของครู คิดจะสอนอะไรแก่ใคร บทเรียนความรู้หลักสูตรจะเป็นข้อมูลป้อนภาษาสารเข้าสมองของครู จึงเกิดพิมพ์เขียวในสมองของครู (คิดที่จะสอน) พิมพ์เขียวในสมองยังเป็นนามธรรม ถ้าครูสามารถถอดพิมพ์เขียวในสมองออกมาเป็นภาษาสารซึ่งทั่ว ๆ ไปก็คือเขียนความคิดจากสมองลงบนหน้ากระดาษได้ก็จะเป็นรูปธรรม รูปธรรมดังกล่าวถ้าปรุงแต่งให้ชัดเจน ปรุงรสให้น่าเรียนก็เท่ากับว่าครูสร้างพิมพ์เขียวการสอนที่มีคุณภาพ ครูสามารถนำบทเรียนมาปรุงแต่งเป็นเรื่องราวต่าง ๆ แล้วนำไปใช้สื่อการสอนของตนเอง ออกงามจากจิตวิญญาณของครูเอง แสดงว่าครูสร้างแบบเรียนอัตลักษณ์ขึ้นใช้สอน

ในทำนองเดียวกัน นักเรียนรับภาษาสาร (Acquisition) เรียนรู้สิ่งใด นักเรียนรับรู้เข้าไปเป็นพิมพ์เขียวในสมองของตนเอง นักเรียนสามารถนำเรื่องราวที่รับเข้าสมอง (เป็นนามธรรม) ถ่ายทอดออกมาเป็นรูปธรรมโดยสามารถแต่งเป็นเรื่องราวต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง แสดงว่านักเรียนสร้าง แบบเรียนอัตลักษณ์ ขึ้นแล้ว

ดังนั้น แบบเรียนอัตลักษณ์จึงเป็นพิมพ์เขียวนอกสมองซึ่งเป็นสื่อการเรียนรู้พื้นฐาน (Basal – Text) (หทัย ต้นหยง และสนั่น มีชั้นหมาก ม.ป.ป : 4)

6. กระบวนการวิธีการผลิตแบบเรียน “ อัตลักษณ์ ” (Procedure of Self-Texts Production)

6.1 งานก่อนประชุมเชิงปฏิบัติการ (Preworkshop)

ขั้นที่ 1 สัมมนาหลักสูตรบทเรียนและมอบงานเขียน

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์หลักสูตรและงานสอน (Teaching Task Analysis)

ขั้นที่ 3 เขียนโครงการสอน (พิมพ์เขียวมิติเดียว)

ขั้นที่ 4 ปูพื้นฐานแนวคิดเบื้องต้นว่าด้วยวรรณกรรมแบบเรียน
(เลือกเรื่อง เตรียมวัตถุดิบ คิดเรื่อง เขียนเรื่อง แต่งเรื่อง)

ขั้นที่ 5 ทดลองเขียนเรื่อง (Plot o) และปรับปรุงเรื่อง

ใช้เวลาประมาณ 1 วัน แล้วเว้นระยะประมาณหนึ่งสัปดาห์ เพื่อเปิดโอกาส

ให้ทดลองคิด

6.2 การประชุมปฏิบัติการผลิตแบบเรียน “ อัตลักษณ์ ”

ขั้นที่ 1 การวางเค้าโครงเรื่อง (PLOT I : Ideal Plot)

(คิดเรื่อง → ผูกเรื่อง → แก่นสาระ → พล็อตกรรม → ภาพพจน์ → กลุ่มเป้าหมาย)

ขั้นที่ 2 การวางเค้าโครงแบบเรียน (Plot II : Design Plot)

(กำหนดเรื่อง → แนวเรื่อง → ความคิดรวบยอด → ข้อมูล → รูปแบบภาษา)

ขั้นที่ 3 การประสานแนวคิดกับเค้าโครงเรื่อง (PLOT II Extra)

(เลือกชื่อเรื่อง → ร่างเนื้อเรื่อง → ผูกปมเรื่อง → ปรับถ้อยคำภาษา → ร่างต้นฉบับ → ตรวจแก้ไข)

ขั้นที่ 4 การเขียนเรื่องและการกำหนดสัดส่วน (PLOT III : Seting)

(กำหนดชื่อเรื่อง → วิเคราะห์ร่างเนื้อเรื่อง → กำหนดอรรถลักษณะ → แบ่งฉาก → กำหนดภาพ → ตรวจสอบข้อมูล)

ขั้นที่ 5 การร่างต้นฉบับแบบเรียน (PLOT IV : Manuscript)

(ปก → ส่วนประกอบ → ร่างเนื้อหาบทตอน → การปรับฉาก → จัดหน้า → ร่างรูปเล่ม)

ขั้นที่ 6 การจัดรูปเล่มต้นฉบับ (PLOT V : Dummy)

(จัดปก → ส่วนประกอบหลังปก → เนื้อหาบทตอน → กิจกรรม → ภาคผนวก → อ้างอิง → ข้อเสนอแนะการพิมพ์)

ขั้นที่ 7 การประเมินผลการประชุม (Workshop Evaluation)

(หทัย ดันหยง และสนั่น มีชันหมาก ม.ป.ป : 5)

7. ครูที่แท้จริง การเรียนรู้ที่แท้จริง

ความสามารถของครูที่สามารถนำบทเรียนมาปรุงรสเป็นเรื่องราวสอนเด็กได้เช่นนี้ เท่ากับเน้นคุณสมบัติของครูที่แท้จริง คือ ครูคือผู้ที่มีความสามารถในการสอนตนเองได้ (Self – Taught) ก่อนที่จะไปสอนคนอื่น เมื่อครูสอนตนเองได้

ครูก็จะ มองตนเอง
 บอกตนได้
 ใช้ตนเป็น

มนุษย์ถ้าเรียนรู้ด้วยตนเอง สอนตนเองได้ เช่นนี้จะไรคือรูปลักษณะที่เป็นรูปธรรมของการสอนของครูผู้นั้น รูปธรรมเบื้องต้นก็คือ สื่อเรียนอัตลักษณ์ที่ครูสามารถคิดขึ้นเอง ทำด้วยตนเอง โดยเฉพาะการสร้างขึ้นในรูปแบบเรียนอัตลักษณ์ (Self – Textbook)

นักเรียนก็เช่นเดียวกัน ถ้านักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สอนตนเองให้รู้สิ่งที่เรียนนั้นได้ (โดยครูช่วยเหลือแนะนำ) รูปธรรมของความคิดดังกล่าวก็คือ ถ้าจะเรียกว่าได้เรียนรู้ได้อย่างแท้จริงก็คือ ความสามารถที่ผู้เรียนสร้างรูปธรรมออกมา โดยสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้มาแต่งเป็นเรื่องราวต่าง ๆ ได้

หทัย ดันหยง ได้เล่าไว้ในเอกสารว่า ถ้าเราสอนภาษาไทยโดยใช้นิทานวรรณกรรมตามเป้าหมายใดเป้าหมายหนึ่งของการเรียนภาษาไทย เมื่อสอนแล้วนักเรียนสามารถนำเรื่องที่เรียนมาแต่งเป็นนิทานเป็นเรื่องเป็นราวได้อย่างนี้ นักเรียนจะรู้หนังสือหรือไม่ ถ้านักเรียนไม่รู้หนังสือก็แต่งนิทานไม่ได้ เราต้องผลักดันให้เด็กแต่งเรื่องให้ได้นิทานตามจินตนาการ (พิมพ์เขียวในสมองของเด็ก – นามธรรม) เย้ายวนให้เขาถอดพิมพ์เขียวในสมอง ออกมานอกสมองเขียนลงบนกระดาษ เขียนผิดเขาก็แก้ปัญหาของเขาเองจนถูกต้อง เหล่านี้คือกระบวนการพิมพ์เขียวอัตลักษณ์ทั้งสิ้น (หทัย ดันหยง และสนั่น มีชันหมาก ม.ป.ป : 6)

อะไรคือตัวปัจจัยของสื่ออัตลักษณ์ขอให้พิจารณาคำตอบจากข้อ 7

8. วรรณกรรม

การสอนโดยนำบทเรียนมาปรุงรสให้เป็นวรรณกรรมย่อมน่าเรียน น่ารู้กว่า บทเรียนที่จะสื่อจะสอนกันตรง ๆ

วรรณกรรม ประกอบด้วย รส อลังการ คุณากร แปลว่าอะไร

รส คือ สิ่งที่สื่อเข้าผัสสะเกิดอารมณ์ (จิตพิสัย) น่าเรียน สนุก ทำท่าย ถ้าเป็นอาหารก็ว่า อร่อย ไม่จืดชืด

อลังการ คือ ความมีสีสันงดงามของสิ่งที่เรารู้ มีสิ่งที่เร้าใจ ตื่นตาตื่นใจ ไม่ซีมี เขาเหงาหงอย หรือเครียด ดังนั้นเป็นต้น

คุณากร คือ ความมีคุณค่า เป็นบ่อเกิดของคุณธรรมทั้งหลาย เรารู้แล้ว สร้างสรรค์คุณธรรมให้เกิดขึ้น

รสเป็นนามธรรม อลังการเป็นรูปธรรม คุณากรเป็นสัจธรรม

วรรณกรรมจึงเป็นพิมพ์เขียว ที่มีคุณสมบัติเป็นสื่อการเรียนการสอน 3 มิติ (3'Cs) คือให้ทั้งเนื้อหา (Content) แนวคิด (Concept) และจิตสำนึก (Conscious)

9. จากสื่อเรียนอัตลักษณ์ไปสู่กิจกรรมภาคปฏิบัติ

บางคนอาจคิดว่าสอนให้เด็กแต่งนิทาน แค่แต่งนิทานได้จะเรียกว่าเรียนรู้ได้หรือ

สมมติว่าครูสอนให้เด็กปลูกผัก ครูนำบทเรียนมาแต่งเรื่องราวเป็นนิทานสอนให้เด็กปลูกผัก เมื่อเด็กได้เรียนแล้วแต่งนิทานเกี่ยวกับการปลูกผักของตนขึ้นมาแล้วเท่ากับว่าเด็กได้พิมพ์เขียววิธีปลูกผัก แค่นี้ยังไม่จบสิ้นกระบวนการ เด็กก็จะเอาพิมพ์เขียวของเขาไปเป็นคู่มือปลูกผักจริง ๆ

ภายในนิทาน (เสมือนพิมพ์เขียว) ที่เด็กแต่ง เขาจะมีรายละเอียดต่าง ๆ ที่เขาเรียนรู้ไว้ และสามารถนำรายละเอียดนั้นมาเป็นภาคปฏิบัติได้

ตัวอย่างเพียงนี้ก็คงพอให้เห็นภาพพจน์ของสื่อเรียนอัตลักษณ์แล้ว

(หทัย ต้นหยง และสนั่น มีชันหมาก ม.ป.ป : 7)

10. แบบเรียนอัตลักษณ์ : การถ่ายจิตวิญญาณของครู

ผู้เขียนขอคำโบราณที่ได้ยินได้ฟังกันมานานแล้วว่า “ แม่กลั่นโลหิตให้เป็นน้ำมันเลี้ยงลูก ” ส่วนอาหารอื่นเป็นอาหารเสริม “ ครูกลั่นจินตนาการให้เป็นนิทานสอนลูกศิษย์ด้วยตนเอง ” ส่วนหนังสือแบบเรียนกรวมวิชาการ และหนังสืออื่น เป็นเสมือนอาหารเสริม พ่อแม่ผลิตลูกคน ครูอาจารย์ผลิตลูกคิด (คือ เอาลูกคนมาสอนให้คิด)

ดังนั้น แบบเรียนอัตลักษณ์ของครูจะต้องเป็นแบบเรียนเล่มแรกของเด็กเช่นเดียวกับ นานมหยดแรกที่เด็กได้ดื่ม ควรเป็นนมแม่ ไม่ใช่นมผง

การที่ครูแตงนิทานสอนเด็กได้ เท่ากับครูถ่ายทอดจิตวิญญาณ ความรัก ความอบอุ่น ซึ่งไหลออกมาจากวิญญาณของครู เช่นเดียวกับนมที่ไหลออกมาจากทรวงอกของมารดา

แบบเรียนอัตลักษณ์ของครูเป็นแก่นความคิดการสอนของครูเอง ซึ่งไม่หมายความว่า เขาใช้สอนแค่นี้เพียงพอ จะสมบูรณ์เมื่อเขาใช้สื่ออื่น ๆ สร้างเสริมการสอนให้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น

11. บทบาทของแบบเรียนอัตลักษณ์ (Self-Texts)

เราพัฒนาการศึกษาแผนใหม่และว่าเข้ายุคใหม่มานานแล้ว แต่ปัญหาที่เกิดขึ้น คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำมาโดยตลอด ขยับสูงขึ้นบ้าง บางช่วงก็เป็นรูปลักษณะมายาไม่จริงจัง บัดนี้วูบต่ำลงอีกมาก

เพราะเราสอนให้คนคิดเป็นไม่ได้ผล เหตุที่ไม่ได้ผลเพราะเราขาดการส่งเสริม “อัตลักษณ์สร้างสรรค์” (Self – Creative) ของตัวครูกับผู้เรียน

ดูเหมือนว่ารัฐจะควบคุมสถานศึกษาอย่างเข้มงวดให้สอนความคิดรวบยอดของ หลักสูตรโดยไม่ยอมให้ครูคิดที่จะสอนด้วยตนเองนักเรียนคิดที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง

สื่อเรียนอัตลักษณ์จะแก้ปัญหานี้ได้ ถ้ามีการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการเรียนการสอนในจุดนี้ ครูเลิกเตรียมบันทึกการสอนแบบเก่านั้นเสีย แล้วมาเตรียมการสอนแบบใหม่ที่ว่าแบบใหม่ก็คือ แทนที่จะให้ครูทำบันทึกการสอนอย่างจำเจ ครูก็มาเตรียมแบบเรียนอัตลักษณ์เพื่อใช้สอนแทนบันทึกการสอน โดยไม่ต้องรอรอบเรียนจากองค์การคำครูสภา

แบบเรียนอัตลักษณ์ คือ แผนการสอนของครูที่แท้จริง เพราะมีทั้ง เนื้อหา ความคิดรวบยอด แก่นสารกระบวนการคิด สามารถประเมินผลการเรียนได้ด้วยตัวครูเอง

แบบเรียนอัตลักษณ์เป็นแบบเรียนกลไก จึงมีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นจักรกลสำคัญตัวหนึ่งซึ่งขาดเสียมิได้ ถ้าไม่มีแบบเรียนอัตลักษณ์ เครื่องยนต์การสอนจะหยุดลงทันที

แบบเรียนอัตลักษณ์ เป็นกลไกสัมพันธ์ (Dynamic Interrelation) ผสมผสานกลมกลืนกับวิธีสอนของครู ไม่แยกตัวโดดเดี่ยวเช่นการใช้หนังสือเรียนในสภาพปัจจุบัน

(หนัย ดันหยง และสนั่น มีชันหมาก ม.ป.ป : 8)

ทฤษฎีที่นำมาใช้ในการสร้างแบบเรียนอัตลักษณ์

กาเย่ (Gagne) ได้แสดงลำดับขั้นตอนการสอน (Instructional Events) และลำดับการเรียนการสอน (Instructional Phases) โดยสรุปได้ดังนี้

1. ลำดับการสอน (Instructional Events)

การจัดลำดับการสอนนี้ ผู้สอนควรยึดหลักการสอนที่ว่า การสอนขั้นแรกนั้นต้องสร้างความคิดหรือเร้าความสนใจให้เกิดขึ้นต่อผู้เรียนเสียก่อน แล้วจึงแจ้งจุดประสงค์การเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้ ซึ่งสามารถแสดงเป็นขั้นลำดับการสอนไว้ ดังนี้ (Gagne. 1977 : 303 – 318)

- 1) กระตุ้นพลังแรงจูงใจ (Activating Motivation)
- 2) กำหนดเป้าหมายแก่ผู้เรียน (Informing the Learner of the Lesson Objectives)
- 3) ชี้นำสนใจโดยตรง (Directing Attention)
- 4) เร้าให้ระลึกบททวน (Stimulation Recall)
- 5) แนะนำการเรียนรู้ (Providing Learning Guidance)
- 6) สร้างเสริมความคงทนในการเรียนรู้ (Enhancing Retention)
- 7) เชื้ออำนวยการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Promoting Transfer of Learning)
- 8) จัดให้มีภาคปฏิบัติงาน (Eliciting Performance)
- 9) จัดให้มีการตรวจผลงานย้อนกลับ (Providing Feedback)

2. ลำดับการเรียนรู้ (Instructional Phases)

ลำดับการเรียนการสอนเป็นกระบวนการภายในตัวผู้เรียนเมื่อได้รับการสอนแล้วจะเกิดขึ้นที่มีส่วนสัมพันธ์สอดคล้องกัน โดยเมื่อผู้เรียนได้รับการสอนซึ่งผู้สอนได้กระตุ้นพลังแรงจูงใจแล้วผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนการสอนขึ้น ซึ่งสามารถแสดงเป็นลำดับขั้นตอนไว้ดังนี้ (Gagne : 1974 : 28)

- 1) การสร้างแรงจูงใจ (Motivation Phase)
- 2) การรับรู้ (Apprehending Phase)
- 3) การสำนึก (Acquisition Phase)
- 4) การปรับแต่ง (Retention Phase)
- 5) การระลึกบททวน (Recall Phase)

- 6) สรุปหลักการ (Generalization Phase)
- 7) การแสดงพฤติกรรม (Performance Phase)
- 8) การแสดงผลย้อนหลัง (Feedback Phase)

เพียเจต์ (Piaget) แสดงให้เห็นถึงการเจริญเติบโตและการพัฒนาการ โดยผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจต์ แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมทางสติปัญญา (Cognitive) ทักษะ (Affective) และทางกายภาพ (Physical) อีกด้วย และย้ำว่า วุฒิภาวะทางกายภาพจะมีอิทธิพลอย่างใหญ่หลวงต่อความเจริญงอกงามทางสติปัญญาและทักษะ เพียเจต์ได้แบ่งพัฒนาการทางสติปัญญาออกเป็น 4 ขั้น

1. ขั้นพัฒนาการด้านประสาทสัมผัส (Sensorimotor Period)
2. ขั้นเตรียมสำหรับความคิดที่มีเหตุผล (Preparation Period)
3. ขั้นคิดอย่างมีเหตุผลเชิงรูปธรรม (Concrete Period)
4. ขั้นคิดอย่างมีเหตุผลเชิงนามธรรม (Formal Operational Period)

ประโยชน์ของหนังสือเรียนอัตลักษณ์ หทัย ดันหยง ได้แสดงไว้ในเอกสารบรรยายว่าหนังสือเรียนอัตลักษณ์มีประโยชน์ดังนี้ (หทัย ดันหยง. 2532 : 72)

1. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านจุดประสงค์ได้แน่นอนยิ่งขึ้น
2. ชี้จุดสำคัญการเรียนรู้โดยตรงในแต่ละความคิดรวบยอด
3. สื่อเชิงวิเคราะห์การเรียนรู้ความคิดรวบยอด
4. ช่วยเสริมนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
5. สื่อสนองการเรียนรู้ปวงชนครอบคลุมการใช้ประโยชน์ได้ทุกห้องเรียน
6. ช่วยควบคุมเชื่อมโยงระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละบุคคล
7. เชื่อมโยงการเรียนรู้ให้เป็นเอกภาพ
8. เกิดความรู้สึกร่วมระหว่างบุคคล
9. เกิดศูนย์รวมความสนใจในการเรียนรู้
10. เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนานจากสื่อ

การทดสอบประสิทธิภาพแบบเรียนอัตลักษณ์

ความหมายของการทดสอบประสิทธิภาพ

การทดสอบประสิทธิภาพ เป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างแบบเรียนอัตลักษณ์ ถึงแม้ว่าผู้ผลิตแบบเรียนอัตลักษณ์ จะดำเนินการผลิตตามขั้นตอนข้างต้นดังกล่าวมาแล้วดีเพียงใด ก็ตาม ถ้าปราศจากการทดสอบประสิทธิภาพและปรับปรุงแก้ไขแบบเรียนอัตลักษณ์ฉบับร่าง ในด้านภาษา ภาพ ความเหมาะสม โดยผู้ชำนาญ ครูผู้สอนจำเป็นต้องนำไปตรวจคุณภาพหรือทดสอบหาประสิทธิภาพ โดยอาศัยข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ว่าแบบเรียนอัตลักษณ์ที่ผลิตขึ้นมีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ และตามเกณฑ์กำหนดไว้หรือไม่ ในการทดสอบหาประสิทธิภาพนั้นอาศัยการทดลองโดยลำดับขั้นต่อไปนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2532 : 496 – 497)

1. การทดสอบแบบเดี่ยว (1 : 1) เป็นการทดลองใช้หนังสือแบบเรียนอัตลักษณ์ฉบับร่างกับนักเรียนที่เป็นตัวแทนของผู้ที่จะเรียนจากหนังสือกับนักเรียนที่เป็นตัวแทนของผู้ที่จะเรียนจากหนังสือแบบเรียนอัตลักษณ์

“ 1.1 ” หมายความว่า ในการทดลองแต่ละครั้ง ประกอบด้วยผู้ทดสอบหนึ่งคน และนักเรียนหนึ่งคน

2. การทดสอบแบบกลุ่มเล็ก (1 : 10) เป็นการทดลองใช้หนังสือแบบเรียนอัตลักษณ์ที่ปรับปรุงแล้วจากขั้นตอนที่ 1 กับนักเรียนที่เป็นตัวแทนของผู้ที่จะเรียนจากหนังสือแบบเรียนอัตลักษณ์

“ 1 : 10 ” หมายความว่า ในการทดลองแต่ละครั้ง ประกอบด้วยผู้ทดสอบ 1 คน และนักเรียนประมาณ 10 คน

3. การทดสอบภาคสนาม เป็นการทดสอบขั้นสุดท้ายของกระบวนการทดสอบประสิทธิภาพของหนังสือแบบเรียนอัตลักษณ์ การทดสอบในขั้นนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้สร้างมั่นใจว่า หนังสือแบบเรียนอัตลักษณ์ที่สร้างขึ้นมานั้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสามารถนำไปใช้ในการสอนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้วิเคราะห์ประสิทธิภาพของหนังสือแบบเรียนอัตลักษณ์ มีดังนี้

เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของแบบเรียนอัตลักษณ์ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ 80/80 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2532 : 495 – 496) ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่นิยมใช้เนื่องจากลักษณะเนื้อหาวิชาเป็นทักษะปฏิบัติ

โดยกำหนดประสิทธิภาพของสื่อเป็น E_1/E_2 มีดังนี้

80 ตัวแรก

$$E_1 = \frac{\Sigma F}{\frac{N}{B}} \times 100$$

เมื่อ E_1	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียนหลังจากการเรียนรู้แบบเรียนอัตลักษณ์ คิดเป็นร้อยละจากการปฏิบัติงาน
ΣF	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการปฏิบัติงาน
N	แทน	จำนวนผู้เรียน
B	แทน	คะแนนเต็มของการปฏิบัติงาน

80 ตัวหลัง

$$E_2 = \frac{\Sigma x}{\frac{N}{A}} \times 100$$

E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลกระบวนการที่จัดไว้ในแบบเรียนอัตลักษณ์ คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบท้ายแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ของแบบเรียนอัตลักษณ์
Σx	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบท้ายแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ของแบบเรียนอัตลักษณ์
N	แทน	จำนวนผู้เรียน
A	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบท้ายแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของ แบบเรียนอัตลักษณ์

4. งานวิจัยเกี่ยวข้องกับหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม

หทัย ตันหยง (2532 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเป็นสื่อพัฒนาการอ่านในระดับประถมศึกษา โดยใช้การสอนด้วยวิธีการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาที่ใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษาที่ใช้หนังสือเรียนปกติเชิงวรรณกรรม ซึ่งพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของนักเรียนระหว่างการสอนด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาโดยใช้หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมสูงกว่าด้วยวิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาโดยใช้หนังสือเรียนปกติเชิงวรรณกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 01

จากงานวิจัยของ ทศนีย์ โชติพิฤติพงศ์ (2535 : 80) ซึ่งทำการวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียน กลุ่มการเรียนรู้และพื้นฐานอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 จากการสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมกับการสอนโดยใช้สื่อใบงาน นักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยสื่อใบงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ยุพา ชุ่มสนิท (2540 : 97) ได้ทำการศึกษาศึกษาการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยจากการหาประสิทธิภาพ พบว่านักเรียนมีคะแนนเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 มีความน่าเชื่อถือสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษได้

จิรภา มาลัยธรรม (2541 : 88 – 89) ได้ศึกษาค้นคว้าการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเรื่อง การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่ามีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยหลังทดลองใช้แบบเรียนเล่มเล็ก สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนทดลองใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อารีรัตน์ ดอกสี (2541 : 92) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนร้อยกรองชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่าแบบเรียนเล่ม เล็กเชิงวรรณกรรมมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์กำหนด (80/80) คือ 81.67 – 97.67/86.32

นวพร เหมะ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาศึกษาการสร้างและหาประสิทธิภาพของสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่มการเรียนรู้และพื้นฐานอาชีพด้านงานประดิษฐ์ และงานช่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง งานใบตอง ผลการศึกษาพบว่า

แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพด้านงานประดิษฐ์และงานช่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง งานใบตอง ทั้ง 6 เล่ม มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ E_1/E_2 (80/80) สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนได้

อำนาจ คันธวัช (2541 : 62) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมประกอบการสอนกิจกรรมลูกเสือสามัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการประเมินประสิทธิภาพหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม การประเมินผลท้ายบทเรียน และ การประเมินผลสรุปหลังเรียน พบว่า สูงกว่าที่ตั้งไว้ (80/80) ถึง 89.77/84.50 แสดงว่าหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม วิชาลูกเสือ มีประสิทธิภาพสูงเพียงพอที่จะนำไปใช้ได้

ศรัณ เจยสวัสดิ์ (2543 : 61) ได้ศึกษาผลการวิจัยว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพเรื่องงานประดิษฐ์ของเข้าร่วมสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้สื่อใบงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เรียนจากการสอนโดยใช้สื่อใบงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่รับ .01

กรรณิกา ศรีประยูร (2543 : 63) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมชุดเพลงพื้นเมือง เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่าแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) คือ 85.80/88.66 สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนได้

วรุณ เนตินิยม (2543 : 52) ได้สรุปผลการวิจัยว่า จากการประเมินประสิทธิภาพของแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมชุดโจทย์ปัญหาการบวกและการลบทั้ง 6 เล่ม มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ (80/80) (E_1/E_2) คือ 94.28/87.06 เหมาะที่จะนำไปใช้สอนกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 ได้

เนตรนภิส พัฒนาเจริญ (2544 : 37,39) ได้สรุปผลการศึกษาค้นคว้าไว้ว่าจากการประเมินผลประสิทธิภาพของแบบเรียนอัตลักษณ์กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานบ้านทั้ง 4 เล่ม พบว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ (80/80) (E_1/E_2) คือ 93.001/93.66 แสดงให้เห็นว่า สื่อที่ใช้แบบเรียนอัตลักษณ์เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนดเหมาะสมที่จะนำไปใช้สอนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพแขนงงานบ้านได้

สุทธิสินี ยิ้มซ้อน (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 ชุดอักษรนำ ผลการศึกษาพบว่า แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมชุดอักษรนำที่สร้างขึ้นทั้ง 5 เล่ม มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ (80/80) สามารถนำไปใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนได้

วัชรภรณ์ ศรีสง่า (2545 : 39) ได้สรุปผลการศึกษาค้นคว้าจากการประเมินประสิทธิภาพของแบบเรียนวรรณกรรม สาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี วิชางานบ้านทั้ง 5 เล่ม พบว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $(80/80)$ (E_1/E_2) คือ 93.67/88.83 แสดงให้เห็นว่าสื่อที่ใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด เหมาะสมที่จะนำไปใช้สอนกลุ่มสาระการงานอาชีพ และเทคโนโลยีวิชางานบ้านได้

ชีนา ผายบึงแก้ว (2546 : 55) ได้สรุปผลการศึกษาค้นคว้าจากการประเมินประสิทธิภาพของแบบเรียนอัตลักษณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ทัศนศิลป์) ทั้ง 10 เล่ม พบว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด $(80/80)$ เป็นข้อบ่งชี้ว่าสามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนได้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียนอัตลักษณ์ และแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม ผลการศึกษามีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และเมื่อนำไปใช้กับสื่ออื่นๆ ก็พบว่าได้ผลดีกว่า จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะสร้างแบบเรียนอัตลักษณ์ เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี วิชางานบ้าน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การประกอบอาหาร

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เพื่อสร้างและทดลองหาประสิทธิภาพของแบบเรียนอัตลักษณ์ประกอบการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานบ้าน) สาระที่ 1 : การดำรงชีวิตครอบครัว ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างแบบเรียนอัตลักษณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 3 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 35 คน จำนวน 105 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 35 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. การสร้างแบบเรียนอัตลักษณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพ

2.1 การสร้างแบบเรียนอัตลักษณ์

2.1.1 ศึกษาทฤษฎีและหลักการในการสร้างแบบเรียนอัตลักษณ์

2.1.2 ศึกษาความคิดรวบยอด จุดประสงค์ และเนื้อหาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานบ้าน) ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2.1.3 การสร้างแบบเรียนอัตลักษณ์ โดยใช้หลักเกณฑ์การผลิตของ หทัย ดันหยง และสนั่น มีชันหมาก (ม.ป.ป : 1-8)

2.1.3.1 วิเคราะห์ และศึกษาความคิดรวบยอด จุดประสงค์ของสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานบ้าน) จากคู่มือครูการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สาระที่ 1 การดำรงชีวิตครอบครัว ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

2.1.3.2 นำเนื้อหาความคิดรวบยอดและจุดประสงค์ มาสร้างเป็นแก่น สาระของเรื่อง เพื่อสร้างเป็นแบบเรียนอัตลักษณ์ ชุดแม่บ้านมือใหม่ จำนวน 7 เล่ม ตามขั้นตอน การผลิตแบบเรียนอัตลักษณ์

2.1.3.3 นำแบบเรียนอัตลักษณ์ที่สร้างขึ้นไปสร้างภาพประกอบ

2.1.4 นำแบบเรียนอัตลักษณ์ เสนอประธานกรรมการผู้ควบคุมการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนั่น มีชันหมาก และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน คือ

1. อาจารย์สมหมาย ปะบุตร อาจารย์ระดับ 7 โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

2. อาจารย์บุษกร พรหมหล้าวรรณ อาจารย์ระดับ 7 โรงเรียนประถม สาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

3. อาจารย์จุฑารัตน์ สิริวิบูลย์ผล หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาเพื่อตรวจพิจารณาภาษา ภาพความเหมาะสม

2.1.5 นำแบบเรียนอัตลักษณ์จากการตรวจมาปรับปรุงให้สมบูรณ์

2.1.6 นำแบบเรียนอัตลักษณ์ที่ปรับปรุงแล้วให้คณะกรรมการผู้ควบคุมการวิจัยและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง แล้วปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อย

2.1.7 จัดทำรูปเล่มให้สมบูรณ์เพื่อนำไปทดลองหาประสิทธิภาพครั้งต่อไป

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพ

2.2.1 แผนการสอน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแผนการสอน ตามกิจกรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานบ้าน) ตามลำดับขั้นดังนี้

2.2.1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และแผนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานบ้าน) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

2.2.1.2 วิเคราะห์เนื้อหา ความคิดรวบยอด และจุดประสงค์ จากแผนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานบ้าน) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชุดแม่บ้านมือใหม่

2.2.1.3 สร้างแผนการสอนให้มีความคิดรวบยอด จุดประสงค์ กิจกรรม และการวัดการประเมินผล โดยใช้แบบเรียนอัตลักษณ์เป็นสื่อในกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2.1.4 นำแผนการสอนที่เขียนแล้วเสนอต่อประธานควบคุมงานวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์สนั่น มีชันหมาก และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.2.1.5 นำแผนการสอนที่ปรับปรุงแล้วไปใช้ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 เพื่อหาข้อบกพร่องนำมาแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปใช้

2.2.1.6 นำแผนการสอนมาปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอคณะกรรมการควบคุมงานวิจัย ตรวจสอบอีกครั้ง เมื่อเห็นว่าเหมาะสมถูกต้องสามารถนำไปทดลองได้จึงนำไปทดลอง

2.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบที่ใช้หลังจากการอ่านและปฏิบัติกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว แบบทดสอบนี้สร้างขึ้นตามกระบวนการดังนี้

2.2.2.1 ศึกษาทฤษฎี หลักการ วิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ จากหนังสือเทคนิคการเขียนข้อสอบของ ชวาล แพรัตกุล (2520 : 1-403) หนังสือการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ของ พงษ์รัตน์ ทวีรัตน์ (2529 : 1-377)

2.2.2.2 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรเนื้อหาความคิดรวบยอดและจุดประสงค์ของการเรียนรู้ของเนื้อหาที่ใช้ทดลองเพื่อใช้ในการเขียนข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.2.3 สร้างแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือกจำนวน 40 ข้อ ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์ที่ได้วิเคราะห์แล้ว

2.2.2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสนอประธานควบคุมงานวิจัยและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาว่าข้อสอบแต่ละข้อสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมตารางวิเคราะห์เนื้อหาหรือไม่

2.2.2.5 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC คัดเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC (ดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไปได้ทั้งหมด 30 ข้อ แล้วนำข้อทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 70 คน

2.2.2.6 นำผลการสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (r) ค่าความยากง่าย (p) ของข้อสอบแต่ละข้อ โดยใช้เทคนิค 27% ของ จุง เตห์ ฟาน (Chung The Fan) โดยเลือก .20 ขึ้นไป รวม 30 ข้อ ซึ่งได้ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.46 ถึง 0.73 และค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.20 ถึง 0.43

2.2.2.7 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardsou 20) ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2536 : 168-170)

2.2.2.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดแม่บ้านมือใหม่ที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้วไปใช้ในการทดลองต่อไป

2.2.3 การหาประสิทธิภาพแบบเรียนอัตลักษณ์ การหาประสิทธิภาพหนังสือแบบเรียนอัตลักษณ์ ดำเนินการตามกระบวนการหาประสิทธิภาพสื่อของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2532 : 296 – 297) ซึ่งมีลำดับขั้นตอนการหาประสิทธิภาพ ดังนี้

ครั้งที่ 1 เป็นการตรวจประสิทธิภาพรายบุคคล โดยนำแบบเรียนอัตลักษณ์ที่ปรับปรุงแล้ว ทั้ง 7 เล่ม ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมศึกษา มหาวินิจฉัย ราชภัฏสวนสุนันทาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 คน เพื่อให้อ่านแบบเรียนอัตลักษณ์แต่ละเล่มโดยแนะนำชี้แจงวัตถุประสงค์ในการอ่านให้นักเรียนทราบจากนั้นสังเกตพฤติกรรมขณะอ่านจับเวลา เพื่อดูความสนใจและความต้องการในการอ่านพร้อมกับการสัมภาษณ์ สทนหาซักถาม ข้อบกพร่องของแบบเรียนอัตลักษณ์เป็นรายเล่มทั้ง 7 เล่ม

หลังจากดำเนินการทดลองหาประสิทธิภาพแบบเรียนอัตลักษณ์ครั้งที่ 1 เสร็จแล้วผู้วิจัยได้รวบรวมข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อบกพร่องที่พบในการทดลองไปปรับปรุงแบบเรียนอัตลักษณ์ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อดำเนินการทดลองครั้งต่อไป

ครั้งที่ 2 เป็นการตรวจสอบประสิทธิภาพหนังสือแบบเรียนอัตลักษณ์ โดยนำแบบเรียนอัตลักษณ์ที่ปรับปรุงแล้วจากขั้นตอนที่ 1 ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมศึกษา มหาวินิจฉัยราชภัฏสวนสุนันทาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน ตามวิธีการในขั้นตอนแรก เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อบกพร่องเกี่ยวกับความเหมาะสมของสำนวน ภาษา เนื้อหา เรื่องราว ขนาดตัวอักษร และภาพประกอบที่ได้จากการทดลองมาปรับปรุงความเหมาะสมของแบบเรียนอัตลักษณ์

ผลการทดลองครั้งที่ 2 พบว่านักเรียนให้ความสนใจในการอ่านและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดีทั้งนี้นักเรียนให้เหตุผลว่าเป็นสื่อที่มีรูปแบบที่แปลกใหม่จากเดิมที่เคยเรียนมาและสามารถนำมาปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามขั้นตอน

หลังจากการทดลองครั้งที่ 2 แล้วรวบรวมข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบเรียนอัตลักษณ์แต่ละเล่มที่พบในการทดลองแล้ว เพื่อให้ได้แบบเรียนอัตลักษณ์ที่สมบูรณ์ เพื่อใช้ในการทดลองภาคสนามต่อไป

ครั้งที่ 3 นำหนังสือแบบเรียนอัตลักษณ์ทั้ง 7 เล่ม ที่ปรับปรุงในขั้นตอนที่ 2 ไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมศึกษา มหาวินิจฉัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสือแบบเรียนอัตลักษณ์ตามเกณฑ์ 80/80

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1.1 หาค่า IOC (ดัชนีความสอดคล้อง) ของการปฏิบัติกิจกรรมท้ายเล่ม โดยใช้เกณฑ์การประเมินของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์

3.1.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เทคนิค 27% ของ จุง เตห์ ฟาน และหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ สูตร KR-20

3.2 การหาประสิทธิภาพของแบบเรียนอัตลักษณ์ จากความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการ และผลลัพธ์ เฉลี่ยคำนวณหา E_1/E_2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2537)

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติพื้นฐาน

4.1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนน โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ 2536 : 59)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

4.1.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2536 : 63)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum x^2$ แทน ผลรวมของกำลังสองของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

4.2 สถิติเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

4.2.1 หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบโดยวิเคราะห์ข้อทดสอบเป็นรายข้อ (Item Analysis) โดยใช้การจัดกลุ่ม 27% แล้วเปิดตารางสำเร็จรูปของ จุง เดห์ ฟาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 168 – 170)

4.2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ คำนวณโดยใช้สูตร คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR-20) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 186)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ	
	n	แทน	จำนวนข้อสอบของแบบทดสอบ	
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่ง	$= \frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
	q	แทน	สัดส่วนผู้ที่ทำผิดในข้อหนึ่งๆ	$= 1 - p$
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับนั้น	

4.3 สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพของแบบเรียนอัตลักษณ์

4.3.1 หาประสิทธิภาพของแบบเรียนอัตลักษณ์ โดยใช้สูตร (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2532 : 495 – 496)

80 ตัวแรก

$$E_i = \frac{\sum F}{\frac{N}{B} \times 100}$$

เมื่อ	E_i	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (พฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียนหลังจากการเรียนแบบเรียนอัตลักษณ์ คิดเป็นร้อยละจากการปฏิบัติงาน)
	$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการปฏิบัติงาน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของการปฏิบัติงาน

80 ตัวหลัง

$$E_2 = \frac{\sum x}{\frac{N}{A} \times 100}$$

E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลกระบวนการที่จัดไว้ในแบบเรียนอัตลักษณ์ คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ แบบเรียนอัตลักษณ์
$\sum x$	แทน	คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของแบบเรียน อัตลักษณ์
N	แทน	จำนวนผู้เรียน
A	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแบบเรียนอัตลักษณ์

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ลำดับการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนกิจกรรมภาคปฏิบัติ เพื่อเปรียบเทียบตามเกณฑ์ 80 ตัวแรก (E_1)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบทดสอบหลังเรียน เพื่อเปรียบเทียบตามเกณฑ์ 80 ตัวหลัง (E_2)
3. การวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของแบบเรียนอัตลักษณ์รวมทั้ง 7 เล่มตามเกณฑ์ 80/80 (E_1 , E_2)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนกิจกรรมภาคปฏิบัติ โดยแบบประเมินการปฏิบัติงาน เพื่อเปรียบเทียบตามเกณฑ์ 80 ตัวแรก (E_1) ซึ่งได้ผลวิเคราะห์ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่สามารถผ่านเกณฑ์ทำกิจกรรมภาคปฏิบัติ 80 ตัวแรก (E₁)

คนที่	คะแนนการปฏิบัติกิจกรรม						
	เล่มที่ 1	เล่มที่ 2	เล่มที่ 3	เล่มที่ 4	เล่มที่ 5	เล่มที่ 6	เล่มที่ 7
	20 คะแนน	20 คะแนน	20 คะแนน	20 คะแนน	20 คะแนน	20 คะแนน	20 คะแนน
1	19	19	19	18	17	19	19
2	19	19	19	18	17	19	19
3	19	19	19	18	17	19	19
4	19	19	19	18	17	19	19
5	19	19	19	18	17	19	19
6	19	19	19	18	17	19	19
7	19	19	18	17	18	18	18
8	19	19	18	17	18	18	18
9	19	19	18	17	18	18	18
10	19	19	18	17	18	18	18
11	19	19	18	17	18	18	18
12	19	19	18	17	18	18	18
13	18	18	17	18	19	18	19
14	18	18	17	18	19	18	19
15	18	18	17	18	19	18	19
16	18	18	17	18	19	18	19
17	18	18	17	18	19	18	19
18	18	18	17	18	19	18	19
19	18	17	18	16	17	17	18
20	18	17	18	16	17	17	18
21	18	17	18	16	17	17	18
22	18	17	18	16	17	17	18
23	18	17	18	16	17	17	18

คนที่	คะแนนการปฏิบัติกิจกรรม						
	เล่มที่ 1	เล่มที่ 2	เล่มที่ 3	เล่มที่ 4	เล่มที่ 5	เล่มที่ 6	เล่มที่ 7
	20 คะแนน	20 คะแนน	20 คะแนน	20 คะแนน	20 คะแนน	20 คะแนน	20 คะแนน
24	18	17	18	16	17	17	18
25	19	19	17	19	16	19	17
26	19	19	17	19	16	19	17
27	19	19	17	19	16	19	17
28	19	19	17	19	16	19	17
29	19	19	17	19	16	19	17
30	19	19	17	19	16	19	17
31	19	18	19	18	17	19	18
32	19	18	19	18	17	19	18
33	19	18	19	18	17	19	18
34	19	18	19	18	17	19	18
35	19	18	19	18	17	19	18
Σx	653	642	629	612	607	641	636
$\bar{x}$	18.65	18.34	17.97	17.48	17.34	18.31	18.17
E_1	93.28	91.71	89.85	87.42	86.71	91.57	90.85

จากตารางที่ 1 แสดงผลการทำกิจกรรมภาคปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในแบบเรียนอัตลักษณ์ เล่มที่ 1 - 7 ชุดแม่บ้านมือใหม่เป็นไปตามเกณฑ์ 80 ตัวแรก (E_1) โดยมีประสิทธิภาพร้อยละตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

เล่มที่ 1	เรื่องบ้านหน้าอยู่	มีประสิทธิภาพร้อยละ	93.28
เล่มที่ 2	เรื่องสะอาด ..อิม..อร้อย	มีประสิทธิภาพร้อยละ	91.71
เล่มที่ 6	เรื่อง ไข่เปลี่ยนรส	มีประสิทธิภาพร้อยละ	91.57
เล่มที่ 7	เรื่อง หนูทำได้	มีประสิทธิภาพร้อยละ	90.85
เล่มที่ 3	เรื่อง กรอบ..หวาน..มัน..เค็ม	มีประสิทธิภาพร้อยละ	89.85
เล่มที่ 4	เรื่อง บัวลอยห่าสหาย	มีประสิทธิภาพร้อยละ	87.42
เล่มที่ 5	เรื่อง ผักบุ้งแปลงร่าง	มีประสิทธิภาพร้อยละ	86.71

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังการเรียนด้วยแบบเรียนอัตลักษณ์ชุดแม่บ้านมือใหม่ ทั้ง 7 เล่ม เพื่อหาประสิทธิภาพ 80 ตัวหลัง (E_2) ซึ่งได้ผลวิเคราะห์ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบเรียนอัตลักษณ์ชุดแม่บ้านมือใหม่ครบทั้ง 7 เล่ม

คนที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)
1	29
2	27
3	28
4	29
5	28
6	27
7	27
8	28
9	29
10	28
11	25
12	27
13	29
14	25
15	27
16	28
17	27
18	29
19	27
20	28

คนที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)
21	23
22	27
23	28
24	27
25	28
26	29
27	28
28	27
29	27
30	28
31	27
32	29
33	27
34	28
35	29
Σx	970
$\bar{x}$	27.71
E_2	92.38

จากตารางที่ 2 พบว่าคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนด้วยแบบเรียนอัตลักษณ์ชุดแม่บ้านมือใหม่ทั้ง 7 เล่ม นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ร้อยละ 80 โดยมีค่าประสิทธิภาพตัวหลัง (E_2) ร้อยละ 92.38

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพ ของแบบเรียนอัตลักษณ์ทั้ง 7 เล่ม ตามเกณฑ์ 80/80 (E_1 , E_2)

เล่มที่	เรื่อง	E_1	E_2
1	บ้านนาอยู่	93.28	92.38
2	สะอาด...อิม...อร้อย	91.71	92.38
3	กรอบ หวาน...มัน...เค็ม	91.57	92.38
4	บัวลอยห้าสหาย	90.85	92.38
5	ผักบุ้งแปลงว่าง	89.85	92.38
6	ไข่เปลี่ยนรส	87.42	92.38
7	หนูทำได้	86.71	92.38
	เฉลี่ยรวม	90.19	92.38

จากตารางที่ 3 พบว่าแบบเรียนอัตลักษณ์ ชุดแม่บ้านมือใหม่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) กล่าว คือ $E_1 = 90.19\%$ $E_2 = 92.38\%$

ดังนั้นแบบเรียนอัตลักษณ์ชุดแม่บ้านมือใหม่มีประสิทธิภาพดีเหมาะสมที่จะนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีวิชางานบ้านได้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบเรียนอัตลักษณ์กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยีด้าน (งานบ้าน) ชุดแม่บ้านมือใหม่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 3 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 35 คน จำนวน 105 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ปีการศึกษา 2549 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มา 1 ห้องเรียน จำนวน 35 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1 แบบเรียนอัตลักษณ์ จำนวน 7 เล่ม

2.2 แผนการสอน

2.3 แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน

2.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. วิธีดำเนินการทดลอง

- 3.1 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบเรียนอัตลักษณ์ตามกระบวนการสร้างของ
รองศาสตราจารย์หทัย ตันหยง
- 3.2 ดำเนินการหาประสิทธิภาพของแบบเรียนอัตลักษณ์ ตั้งแต่ทดสอบรายบุคคล และ
ทดสอบภาคสนาม โดยผู้วิจัยใช้แบบเรียนอัตลักษณ์ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง
ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โดยใช้เวลาดทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน
วันละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 8 คาบ
- 3.3 การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้สอนเองโดยใช้นักเรียนอัตลักษณ์เป็นสื่อให้
นักเรียนศึกษาและทำกิจกรรมในแต่ละเล่ม ทั้ง 7 เล่ม ใช้เวลาในการทดลองเล่มละ 1 คาบ
คาบละ 50 นาที เมื่อสอนจบในแต่ละเล่มแล้วให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมโดยครูบันทึกผล
การประเมินตามแบบฟอร์ม เพื่อนำผลการปฏิบัติกิจกรรมที่ได้มาใช้ในการหาประสิทธิภาพ
ของแบบเรียนอัตลักษณ์ตามเกณฑ์ 80/80 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2532:495-496) (E_1)
- 3.4 เมื่อสิ้นสุดการทดลองสอนด้วยแบบเรียนอัตลักษณ์ ชุดแม่บ้านมือใหม่ทั้ง 7 เล่มแล้ว
ผู้วิจัยนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทำการทดสอบแล้วบันทึกผลการทดสอบ
หลังเรียนแบบเรียนอัตลักษณ์ไว้ใช้ในการหาประสิทธิภาพ (E_2)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลได้ดังนี้

จากการประเมินผลประสิทธิภาพของแบบเรียนอัตลักษณ์ชุดแม่บ้านมือใหม่กลุ่มการงานอาชีพ
และเทคโนโลยีด้านงานบ้าน จากการประเมินประสิทธิภาพแบบเรียนอัตลักษณ์การประเมินกิจกรรม
การปฏิบัติงาน และการประเมินผลสรุปหลังเรียนพบว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80) คือ 90.19/92.38
แสดงว่า แบบเรียนอัตลักษณ์ชุดแม่บ้านมือใหม่มีประสิทธิภาพสูงเพียงพอที่จะนำไปใช้ได้

เล่มที่ 1	บ้านน่าอยู่	มีประสิทธิภาพเท่ากับ	93.28 / 92.38
เล่มที่ 2	สะอาด...อิม...อร่อย	มีประสิทธิภาพเท่ากับ	91.71 / 92.38
เล่มที่ 3	กรอบ...หวาน...มัน...เค็ม	มีประสิทธิภาพเท่ากับ	91.57 / 92.38
เล่มที่ 4	บัวลอยห้าสหาย	มีประสิทธิภาพเท่ากับ	90.85 / 92.38
เล่มที่ 5	ผักบุ้งแปลงร่าง	มีประสิทธิภาพเท่ากับ	89.85 / 92.38
เล่มที่ 6	ไข่เปลี่ยนรส	มีประสิทธิภาพเท่ากับ	87.42 / 92.38
เล่มที่ 7	หนูทำได้	มีประสิทธิภาพเท่ากับ	86.71 / 92.38

อภิปรายผล

ผลการสร้างและการหาประสิทธิภาพของแบบเรียนอัตลักษณ์ทั้ง 7 เล่ม มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาซึ่งมีข้อค้นพบและเหตุผลสนับสนุนทางวิชาการที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. แบบเรียนอัตลักษณ์มีคุณลักษณะเด่นคือมีองค์ประกอบที่แสดงให้เห็นความสำคัญของลักษณะเด่นดังนี้ (หทัย ตันหยง.2532 : 68) มีปัจจัยสนองการเรียนการสอนตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่สร้างสรรค์ขึ้นด้วยตนเอง โดยครูผู้สอน – บทเรียน – ผู้เรียน เป็นสื่อที่เสริมความสมบูรณ์ให้สื่อใหญ่ซึ่งครอบคลุมไม่ทั่วถึง เป็นสื่อสากล ใช้ได้ทุกโรงเรียน สามารถผลิตได้ด้วยตนเองเป็นการประหยัดเวลา ทรัพยากร วัสดุ แรงงาน สถานที่สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน เป็นนวัตกรรมทางการสอน

2. มีอรรถลักษณะ (Genre) เป็นกระบวนการสื่อภาษาและความเข้าใจในทางวรรณกรรม ซึ่งเป็นแกนพื้นฐานของวรรณกรรมในการดำเนินเรื่อง ซึ่งอรรถลักษณะแสดงวิธีการ (Procedure) เริ่มต้นจากการตั้งเป้าหมาย → การวางแผน → ลำดับวิธีการ → ดำเนินงาน → แสดงผลผลิตที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามจุดประสงค์ของการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี (สนั่น มีชันหมาก 2537 : 53 – 54)

3. จากการทดลองหาประสิทธิภาพของแบบเรียนอัตลักษณ์นักเรียนมีคะแนนเป็นไปตามเกณฑ์การหาประสิทธิภาพ (80/80) ซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นว่าแบบเรียนอัตลักษณ์ชุดนี้มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปประกอบการเรียนการสอนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรัณ เจยสวัสดิ์ (2453 : 61) พบว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้สื่อใบงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ ชื่นชม (2543:บทคัดย่อ) ได้วิจัยและพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนจุลบทที่มีหนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นสื่อมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติที่ใช้หนังสือปกตಿಯ่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทำนองเดียวกับ ทศนีย์ โชติพิฤติพงศ์ (2535:บทคัดย่อ) ได้วิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพของนักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ใบงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ปราณี มอรรถธรรม (2538:บทคัดย่อ) ได้สร้างสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่อง “จังหวัดสิงห์บุรีของเรา”

กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่ามีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) กล่าวคือ 87.62/85.10 ซึ่งสอดคล้องกับ นวพร เหมะ (2541:74) ได้สร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนรู้การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพด้านงานประดิษฐ์และงานช่างชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 เรื่องงานใบตองพบว่าแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมทั้ง 6 เล่ม มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ (80/80) ตามเกณฑ์ที่กำหนด เช่นเดียวกับ จิรภา มาลัยธรรม (2541:บทคัดย่อ) ได้ค้นคว้าและศึกษาแบบเรียนเล่มเล็กลอยฟ้าเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต พบว่ามีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยหลังทดลองใช้เล่มเล็กลอยฟ้าอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะแบบเรียนเล่มเล็กลอยฟ้าเป็นสื่อที่ประยุกต์มาจากแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมซึ่งแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเป็นสื่อสำคัญที่ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ในปีเดียวกัน ธัญสุดา จิรกิตตยากร (2541:58) ทำการวิจัยเรื่องการสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนรู้การสอนวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 ชุดมาตราตัวสะกดพบว่าชุดมาตราตัวสะกดแต่ละเล่มมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ (80/80) ซึ่งสอดคล้องกับ อาริรัตน์ ดอกสี (2541:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่าแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมการเขียนบทร้อยกรองเรื่องกาพย์ยานี 11 ที่สร้างขึ้นทั้ง 5 เล่ม มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ (80/80) สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในกลุ่มทักษะภาษาไทยเรื่องกาพย์ยานี 11 ได้

ดังนั้นแบบเรียนอัตลักษณ์ที่สร้างขึ้นทั้ง 7 เล่ม จึงเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ที่กำหนดเหมาะสมที่จะนำไปใช้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเทคโนโลยีวิชางานบ้านชุดแม่บ้านมือใหม่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 แบบเรียนอัตลักษณ์ที่สร้างขึ้นใช้ในการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเทคโนโลยี หรือสาระการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ จำเป็นต้องใช้วรรณลักษณะวิธีการ (Procedure) แต่ต้องสร้างสรรค์ให้สนุกสนานโดยการใช้อนุรักษ์ลักษณะอื่นๆ เช่น บรรยายเชิงจินตนาการ หรือเล่าเรื่องจากประสบการณ์ ผู้วิจัยและผู้สร้างสรรค์จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของวรรณลักษณะ (Genre) เป็นอย่างดี จึงจะสร้างได้ถูกต้องเหมาะสม

1.2 การทดลองใช้แบบเรียนอัตลักษณ์ จะสร้างความสนใจในการอ่าน เนื่องจากมีภาพประกอบและสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนในภาพได้อย่างถูกต้อง ผู้สร้างจึงต้องสร้างภาพให้ชัดเจนและสอดคล้องกับเรื่องราว เนื้อหาตื่นเต้นเร้าใจ มีความแปลกใหม่ ทันสมัยทันเหตุการณ์ในปัจจุบัน และมีแง่มุมมองที่จะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติตามขั้นตอนในภาพได้อย่างถูกต้อง

1.3 การสร้างแบบเรียนอัตลักษณ์เป็นชุดต่อเนื่องกันโดยใช้ตัวละครตัวเดิมดำเนินเรื่องทั้งหมด ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจอยากรู้ความเคลื่อนไหวของตัวละคร จึงทำให้อ่านติดตามแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเรื่องต่อไปว่าตัวละครมีการพัฒนา ในการปฏิบัติงานต่างๆ และผู้อ่านสามารถปฏิบัติตามแบบอย่างของตัวละครในเรื่องได้เป็นอย่างดีและถูกต้องเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการทดลองใช้แบบเรียนอัตลักษณ์ประกอบการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยี ในระดับชั้นที่ต่างไปจากการศึกษาในครั้งนี้

2.2 ควรมีการศึกษาลงการใช้แบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเปรียบเทียบกับการใช้สื่ออย่างอื่น

2.3 ควรมีการวิจัยและพัฒนาแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมไปสู่การสร้างหนังสือมัลติมีเดีย ในซีดีรอม (CD – Rom) และสื่อประสมในลักษณะอื่นๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544). คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. (2530). การนิเทศการใช้หลักสูตร กลุ่มการทำงานอาชีพและพื้นฐานอาชีพ. กรุงเทพมหานคร : รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- จิราภา มาลัยธรรม. (2541). การสร้างแบบเรียนเล่มเล็ก เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง สำนักงานเขต บางกะปิ กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชีนา ผายบึงแก้ว. (2546). การสร้างแบบเรียนอัตลักษณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ทัศนศิลป์) ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ชัยยงค์ พรมวงศ์. (2532). สื่อการสอนระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 13. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ทัศนีย์ โชติพุดพิงศ์. (2535). การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 จากการสอน โดยการใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมด้านการสอนโดยใช้สื่อ ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อัดสำเนา
- นพพร เหมาะ. (2541). การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพด้านงานประดิษฐ์ และงานช่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง งานใบตอง. ปรินิพนธ์. กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ อัดสำเนา.
- เนตรนภิส พัฒนเจริญ. (2544). การสร้างแบบเรียนอัตลักษณ์ เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา

- ปราณี มอรรถม. (2539). การสร้างสื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เรื่อง “ จังหวัดสิงห์บุรีของเรา ” กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ยุพา ชุ่มสนิท. (2540). การสร้างสื่อเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- วรรณุช เนตินิยม. (2543). การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน ใจหายปัญหา การบวก และการลบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. กลุ่มทักษะคณิตศาสตร์. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- วัชรภรณ์ ศรีสง่า. (2545). การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียน การสอนกลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ศรัญญา เจยสวัสดิ์. (2543). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจในการเรียน กลุ่มการงาน และพื้นฐานอาชีพ เรื่อง งานประดิษฐ์ของข้าวสวย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ที่เรียนด้วยการสอนโดยใช้สื่อแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม. ปรินิพนธ์. กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- สนั่น มีขันหมาก. (2538). ระเบียบแห่งวิทยาการการสอน. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุทธิสินี ยิ้มซ้อน. (2545). การสร้างแบบเรียนเล่มเล็ก เชิงวรรณกรรม เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียน การสอนวิชาภาษาไทยชุดอักษรนำวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ปรินิพนธ์. กศ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- หทัย ดันหยง. (2532). รายงานการวิจัยการสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเป็นสื่อ พัฒนาการการอ่าน ในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บริษัท ประยูรวงศ์. อัดสำเนา.
- หทัย ดันหยง. และสนั่นมีขันหมาก. (ม.ป.ป). การปฏิรูปการเรียนการสอน ด้วยสื่ออัตลักษณ์ กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- อารีรัตน์ ดอกสี. (2541). การสร้างแบบเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน
 ร้อยกรอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพมหานคร :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา
- อำนาจ คันธรักษ์. (2541). การสร้างหนังสือเรียนเล่มเล็ก เชิงวรรณกรรมประกอบการสอน
 กิจกรรมลูกเสือสามัญของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
 กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- Gange, Robert M. (1974). Essentials of Learning for Instruction. Hinsdale linois :
 The Dryden Press.
- Piaget, J. (1950) The Psychology of Intelligence. England. Routledge &
 Keganpaul. L. Td. London.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- การวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 4 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าความยากง่าย	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.70	0.53	16	0.67	0.40
2	0.60	0.60	17	0.57	0.73
3	0.70	0.47	18	0.56	0.47
4	0.56	0.60	19	0.50	0.60
5	0.56	0.47	20	0.46	0.53
6	0.73	0.40	21	0.60	0.67
7	0.53	0.40	22	0.70	0.60
8	0.56	0.47	23	0.50	0.73
9	0.73	0.40	24	0.63	0.60
10	0.66	0.47	25	0.57	0.47
11	0.53	0.63	26	0.53	0.60
12	0.67	0.56	27	0.53	0.53
13	0.57	0.47	28	0.73	0.53
14	0.70	0.60	29	0.63	0.47
15	0.67	0.53	30	0.70	0.60

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของแบบเรียนอัตลักษณ์
ชุดแม่บ้านมือใหม่

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left(\frac{1 - \sum p_q}{S_t^2} \right)$$

$$N = 30$$

$$\sum p_q = 7.01$$

$$S_t^2 = 16.91$$

$$r_{tt} = \frac{30}{30-1} \left(\frac{1 - \frac{7.01}{16.91}}{16.91} \right)$$

$$= 1.034 \times 0.585$$

$$= 0.60$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน = 0.60

ภาคผนวก ข

- แผนการสอน
- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
- เกณฑ์การให้คะแนนภาคปฏิบัติ

แผนการสอนที่ 1

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้งานอาชีพและเทคโนโลยี
ชุดแม่บ้านมือใหม่ เรื่อง บ้าน...น่าอยู่

ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5
เวลา 50 นาที

ความคิดรวบยอด

การทำความสะอาดบ้านอย่างสม่ำเสมอทำให้บ้านน่าอยู่และจะต้องรู้จักวิธีการใช้เครื่องมือในการทำความสะอาดอย่างถูกวิธีเป็นการประหยัดเวลาและใช้งานได้นาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เลือกและใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำความสะอาดบ้านได้เหมาะสมกับงาน
2. เก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ได้ถูกวิธี
3. วางแผนและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการทำความสะอาดบ้านได้

สาระการเรียนรู้

การทำความสะอาดบ้าน

- การใช้เครื่องมือในการทำความสะอาดบ้าน
- การกวาดบ้าน ถูบ้าน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูสอนนักเรียนร้องเพลง “ บ้านของเรา ”
2. สนทนาเกี่ยวกับการทำความสะอาดบ้าน

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่มๆ ละ 6 คน
2. ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านแบบเรียนอัตลักษณ์ เรื่อง บ้าน...น่าอยู่
3. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำทำความสะอาดบ้าน
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติงานตามแผน

ขั้นสรุป

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปและเขียนขั้นตอนการทำความสะอาดบ้านตามแบบ
อรรถลักษณะ (วิธีการ)

1. ตั้งเป้าหมาย
2. วัสดุและอุปกรณ์
3. การวางแผน
4. ลำดับวิธีการดำเนินการ
5. ผลผลิต

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. แบบเรียนอัตลักษณ์ เรื่อง บ้าน....น่าอยู่
2. เพลง “ บ้านของเรา ”
3. อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำความสะอาดบ้าน
4. อุปกรณ์และเครื่องมือในการทำความสะอาดบ้าน
 - ไม้กวาดดอกหญ้า - ไม้กวาดขนไก่ - ไม้กวาดก้านมะพร้าว
 - ไม้ถูพื้น - ถังน้ำ - ที่ตักผง
 - ผ้าขี้ริ้ว - แปรงขัดพื้น

การประเมินผล

1. สังเกต
 - ความสนใจในการอ่านแบบเรียนอัตลักษณ์
 - การตอบคำถาม
 - การอภิปราย
2. ตรวจผลงาน
 - สรุปขั้นตอนตามอรรถลักษณะ (วิธีการ)
 - ผลการปฏิบัติงาน

แผนการสอนที่ 2

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ชุด แม่บ้านมือใหม่ เรื่อง สะอาด..อิม..อร่อย

ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5
เวลา 50 นาที

ความคิดรวบยอด

การจัดห้องครัวและเครื่องใช้ภายในห้องครัว จะต้องทำให้สะอาด สะดวกในการใช้อากาศถ่ายเทได้ดี มีแสงสว่างเพียงพอ ถูกสุขลักษณะ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกวิธีการและขั้นตอนในการจัดและตกแต่งห้องครัวได้
2. ทำความสะอาดเครื่องใช้ในครัวได้
3. วางแผนและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดตกแต่งห้องครัวได้

สาระการเรียนรู้

- การจัดตกแต่งห้องครัว
- การทำความสะอาดห้องครัว

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. สนทนาเกี่ยวกับการทำความสะอาดและการจัดตกแต่งห้องครัว
2. นำภาพห้องครัวที่สะอาดเรียบร้อยและห้องครัวที่สกปรก ให้นักเรียนดู เพื่อแสดงความคิดเห็น

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน
2. ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านแบบเรียนอัตลักษณ์ เรื่อง สะอาด..อิม..อร่อย
3. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดและตกแต่งห้องครัว
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติงานตามแผน

ขั้นสรุป

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปและเขียนขั้นตอนการทำความสะอาดและการจัดตกแต่งห้องครัวตามแบบอรรถลักษณะ (วิธีการ)

1. ตั้งเป้าหมาย
2. วัสดุและอุปกรณ์
3. การวางแผนงาน
4. ลำดับวิธีการดำเนินการ
5. ผลผลิต

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบเรียนอัตลักษณ์ เรื่อง สะอาด..อิม..อร่อย
2. รูปภาพห้องครัว
3. อุปกรณ์และเครื่องมือในการทำทำความสะอาดห้องครัว

- ไม้กวาดดอกหญ้า	- ไม้กวาดขนไก่	- ไม้กวาดหยากไย่
- ที่ตักขยะ	- ถังน้ำ	- ผ้าขี้ริ้ว
- ไม้ถูพื้น	- ฟองน้ำ	- น้ำยาล้างจาน

การประเมินผล

1. สังเกต
 - ความสนใจในการอ่านแบบเรียนอัตลักษณ์
 - การตอบคำถาม
 - การอภิปราย
2. ตรวจผลงาน
 - สรุปขั้นตอนตามอรรถลักษณะ (วิธีการ)
 - ผลการปฏิบัติงาน

แผนการสอนที่ 3

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาและเทคโนโลยี
ชุดแม่บ้านมือใหม่ เรื่อง กรอบ..หวาน..มัน..เค็ม

ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5
เวลา 50 นาที

ความคิดรวบยอด

ถั่วงกรอบแก้วเป็นการประกอบอาหารโดยใช้วิธีการต้มและผัดมีขั้นตอนไม่ยุ่งยาก
รสชาติกรอบ หวาน มัน รับประทานเป็นอาหารว่างหรือทำขายเพื่อสร้างรายได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกวิธีการและขั้นตอนในการทำถั่วงกรอบแก้วได้
2. สามารถประกอบอาหารตามขั้นตอนได้
3. ใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาหารได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย
4. สรุปแนวทางในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

เนื้อหา

การทำถั่วงกรอบแก้ว

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ครูสนทนากับนักเรียน เรื่องการประกอบอาหารรับประทานเองกับการซื้ออาหาร
สำเร็จรูปมารับประทานให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น ครูยกตัวอย่างการทำถั่วงกรอบแก้ว
ให้นักเรียนฟัง

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่มๆ ละ 6 คน
2. ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านแบบเรียนอัตลักษณ์ เรื่อง กรอบ..หวาน..มัน..เค็ม
3. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำถั่วงกรอบแก้ว
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติตามขั้นตอน

ขั้นสรุป

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปและเขียนขั้นตอนการทำถั่วกรอบแก้ว ตามแบบ
อรรถลักษณะ (วิธีการ)
 - 1.1 ตั้งเป้าหมาย
 - 1.2 วัสดุและอุปกรณ์
 - 1.3 การวางแผนงาน
 - 1.4 ลำดับวิธีการดำเนินการ
 - 1.5 ผลผลิต
2. ครูประเมินผลงานโดยใช้แบบประเมินภาคปฏิบัติ

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. แบบเรียนอัตลักษณ์ เรื่อง กรอบ..หวาน..มัน..เค็ม
2. วัสดุอุปกรณ์ในการทำถั่วกรอบแก้ว
3. อุปกรณ์และเครื่องมือในการทำความสะดวกบ้าน

การประเมินผล

1. สังเกต
 - ความสนใจในการอ่านแบบเรียนอัตลักษณ์
 - การปฏิบัติงาน
2. ตรวจผลงาน
 - การสรุปขั้นตอนตามอรรถลักษณะ (วิธีการ)
 - ผลงานที่สำเร็จ

แผนการสอนที่ 4

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยี
ชุดแม่บ้านมือใหม่ เรื่องบัวลอยห้าสหาย

ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5
เวลา 1 ชั่วโมง

ความคิดรวบยอด

ขนมบัวลอยเป็นขนมไทยที่มีรสหวาน มัน ทำจากแป้งข้าวเหนียว กะทิ และน้ำตาล ในปัจจุบันมีการนำเผือก พักทอง ใบเตย แครอท มะพร้าวอ่อน ไข่ เพื่อให้เกิดรสชาติ สีสัน น่ารักประทาน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกวิธีการและขั้นตอนในการทำขนมบัวลอยได้
2. สามารถทำขนมบัวลอยตามขั้นตอนได้
3. ใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาหารได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

สาระการเรียนรู้

ขนมบัวลอย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูสนทนากับนักเรียน เรื่องการประกอบอาหารหวานรับประทานเอง แบบง่ายๆ และให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

2. ครูยกตัวอย่างการทำขนมบัวลอยและขนมไทยอื่น ๆ

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน
2. ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านแบบเรียนอัตลักษณ์ เรื่องบัวลอยห้าสหาย
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนอธิบายและสรุปเนื้อเรื่องจากการอ่าน
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนการปฏิบัติงานตามเนื้อเรื่อง
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติงานตามแผน

ขั้นสรุป

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปและเขียนขั้นตอนการทำงานนมบัวลอย 5 สี ตามแบบ
อรรถลักษณะ (วิธีการ)

1. ตั้งเป้าหมาย
2. วัสดุและอุปกรณ์
3. การวางแผนงาน
4. ลำดับวิธีการดำเนินการ
5. ผลผลิต

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบเรียนอัตลักษณ์ เรื่อง บัวลอยห้าสหาย
2. วัสดุอุปกรณ์ในการทำขนมบัวลอย

การประเมินผล

1. สังเกต
 - ความสนใจในการอ่านแบบเรียนอัตลักษณ์
 - การปฏิบัติงาน
2. ตรวจผลงาน
 - การสรุปขั้นตอนตามอรรถลักษณะ (วิธีการ)
 - ผลงานที่สำเร็จ

แผนการสอนที่ 5

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ชุดแม่บ้านมือใหม่ เรื่อง ผักนึ่งแปลงร่าง

ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5
เวลา 50 นาที

ความคิดรวบยอด

ยำเป็นวิธีการประกอบอาหารที่มีส่วนประกอบของผักและเนื้อสัตว์ต่าง ๆ มีรสชาติเปรี้ยว เค็ม หวานและเผ็ด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกวิธีการและขั้นตอนในการทำยำผักนึ่งทอดกรอบได้
2. สามารถทำยำผักนึ่งทอดกรอบตามขั้นตอนได้
3. ใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาหารได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

เนื้อหา

ยำผักนึ่งทอดกรอบ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูสนทนาเกี่ยวกับการประกอบอาหารรับประทานเองกับการซื้ออาหารสำเร็จรูปมา
รับประทานให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

2. ครูยกตัวอย่างการยำแบบต่าง ๆ และสนทนาร่วมกัน

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน
2. ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านแบบเรียนอัตลักษณ์ เรื่องผักนึ่งแปลงร่าง
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนอภิปรายเรื่องจากการอ่าน
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนงานที่จะปฏิบัติตามเนื้อเรื่อง
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือปฏิบัติงานตามแผน

ขั้นสรุป

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปและเขียนขั้นตอนการทำยาฝักบัวหอดกรอบ ตามแบบ
อรรถลักษณะ (วิธีการ)

1. ตั้งเป้าหมาย
2. วัสดุและอุปกรณ์
3. การวางแผนงาน
4. ลำดับวิธีการดำเนินการ
5. ผลผลิต

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบเรียนอัตลักษณ์ เรื่องฝักบัวแปลงร่าง
2. วัสดุอุปกรณ์ในการทำฝักบัวหอดกรอบ

การประเมินผล

1. สังเกต
 - ความสนใจในการอ่านแบบเรียนอัตลักษณ์
 - การปฏิบัติงาน
2. ตรวจผลงาน
 - การสรุปขั้นตอนตามอรรถลักษณะ (วิธีการ)
 - ผลงานที่สำเร็จ

แผนการสอนที่ 6

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี
ชุดแม่บ้านมือใหม่ เรื่อง ไข่เปลี่ยนรส

ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5
เวลา 50 นาที

ความคิดรวบยอด

ไข่เค็ม คือ ผลผลิตที่ได้จากการดองเค็ม ทำให้อาหารเก็บได้นานกว่าปกติ โดยไม่บูดเน่าและสูญเสียคุณค่าของอาหารมากนัก เป็นการเพิ่มชนิดของอาหารและเปลี่ยนแปลงรสชาติอาหารให้แปลกจากเดิม

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกประโยชน์ของการถนอมอาหารได้
2. บอกขั้นตอนของการทำไข่เค็มได้
3. สามารถดองไข่เค็มตามขั้นตอนได้

สาระการเรียนรู้

การดองไข่เค็ม

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องการถนอมอาหาร และนำตัวอย่างวิธีการถนอมอาหารแบบต่าง ๆ มาให้นักเรียนดู

2. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ๆ ละ 6 คน
2. ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านแบบเรียนอัตลักษณ์ เรื่องไข่เปลี่ยนรส
3. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำไข่เค็ม
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มปฏิบัติงานตามแผน

ขั้นสรุป

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปและเขียนขั้นตอนการทำไข่เค็ม ตามแบบอรรถลักษณะ

(วิธีการ)

1. ตั้งเป้าหมาย
2. วัสดุและอุปกรณ์
3. การวางแผนงาน
4. ลำดับวิธีการดำเนินการ
5. ผลผลิต

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบเรียนอัตลักษณ์ เรื่องไข่เปลี่ยนรส
2. ตัวอย่างการดองวิธีต่าง ๆ
3. วัสดุอุปกรณ์ในการทำไข่เค็ม

การประเมินผล

1. สังเกต
 - ความสนใจในการตอบคำถามและการอ่านแบบเรียนอัตลักษณ์
 - การปฏิบัติงาน
2. ตรวจผลงาน
 - การสรุปขั้นตอนตามอรรถลักษณะ (วิธีการ)
 - ผลงานที่สำเร็จ

แผนการสอนที่ 7

แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาและเทคโนโลยี
ชุดแม่บ้านมือใหม่ เรื่อง หนูทำได้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เวลา 50 นาที

ความคิดรวบยอด

การซ่อมแซมเสื้อผ้าได้เองเป็นการประหยัดรายจ่าย เพราะบางอย่างเราสามารถทำเองได้ โดยไม่ต้องไปจ้างที่ร้าน เช่น การติดกระดุม การสอยผ้า เย็บตะเข็บ ปะผ้า

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกประโยชน์ของการซ่อมแซมเสื้อผ้าได้
2. บอกขั้นตอนของการติดกระดุมได้
3. ติดกระดุมเสื้อได้ตามขั้นตอนที่ถูกต้อง

สาระการเรียนรู้

การติดกระดุมแบบไม่มีด้าย

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องการซ่อมแซมเสื้อผ้าที่ชำรุด ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
2. ครูยกตัวอย่างเสื้อผ้าที่กระดุมหลุด และให้นักเรียนบอกขั้นตอนในการทำ

ขั้นสอน

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่มๆ ละ 6 คน
2. ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านแบบเรียนอัตลักษณ์ เรื่องหนูทำได้
3. ครูและนักเรียนจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการติดกระดุมเสื้อ
4. ให้นักเรียนแต่ละคนลงมือปฏิบัติงานตามแผน

ขั้นสรุป

นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปและเขียนขั้นตอนการติดกระดุม ตามแบบอรรถลักษณะ

(วิธีการ)

1. ตั้งเป้าหมาย
2. วัสดุและอุปกรณ์
3. การวางแผนงาน
4. ลำดับวิธีการดำเนินการ
5. ผลผลิต

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบเรียนอัตลักษณ์ เรื่องหนูทำได้
2. ตัวอย่างขั้นตอนการติดกระดุม
3. วัสดุอุปกรณ์ในการเย็บกระดุม

การประเมินผล

1. สังเกต
 - ความสนใจในการตอบคำถามและการอ่านแบบเรียนอัตลักษณ์
 - การปฏิบัติงาน
2. การตรวจผลงาน
 - การสรุปขั้นตอนตามอรรถลักษณะ (วิธีการ)
 - ผลงานที่สำเร็จ

แบบทดสอบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานบ้าน) ชุดแม่บ้านมือใหม่
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เวลา 1 ชั่วโมง คะแนนเต็ม 30 คะแนน

คำชี้แจง จงทำเครื่องหมาย x ทับตัวอักษรหน้าข้อถูก

- การกวาดบ้านควรกวาดอย่างไร

ก. กวาดทวนลม	ค. กวาดไปทางเดียวกัน
ข. กวาดกลับไปกลับมา	ง. กวาดข้างนอกเข้าข้างใน
- ถ้าจะปัดฝุ่นส่วนต่าง ๆ ของเครื่องเรือน ควรใช้ไม้กวาดแบบใด

ก. ไม้กวาดดอกหญ้า	ค. ไม้กวาดขนไก่
ข. ไม้กวาดหยากไย่	ง. ไม้กวาดทางมะพร้าว
- การถูบ้านพื้นไม้กระดาน ควรถูอย่างไร

ก. ถูไปตามทางยาวของไม้	ค. ถูตามความถนัด
ข. ถูตามขวางของไม้	ง. ถูอย่างไรก็ได้
- ควรใช้เครื่องมือชนิดใดทำความสะอาดพื้นซีเมนต์ที่มีน้ำขัง

ก. ไม้กวาดหยากไย่	ค. ไม้กวาดทางมะพร้าว
ข. ไม้กวาดดอกหญ้า	ง. ไม้กวาดขนไก่
- ข้อใดไม่ใช่เหตุผลสำคัญที่จะช่วยให้การทำความสะอาดได้ผลดี

ก. ต้องมีเครื่องมือที่ดี	ค. มีการเก็บรักษาเครื่องมือที่ดี
ข. มีขั้นตอนในการทำงาน	ง. หาซื้อเครื่องมือที่ราคาแพง
- ข้อใดต่อไปนี้เป็นบ้านที่น่าอยู่ที่สุด

ก. บ้านที่มีดอกไม้สวย	ค. บ้านที่มีบริเวณกว้าง
ข. บ้านที่มีความสะอาด	ง. บ้านหลังใหญ่
- ห้องใดของบ้านที่จัดไว้บริเวณเดียวกันได้

ก. ห้องนอน - ห้องครัว	ค. ห้องครัว - ห้องรับแขก
ข. ห้องครัว - ห้องน้ำ	ง. ห้องครัว - ห้องอาหาร

8. ขั้นแรกของการล้างขามคืออะไร
 - ก. กวาดเศษอาหารที่อยู่ในจาน
 - ค. แยกเศษอาหารที่อยู่ในจาน
 - ข. เก็บภาชนะแยกเป็นพวก ๆ
 - ง. ลวกน้ำร้อน
9. ข้อใดเป็นวิธีการทำความสะอาดภาชนะในครัวได้สะดวกและปลอดภัย
 - ก. ล้างน้ำเปล่า
 - ค. ล้างด้วยสบู่
 - ข. ล้างด้วยน้ำยาล้างจาน
 - ง. ล้างด้วยผงซักฟอก
10. ในการจัดบ้านควรนำตู้เย็นวางไว้ที่ใด
 - ก. ห้องรับแขก
 - ค. ห้องนอน
 - ข. ห้องอาหาร
 - ง. ห้องเก็บของ
11. การเก็บถังขยะสำหรับใส่เศษอาหารที่มีฝาปิดมิดชิดเพราะเหตุใด
 - ก. เพื่อความสวยงาม
 - ค. เพื่อไม่ให้มองเห็นเศษอาหาร
 - ข. เพื่อป้องกันสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค
 - ง. เพื่อสะดวกในการนำไปทิ้ง
12. การจัดวางอุปกรณ์เครื่องใช้ในครัวควรคำนึงถึงประโยชน์สิ่งใดมากที่สุด
 - ก. ความสะดวกสบาย
 - ค. ความประหยัด
 - ข. ความสวยงาม
 - ง. ความสะดวกปลอดภัย
13. การจัดตกแต่งห้องครัวมีประโยชน์อย่างไรมากที่สุด
 - ก. ใช้เป็นที่นั่งเล่นสำหรับสมาชิกในครอบครัว
 - ข. ทำให้ห้องครัวสะอาดมีระเบียบสวยงามปราศจากเชื้อโรค
 - ค. ใช้นั่งทำงานหรือเขียนหนังสือ
 - ง. สมาชิกในครอบครัวมีสุขภาพดี
14. ส่วนประกอบของถั่วกรอบแก้วมีอะไรบ้าง

ก. ถั่วลิสง	น้ำตาลทราย	งาขาว	โอวัลติน	เกลือ	น้ำ
ข. ถั่วแดง	น้ำตาลปีบ	งาขาว	โอวัลติน	เกลือ	น้ำ
ค. ถั่วลิสง	น้ำตาลทราย	งาขาว	โอวัลติน	เกลือ	นมสด
ง. ถั่วลิสง	น้ำตาลทราย	งาขาว	โอวัลติน	เกลือ	น้ำ

15. ขั้นตอนแรก ของการทำถั่วกรอบแก้วทำอย่างไร
 - ก. เดียวถั่ว น้ำตาล น้ำโอวัลตินให้เหนียว ใช้ตะหลิวคน
 - ข. ล้างถั่วให้สะอาดเลือกเมล็ดเสียทิ้ง ใส่ในกระทะ ใส่น้ำตาล โอวัลติน น้ำ
 - ค. ใส่เกลือ งามาขาว คนให้ทั่ว แล้วตักขึ้นทิ้งให้เย็น
 - ง. เคียวจนตกผลึกเป็นทราย ตีที่เมล็ดถั่วใช้ตะหลิวคนให้น้ำตาลละลายอีกครั้งหนึ่ง
16. ถั่วลิสงแก่จัดมีลักษณะเป็นอย่างไร
 - ก. เมล็ดถั่วเล็กเปลือกมีสีน้ำตาลอ่อน
 - ข. เมล็ดถั่วเป็นสีก
 - ค. เมล็ดถั่วใหญ่เปลือกมีสีน้ำตาลเข้ม
 - ง. เมล็ดถั่วใหญ่เปลือกสีขาว
17. อุปกรณ์ที่ใช้ทำถั่วกรอบแก้วคือข้อใด

ก. หม้อ ตะหลิว เตาแก๊ส	ค. กระทะ ตะหลิว เตาแก๊ส
ข. กระทะทอง ตะหลิว เตาแก๊ส	ง. ข้อ ข. และข้อ ค. ถูก
18. ผักนึ่งที่ใช้ทำยำ จะต้องทำอย่างไรก่อนเป็นลำดับแรก

ก. ตัดเป็นท่อนแล้วกรีดเป็นชิ้นเล็กๆ	ค. แช่น้ำล้างยางออก
ข. นำไปชุบแป้งแล้วทอด	ง. นำขึ้นใส่ตะแกรงแล้วสะบัดน้ำ
19. ยำผักนึ่งทอดกรอบมีรสชาติอย่างไร

ก. เค็ม หวาน เผ็ด	ค. เปรี้ยว เค็ม หวาน เผ็ด
ข. เปรี้ยว หวาน เผ็ด	ง. ไม่มีข้อถูก
20. รสเปรี้ยวของยำผักนึ่งทอดกรอบได้จากอะไร

ก. น้ำมะขามเปียก	ค. น้ำส้มสายชู
ข. น้ำมะนาว	ง. ถูกทุกข้อ
21. ขนมนับวอลอยใช้แบ่งอะไรในการทำ

ก. แบ่งข้าวเจ้า , แบ่งมัน	ค. แบ่งข้าวเหนียว , แบ่งมัน
ข. แบ่งสาหร่าย , แบ่งมัน	ง. แบ่งข้าว , แบ่งมัน
22. น้ำตาลที่ใช้ในการทำขนมบัวลอย ใช้น้ำตาลอะไร

ก. น้ำตาลมะพร้าว	ค. น้ำตาลปีบ
ค. น้ำตาลอ้อย	ง. น้ำตาลทราย

23. ขนมบัวลอยจัดเป็นอาหารประเภทใด
 ก. อาหารหวาน ค. อาหารจานเดียว
 ข. อาหารคาว ง. อาหารว่าง
24. ไข่ที่นิยมนำมาทำไข่เค็ม ได้แก่ไข่อะไร
 ก. ไข่ไก่ ค. ไข่นกกระทา
 ข. ไข่เป็ด ง. ถูกทุกข้อ
25. ไข่เค็มเป็นการถนอมอาหารประเภทใด
 ก. การดองเค็ม ค. การดองสามรส
 ข. การดองเปรี้ยว ง. การดองหวาน
26. ข้อใดคือประโยชน์ของการถนอมอาหาร
 ก. ทำให้อาหารเก็บไว้ได้นาน
 ข. เพิ่มชนิดอาหารให้มากขึ้น
 ค. เปลี่ยนแปลงรสชาติอาหารให้แปลกจากเดิม
 ง. ถูกทุกข้อ
27. กระดุมที่ใช้ติดเสื้อมีกี่ชนิด
 ก. 2 ชนิด ค. 4 ชนิด
 ข. 3 ชนิด ง. 5 ชนิด
28. จากคำตอบข้อ 27 มีกระดุมอะไรบ้าง
 ก. กระดุมแป้น , กระดุมมีก้าน
 ข. กระดุม 2 รู , กระดุมไม่มีก้าน
 ค. กระดุมแป้น , กระดุมมีก้าน , กระดุมไม่มีก้าน
 ง. ข้อ ก และ ข ถูก
29. ถ้ากระดุมเสื้อหลุดหายไป 1 เม็ด และหาซื้อแบบเดิมไม่ได้ ควรทำอย่างไร
 ก. ซื้อแบบอื่นมาใส่แทน 1 เม็ด ค. ไม่ต้องใช้เสื้อตัวนั้นอีก
 ข. เปลี่ยนกระดุมใหม่ทั้งหมด ง. ปลดอยไว้เฉยๆ
30. การซ่อมแซมเสื้อผ้ามีประโยชน์อย่างไร
 ก. มีความคิดสร้างสรรค์ ค. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
 ข. ช่วยประหยัดเงิน ง. ข้อ ข และ ค ถูก

เกณฑ์การให้คะแนนภาคปฏิบัติ

แบบวัดผลการประเมินงานบ้าน (ชุดแม่บ้านมือใหม่) กลุ่มการงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1. การตั้งเป้าหมาย	3 คะแนน
2. แจกแจงวัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์	4 คะแนน
3. วางแผนการทำงาน	4 คะแนน
4. ลำดับวิธีการดำเนินงาน	4 คะแนน
5. ผลผลิตที่ได้	5 คะแนน
รวมคะแนน	20 คะแนน

การตั้งเป้าหมายมีองค์ประกอบดังนี้

1. ตั้งเป้าหมายการทำงานชัดเจน
2. สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมาย
3. มีทิศทางในการทำงานได้ถูกต้อง
 - มีการตั้งเป้าหมายตามองค์ประกอบข้อ 1 และข้ออื่นอีก 2 ข้อ ให้ 3 คะแนน
 - มีการตั้งเป้าหมายตามองค์ประกอบข้อ 1 และข้ออื่นอีก 1 ข้อ ให้ 2 คะแนน
 - มีการตั้งเป้าหมายตามองค์ประกอบข้อ 1 เพียงข้อเดียว ให้ 1 คะแนน

แจกแจงวัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์

1. แจกแจงวัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์ได้ครบถ้วน
2. แจกแจงวัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์ได้ส่วนใหญ่
3. แจกแจงวัสดุอุปกรณ์ได้ครึ่งหนึ่ง
4. แจกแจงวัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์ได้บางส่วน
 - มีการแจกแจงวัสดุและอุปกรณ์ได้ครบถ้วนให้ ให้ 4 คะแนน
 - มีการแจกแจงวัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์ได้ส่วนใหญ่ ให้ 3 คะแนน
 - มีการแจกแจงวัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์ได้ครึ่งหนึ่ง ให้ 2 คะแนน
 - มีการแจกแจงวัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์ได้บางส่วน ให้ 1 คะแนน

การวางแผนการทำงานมีองค์ประกอบดังนี้

1. วางแผนการทำงานได้สอดคล้องกับเป้าหมาย
2. กำหนดขั้นตอนการทำงานชัดเจน
3. กำหนดวัสดุเครื่องมือและอุปกรณ์ได้ถูกต้อง
4. กำหนดหน้าที่การทำงานได้เหมาะสม
 - วางแผนการทำงานตามองค์ประกอบครบ 4 ข้อ ให้ 4 คะแนน
 - วางแผนการทำงานตามองค์ประกอบข้อ 1 และข้ออื่นอีก 2 ข้อ ให้ 3 คะแนน
 - วางแผนการทำงานตามองค์ประกอบข้อ 1 และข้ออื่นอีก 1 ข้อ ให้ 2 คะแนน
 - วางแผนการทำงานตามองค์ประกอบข้อ 1 เพียงข้อเดียว ให้ 1 คะแนน

ลำดับวิธีดำเนินการมีองค์ประกอบดังนี้

1. เตรียมวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือในการปฏิบัติงานครบถ้วน
2. ใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง
3. ปฏิบัติงานถูกต้องตามลำดับขั้นตอน
4. ปฏิบัติงานได้เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด
 - มีการปฏิบัติงานตามลำดับวิธีการตามองค์ประกอบครบ 4 ข้อ ให้ 4 คะแนน
 - มีการปฏิบัติงานตามลำดับวิธีการตามองค์ประกอบเพียง 3 ข้อ ให้ 3 คะแนน
 - มีการปฏิบัติงานตามลำดับวิธีการตามองค์ประกอบเพียง 2 ข้อ ให้ 2 คะแนน
 - มีการปฏิบัติงานตามลำดับวิธีการตามองค์ประกอบเพียง 1 ข้อ ให้ 1 คะแนน

ผลผลิตที่ได้ มีองค์ประกอบดังนี้

1. ผลงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
2. ผลงานสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย
3. ผลงานมีความประณีตสวยงาม มีความคิดสร้างสรรค์
4. ใช้วัสดุอุปกรณ์ได้คุ้มค่า ถูกต้อง เหมาะสม
5. ผลงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด
 - มีผลผลิตตามองค์ประกอบที่กำหนดให้ครบ 5 ข้อ ให้ 5 คะแนน
 - มีผลผลิตตามองค์ประกอบที่กำหนดให้เพียง 4 ข้อ ให้ 4 คะแนน
 - มีผลผลิตตามองค์ประกอบที่กำหนดให้เพียง 3 ข้อ ให้ 3 คะแนน
 - มีผลผลิตตามองค์ประกอบที่กำหนดให้เพียง 2 ข้อ ให้ 2 คะแนน
 - มีผลผลิตตามองค์ประกอบที่กำหนดให้เพียง 1 ข้อ ให้ 1 คะแนน

ภาคผนวก ค

- แบบเรียนอัตลักษณ์ชุดแม่บ้านมือใหม่

แบบเรียนอัตลักษณ์

สาระการเรียนรู้และเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ชุดแม่บ้านมือใหม่

ลำดับที่ ๑

เรื่อง : สลักจิตต์ สุขสอาด

ภาพ : เสกสรรค์ พันธ์เลิศ

โครงการบูรณาการคน

การวัดความยด

การทำความสะอาดบ้านอย่างสม่ำเสมอ ทำให้บ้านน่าอยู่และจะต้องรู้จัก

วิธีการใช้เครื่องมือในการทำ ความสะอาด และการเก็บรักษาอย่างถูกวิธี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. เลือกและใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำความสะอาดบ้านได้เหมาะสมกับงาน
๒. เก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ได้อย่างถูกวิธี
๓. วางแผนและปฏิบัติตามเกี่ยวกับการทำความสะอาดบ้านได้

ข้อตกลง : วิธีการ

๑. เป้าหมาย ดูและคัดเลือกร่างไว้กับและอาคารอยู่
๒. วิเคราะห์ เครื่องมือเครื่องใช้ ในการทำความสะอาดบ้าน
๓. วางแผนการทำงาน ดูและคัดเลือกร่างไว้กับและอาคารอยู่ และจัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์
๔. ดำเนินการดำเนินการ หน้าที่การงานของเครื่องมือที่ใช้ในการทำความสะอาดบ้านดูและคัดเลือกร่างไว้กับ ดูเก็บทำความสะอาดบริเวณบ้าน การเก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้
๕. ผลผลิตที่เกิดขึ้น ดูและคัดเลือกร่างไว้กับและอาคารอยู่ และ บริเวณบ้านที่สะอาด

ทำน้ำ

การสร้างแบบเรียนอิเล็กทรอนิกส์ เรื่องบ้านน่าอยู่ ได้จัดทำขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างเป็นสื่อการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาธรรมชาติและโลก (งานบ้าน) จุดเน้นบ้านมือใหม่ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ ความสนุกสนานไปดื่บทเรียนอีกทั้งเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดทักษะในการทำงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและบอกประโยชน์ของการทำงานได้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผศ.สนั่น มีจันทร์หมาก ที่ให้ความกรุณานำวิธีการทำงานจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

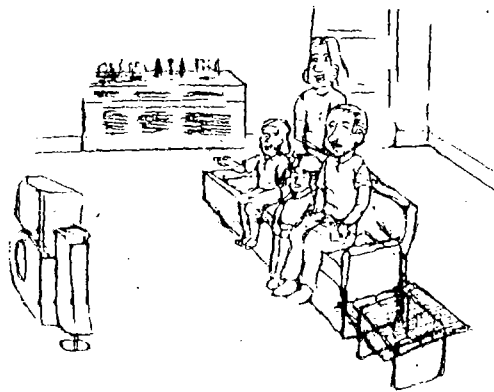
สลักจิตต์ สุขสะอาด

ข้อเสนอแนะในการใช้

แบบเรียนอิเล็กทรอนิกส์สำหรับครู

๑. ผู้สอนจะเลือกใช้วิธีสอนตามแผนการสอนซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
 - ขั้นที่ ๑. นักเรียนอ่านเรื่อง
 - ขั้นที่ ๒. นักเรียนเล่นเรื่องก่อนและออกปราชญ์เรื่อง
 - ขั้นที่ ๓. ครูแนะนำนักเรียนเขียนข้อตกลง (วิธีการ) ด้วยตนเอง
 - ขั้นที่ ๔. นักเรียนปฏิบัติตามแผน
 - ขั้นที่ ๕. เสนอผลงาน อภิปราย สรุปการปฏิบัติตาม
๒. แบบเรียนอิเล็กทรอนิกส์ใช้เป็นสื่อแนะนำและสามารถใช้อื่น ๆ

เช่น เสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้

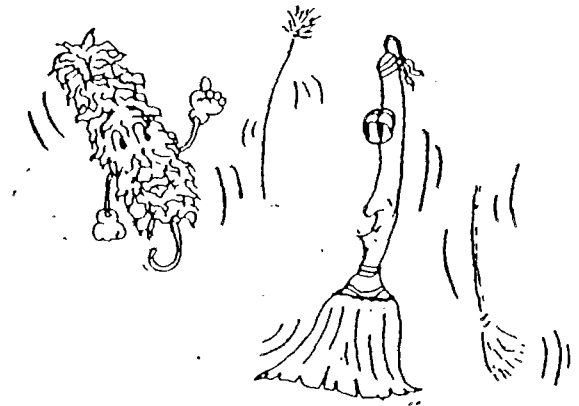
วันนี้เป็นวันหยุด คุณพ่อ คุณแม่ ดูน ด้อม ทั้งคู่วิจิต

แม่ : ลูก ๆ เข้านอนได้แล้ว พรุ่งนี้จะได้ตื่นแต่เช้ามาช่วยกันทำความสะอาดบ้าน

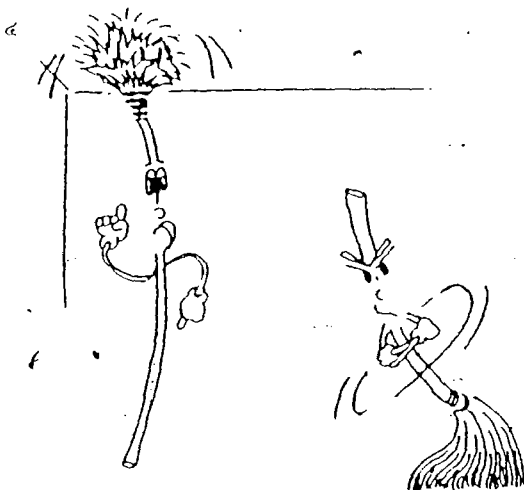
๓

๒
ขณะที่ดูนกำลังนอนหลับอย่างมีความสุขอยู่นั้น ได้ยินเสียงไม้กวาด
ชนิดต่าง ๆ ลูบกันดังมาจากห้องเก็บของ

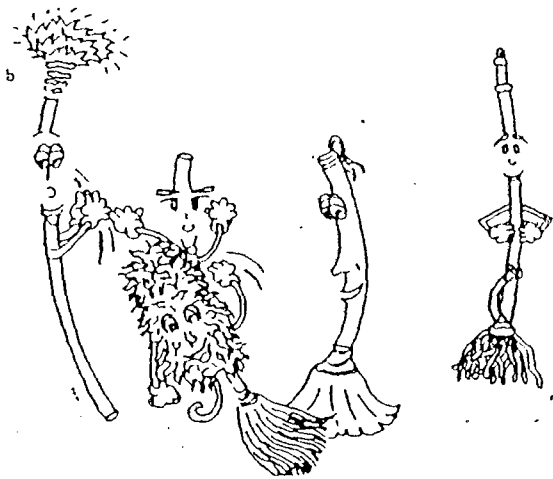
ชนไก่ : เรามีขนอ่อนนุ่มใช้ปิดฝุ่นเล็ก ๆ บนหลังคู่ได้ะ
โจฬา คอกรเห่าทำไมได้เหมือนเราหรอก
คอกรเห่า : ชนไก่ แล้วกวาดพื้นบ้านได้เหมือนเราหรือเปล่าท่านก็ทำไม่ได้

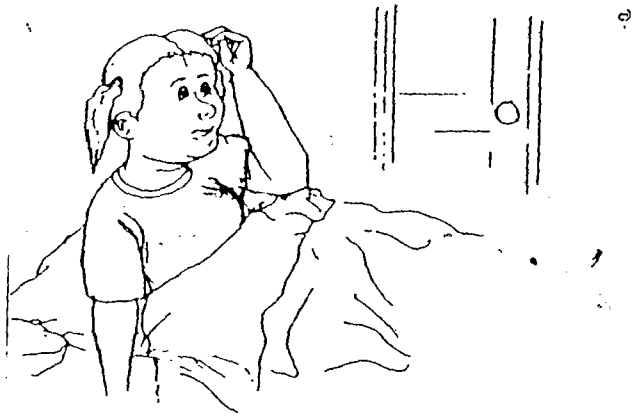
๔
เขากไฮ้ : เรามีตัวสูง กวาดเขากไฮ้บนเพดานทางมะพร้าวทำได้ไหมละ
ทางมะพร้าว : แล้วเขากไฮ้กวาดใบไม้ กิ่งไม้ กิ่ง ทรายและน้ำได้เหมือนเรา
หรือเปล่าละ

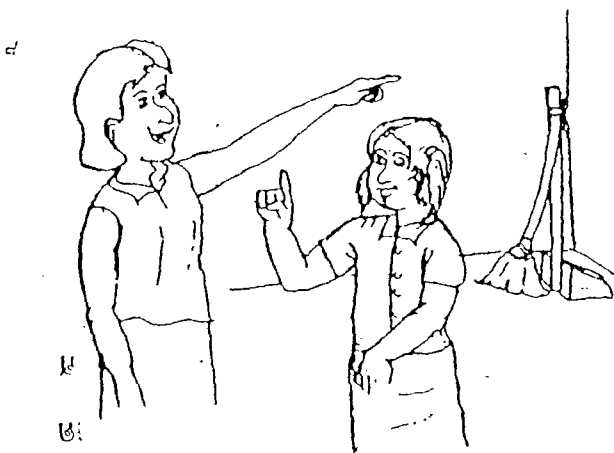
๕
ไม้ดูพื้น : พวกท่านจะทะเลาะกันไปทำไม ท่านก็มีหน้าที่ในการทำงาน
ของท่านอยู่แล้วหรือจะมาดูพื้นแทนเราล่ะ

ชนไก่ ดอกหญ้า ทางมะพร้าว และหยาดไข ฟังไม้ดูฟ้าเรียด
จึงเข้าใจไม่ทะเลาะกับเด็กและทำงานตามหน้าที่ของตน

ด้อม : คุณตื่นหรือยัง สายแล้วนะ มาช่วยทำความสะอาดบ้านเร็ว ๆ เลยนะ
คุณ : ตื่นแล้วค่ะ เราฝันไปหรือนี้ คุณไปล้างก้นปร่งพีนก่อนนะค่ะ

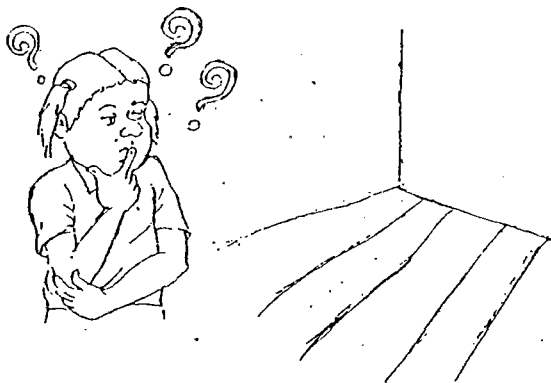

คุณ : นานแล้วค่ะที่ด้อมให้ฉันทำอะไรนะ
ด้อม : คุณไปหยิบไม้กวาดมากวาดพื้นห้อง เวลากวาดคุณต้องกวาดจากในห้อง
ออกมานอกห้อง กวาดไปทางเคียวกัน ไม้ที่ติดผงคลไถ่ถึงขย่ะนะจะ

ด้อม : พี่จะดูบ้าน วิธีดูบ้านซุบผ้ามัดให้หมาด ๆ ดูไปตามยาวของพื้นไม้
เวลาดูบ้าน ดอยหลังไปเรื่อย ๆ จนเสร็จ ซุบผ้าและเปลี่ยนน้ำบ่อย ๆ
พื้นบ้านจะได้สะอาด

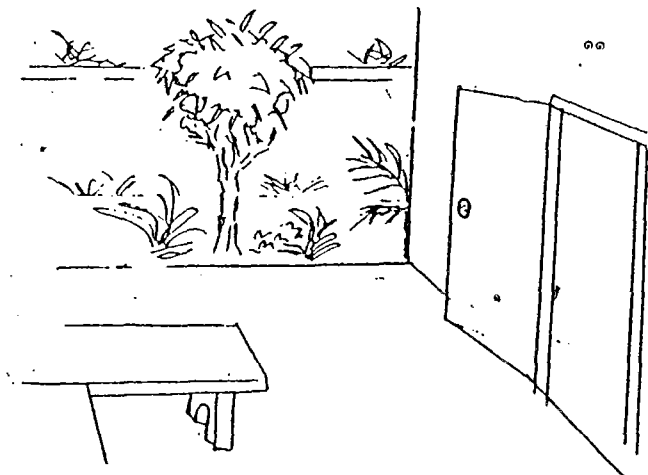
๑๐

ดูน : ทำไมต้องดูดยหลังกะพี่ด้อม

ด้อม : เพราะดูดยหลังจะทำให้เวลาเดินผ่านพื้นที่ดูแล้ว พื้นจะได้สะอาดจะดูน

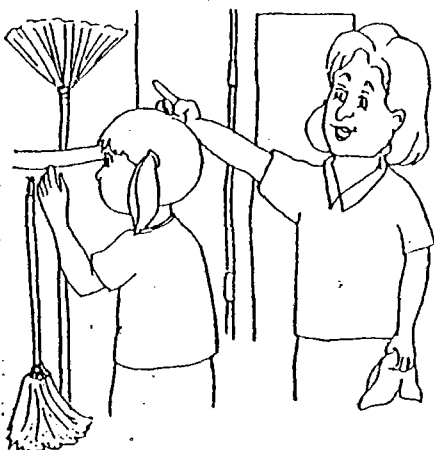
๑๑

ดูน : พื้นข้างหลังบ้านที่เป็นปูน จะใช้ไม้ปูพื้นได้ไหมคะ

ด้อม : ถ้าพื้นที่ไม้เวียนเราจะใช้น้ำล้างฝุ่นออกก่อนแล้วจึงใช้ไม้กวาดทางมะพร้าวกวาดให้แห้ง

๑๒

ด้อม : ดูนช่วยกันเก็บกวาดก่อนในการทำความสะอาดเร็ว ๆ เลยจ๊ะ

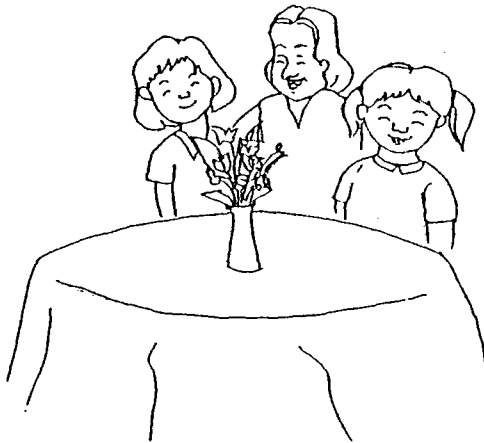
ดูน : ได้ค่ะ แล้วทำอย่างไรบ้างคะ

๑๓

ด้อม : ไม้กวาดดอกหญ้า แคะฝุ่นออกมาไปแขวนเก็บเข้าที่ไม้กวาดทางมะพร้าว ไม้ปูพื้น ถังน้ำ จักล้างให้สะอาด ผึ่งแดดให้แห้งเก็บเข้าที่ให้เวียนรื้อขยะ

ดูน : ค่ะพี่ด้อม

แม่ : คุณ ค้อม เข้าครัวทำอาหารเสร็จจะต้องเก็บและเช็ด
ทำความสะอาดให้เรียบร้อย ครัวของเราก็จะสะอาด
ไม่มีกลิ่นเหม็น ไม่มีแมลงสาบมารบกวน

ประวัติผู้แต่ง

ชื่อ นางศลักจิตต์ สุขทอง

เกิด ๑๕ มกราคม ๒๕๓๔

ภูมิลำเนา ๕ หมู่ ๕ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

ประวัติการศึกษา

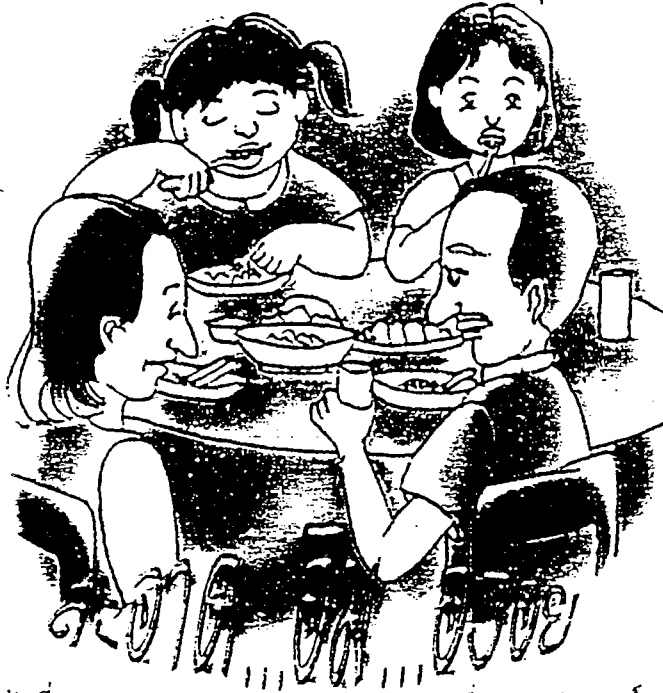
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคฯ จังหวัดกรุงเทพฯ
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคฯ จังหวัดกรุงเทพฯ
- ระดับปริญญาตรี วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
- การศึกษามหาบัณฑิต เอกการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การทำงาน

ปัจจุบัน สอนอยู่โรงเรียนประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

แบบเรียนอัตลักษณ์
สาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ชุดแม่บ้านมือใหม่

ลำดับที่ ๒

เรื่อง : สลักจิตต์ สุขสะอาด

ภาพ : เสกสรรค์ พันธุ์เลิศ

โครงสร้างการสอน

ความคิดรวบยอด

การจัดห้องครัวและเครื่องใช้ภายในห้องครัวจะต้องทำให้สะอาดสะดวกในการใช้งาน
อากาศถ่ายเทได้ดี มีแสงสว่างเพียงพอ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. บอกวิธีการ และขั้นตอนในการจัดและตกแต่งห้องครัวได้
๒. ทำความสะอาดเครื่องใช้ภายในครัวได้
๓. วางแผนและปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตกแต่งห้องครัวได้

อัตลักษณ์ : วิธีการ

๑. เป้าหมาย แม่ต้องการทำความสะอาด และจัดห้องครัวให้สะดวกในการใช้งาน
๒. วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำความสะอาดห้องครัว
๓. วางแผนการทำงาน แม่ให้ดูและคอยทำความสะอาดเครื่องมือเครื่องใช้ภายในครัว
จัดห้องครัวให้สะอาดและสะดวกในการใช้งาน
๔. ลำดับวิธีการดำเนินการ ดูและคอยทำความสะอาดห้องครัว ถวายคอบกได้
เช็ดตู้กับข้าว ถังถ้วยชาม เก้าอี้ของเจ้าผู้ ดูพื้น และตกแต่งห้องครัว
๕. ผลผลิตที่เกิดขึ้น ดูและคอยได้ห้องครัวที่สะอาด

คำนำ

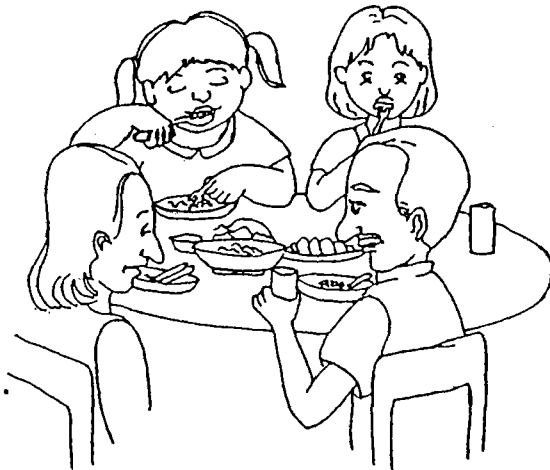
การสร้างแบบเรียนอัตลักษณ์ เรื่อง สะอาด..อืม..อร่อย ได้จัดทำขึ้นโดยมี
จุดมุ่งหมายที่จะสร้างเป็นสื่อการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
(งานบ้าน) ชุดแม่บ้านมือใหม่ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ ความสนุก
สนานไปกับบทเรียนอีกทั้งเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิด
ทักษะในการทำงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและบอกประโยชน์ของการทำงานได้
ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผศ.สนั่น มีจันทร์หมาก ที่ให้ความกรุณานำวิธี
การทำงานจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สลักจิตต์ สุขสะอาด

ข้อเสนอแนะในการใช้

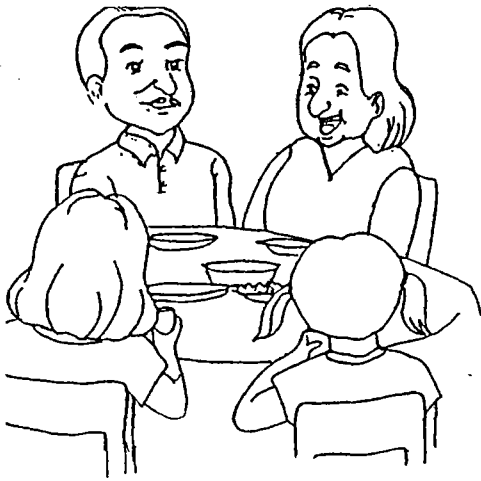
แบบเรียนอัตลักษณ์สำหรับครู

๑. ผู้สอนจะต้องใช้วิธีสอนตามแผนการสอนซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
ขั้นที่ ๑. นักเรียนอ่านเรื่อง
ขั้นที่ ๒. นักเรียนเล่าเรื่องที่อ่านและอภิปรายเรื่อง
ขั้นที่ ๓. ครูแนะนำนักเรียนเขียนอัตลักษณ์ (วิธีการ) ด้วยตนเอง
ขั้นที่ ๔. นักเรียนปฏิบัติตามแผน
ขั้นที่ ๕. เสนอผลงาน อภิปราย สรุปการปฏิบัติงาน
๒. แบบเรียนอัตลักษณ์ใช้ทั้งในสื่อแกนนำและสามารถใช้อีกอื่น ๆ
เข้ามาเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้

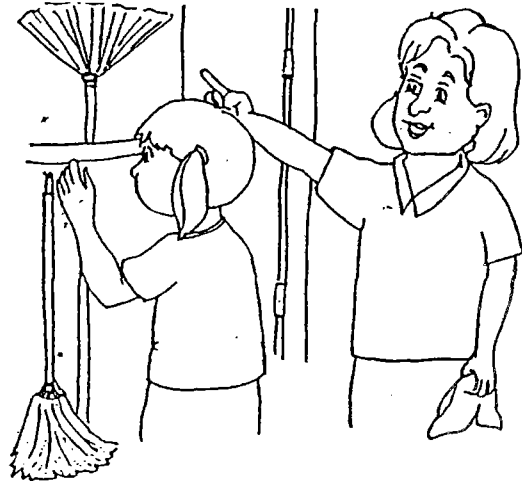
เช้าวันอาทิตย์ ด้อม ดูน คุณพ่อ คุณแม่
รับประทาน อาหารเช้าร่วมกันบนโต๊ะอาหาร

๒

แม่ : ด้อม ดูน รับประทานข้าวเสร็จแล้วไปช่วยแม่ทำความสะอาด
ห้องครัวหน่อยนะจ๊ะ เพราะในครัวเริ่มมีมดและแมลงมารบกวน
ด้อม : ค่ะ คุณแม่

๓

ด้อมและดุนช่วยกันทำความสะอาด
ด้อม : ดุนหิบบไม้กวาดหยากไข่ไปกวาดหยากไข่
ดุน : ค่ะพี่ด้อม

๔

แม่ : ด้อมเช็ดตู้กับข้าวให้สะอาดนะ เพราะในตู้เริ่มมีมดเข้าไปกินอาหาร
ด้อม : ค่ะ คุณแม่
ด้อมนำของที่มีในตู้ออก ขอบผ้าเช็ดทั้งด้านใน ด้านนอก ขอบตู้
และนำของเก็บเข้าตู้

๕

ดุน : คุณแม่ให้ดุนทำอะไรคะ
แม่ : ดุนล้างถ้วยชามที่มีในอ่างล้างและทำความสะอาดอ่างล้างมือด้วยนะจ๊ะ
ดุน : ได้ค่ะ คุณแม่

คุณ : คุณแม่ด้วยขามที่อยู่ใต้อ่างสกปรกมากเลยคะ
 แม่ : คุณต้องล้างน้ำสะอาดก่อนหนึ่งครั้ง แล้วจึงใช้น้ำยาล้างจาน
 ล้างสิ่งสกปรกออกและล้างด้วยน้ำเปล่าอีกสองครั้ง
 คุณ : กะ คุณแม่

คุณล้างด้วยขามด้วยความระมัดระวังและแยกถ้วยขามที่เป็น
 กระเบื้องพลาสติก ล้างอ่างที่มีคราบไขมันติดอยู่จนสะอาด และ
 นำถ้วยขามไปคว่ำผึ่งแดดจนแห้ง

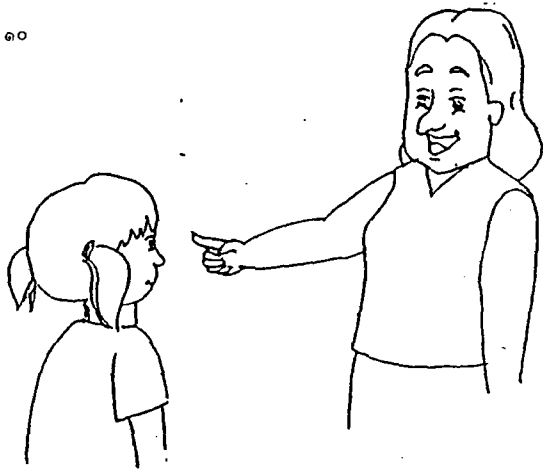

ค้อม : ค้อมเช็ดเตาแก๊สให้แม่คะคุณแม่
 แม่ : จะค้อม ก่อนเช็ดค้อมถอดมาล้างและเช็ดคราบน้ำมันบนเตา
 ให้สะอาดด้วยน้ำยาล้างจาน และเช็ดด้วยผ้าแห้ง
 ค้อม : กะ คุณแม่

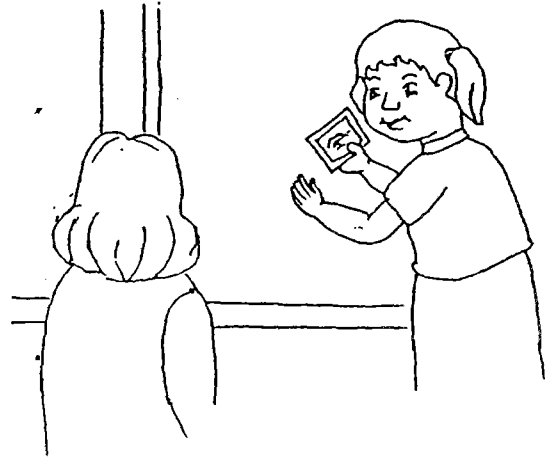
คุณ : คุณกวาดพื้นห้องและถูพื้นให้แม่คะคุณแม่เพราะที่ค้อมเคยสอนไว้คะ
 แม่ : ดีมากเลยจะดูคุณ

๑๐

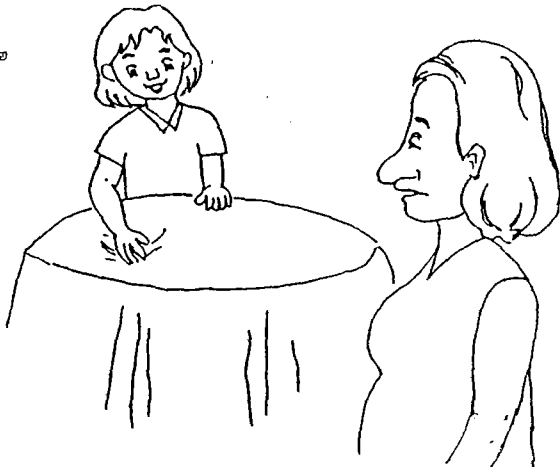
แม่ : ดั่งขยะในครัวก็เหมือนกันนะลูก เมื่อทำอาหารเสร็จทุกครั้งต้องเก็บ
และนำไปทิ้งให้เรียบร้อย ดั่งล้างคว่ำให้แห้ง

๑๑

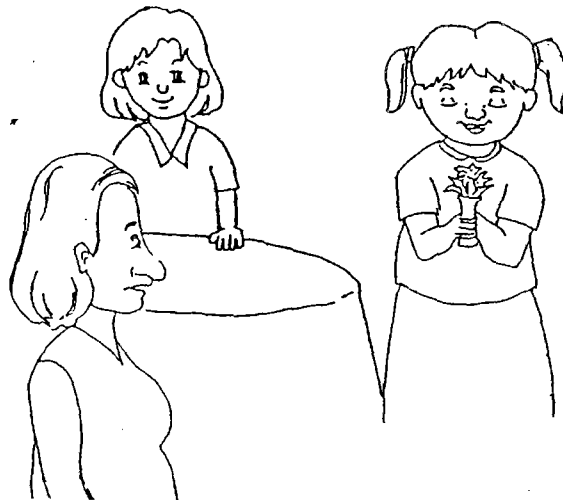
ดุน : คุณแม่ดุนมีรูปภาพอาหาร ผักและผลไม้ ดุนคิดที่ผนังได้ไหมคะ
แม่ : ได้จ้ะหิ้งลูกจะได้สวยงามอง

๑๒

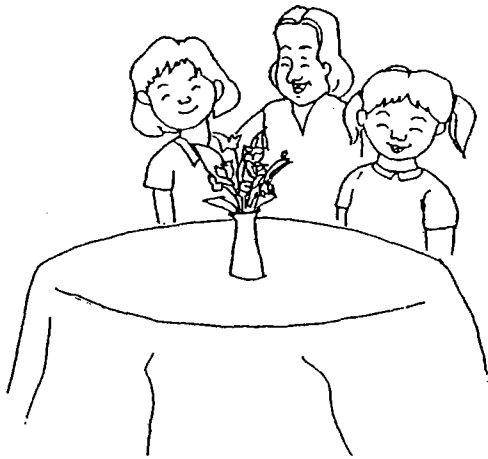
ด้อม : คุณแม่คะ โต๊ะอาหารเปลี่ยนผ้าปูโต๊ะใหม่ นะคะ
แม่ : เปลี่ยนได้เลขด้อม เวลาด้อมปูโต๊ะด้อมตั้งผ้าให้ชายผ้าเสมอกัน
ทุกด้านนะจ๊ะ
ด้อม : ค่ะ คุณแม่

๑๓

แม่ : ดุนหยิบแจกันดอกไม้ที่แม่จัดไว้ไปวางบน โต๊ะอาหารปูโต๊ะ
ให้แม่ด้วยนะลูก
ดุน : คุณแม่จัดแจกันสวยงามมากเลยคะ

๑๔

แม่ : คุณ ค้อม เข้าครัวทำอาหารเสร็จจะต้องเก็บและเช็ด
ทำความสะอาดให้เรียบร้อย ครัวของเราก็จะสะอาด
ไม่มีกลิ่นเหม็น ไม่มีแมลงสาบมารบกวน

ประวัติผู้แต่ง

ชื่อ นางสาวจิตต์ ฤชสอาด

เกิด ๑๕ มกราคม ๒๕๐๔

ภูมิลำเนา ๕ หมู่ ๕ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

ประวัติการศึกษา

- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคฯ จังหวัดกรุงเทพฯ
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคฯ จังหวัดกรุงเทพฯ
- ระดับประโยคครูมัธยม วิทยาลัยเทคนิคฯ จังหวัดกรุงเทพฯ
- ระดับปริญญาตรี วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ
- การศึกษามหาบัณฑิต เอกการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การทำงาน

ปัจจุบัน สอนอยู่โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนกุหลาบ

แบบเรียนอัตลักษณ์
สาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ชุดแม่บ้านมือใหม่

กรอบ...หวาน...มัน...เค็ม

ลำดับที่ ๓

เรื่อง : สลักจิตต์ สุขสะอาด

ภาพ : เสกสรรค์ พันธุ์เลิศ

โครงสร้างการสอน

ความคิดรวบยอด

ตัวกรองแก้วเป็นการประกอบอาหาร โดยใช้วิธีการคั้นและคัด มีขั้นตอนไม่ยุ่งยาก รสชาติ กรอบ หวาน มัน เค็ม รับประทานเป็นอาหารว่าง หรือทำขายเพื่อสร้างรายได้ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. บอกวิธีการ และขั้นตอนในการทำตัวกรองแก้วได้
๒. สามารถประกอบอาหารตามขั้นตอนได้
๓. ใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำตัวกรองแก้วได้
๔. สรุปแนวทางในการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

อัตลักษณ์ : วิธีการ

๑. เป้าหมาย คุณและต้องสนใจในการทำตัวกรองแก้ว
๒. วัสดุอุปกรณ์ ในการทำตัวกรองแก้ว
๓. วางแผนการทำงาน คุณและต้องเตรียมอุปกรณ์ในการทำตัวกรองแก้ว และทำตามขั้นตอนที่คุณขยายบอก
๔. ถัดับวิธีการดำเนินการ คุณและต้องทำตัวกรองแก้วตามที่ขยายอธิบาย
๕. ผลผลิตที่เกิดขึ้น คุณและต้องรู้วิธีการทำตัวกรองแก้วและสามารถทำได้

คำนำ

การสร้างแบบเรียนอัตลักษณ์ เรื่อง กรอบ..หวาน..มัน..เค็ม.. ได้จัดทำขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างเป็นสื่อการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้และเทคโนโลยี (งานบ้าน) ชุดแม่บ้านมือใหม่ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ ความสนุกสนาน ไปกับบทเรียนอีกทั้งเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดทักษะในการทำงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและบอกประโยชน์ของการทำงานได้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผศ.สนั่น มีจันทร์หมาก ที่ให้ความกรุณาแนะนำวิธีการทำงานจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สลักจิตต์ สุขสาธิต

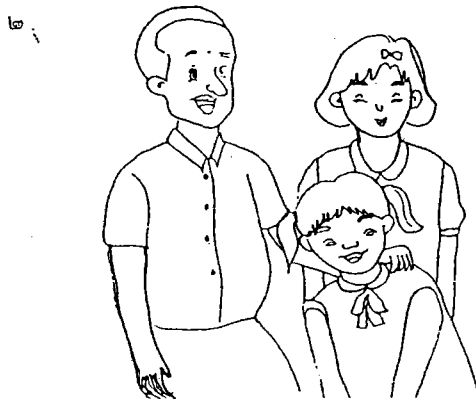
ข้อเสนอแนะในการใช้

แบบเรียนอัตลักษณ์สำหรับครู

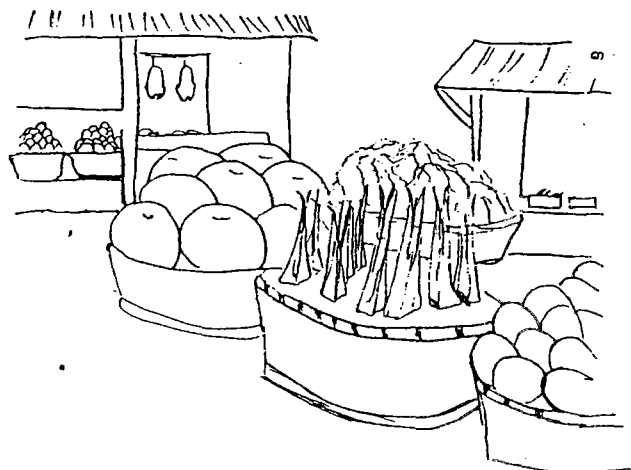
๑. ผู้สอนจะต้องใช้วิธีสอนตามแผนการสอนซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
ขั้นที่ ๑. นักเรียนอ่านเรื่อง
ขั้นที่ ๒. นักเรียนเล่าเรื่องที่อ่านและอภิปรายเรื่อง
ขั้นที่ ๓. ครูแนะนำนักเรียนเขียนอัตลักษณ์ (วิธีการ) ด้วยตนเอง
ขั้นที่ ๔. นักเรียนปฏิบัติตามแผน
ขั้นที่ ๕. เสนอผลงาน อภิปราย สรุปการปฏิบัติงาน
๒. แบบเรียนอัตลักษณ์ใช้เป็นสื่อแนะนำและสามารถใช้สื่ออื่นๆ เข้ามาเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้

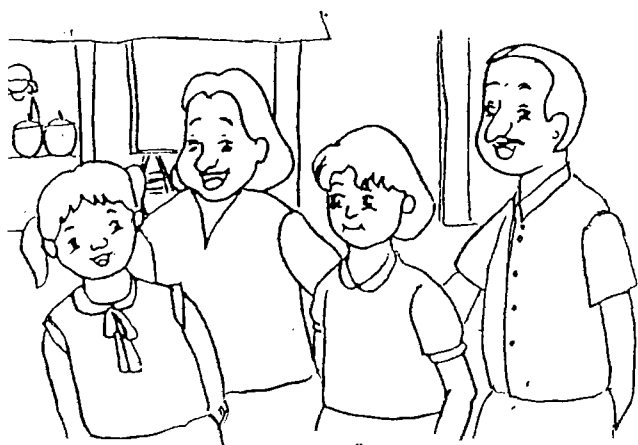
ในวันหยุด พ่อ แม่ คุณ และค้อม ไปไหว้พระที่จังหวัดนครปฐม
ค้อม : คุณพ่อจะพาค้อมกับคุณไปที่ไหนบ้างคะ
พ่อ : เราจะไปไหว้พระที่พระปฐมเจดีย์ และไปตลาดดอนหวาย
เพื่อรับประทานอาหารและล่องเรือเที่ยวกัน
คุณ : คิใจจังเลยจะได้นั่งเรือเที่ยวด้วย

พ่อ แม่ ค้อม และตูน ไปไหว้พระที่พระปฐมเจดีย์
 พ่อ : ไหว้พระเสร็จแล้วเราไปรับประทานอาหารกลางวัน
 ที่ตลาดคอนหาวยกันนะจ๊ะ
 ตูน , ค้อม : ค่ะคุณพ่อ

ตลาดคอนหาวยเป็นตลาดที่ขายผลผลิตของชาวบ้าน มีทั้งอาหาร
 ขนบ ผักและผลไม้ที่ขึ้นชื่อของจังหวัด

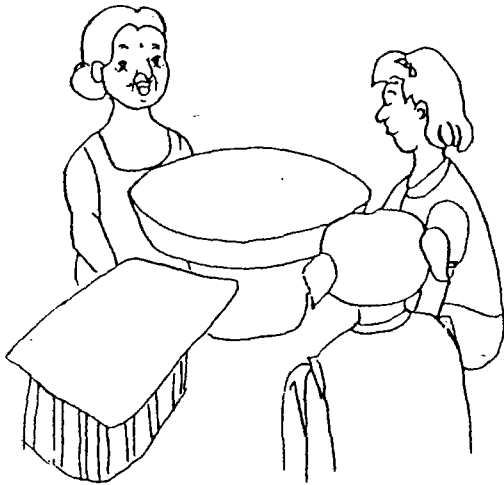

พ่อ แม่ ค้อม และตูน เดินเลือกซื้อของเพื่อที่จะนำมาเป็นของฝาก
 และรับประทาน
 แม่ : ตูน ค้อม จะซื้ออะไรกลับบ้านกันดีจ๊ะ
 ตูน : ยังไม่รู้จะซื้ออะไรเลยคะคุณแม่ ขอเดินดูก่อนนะคะ

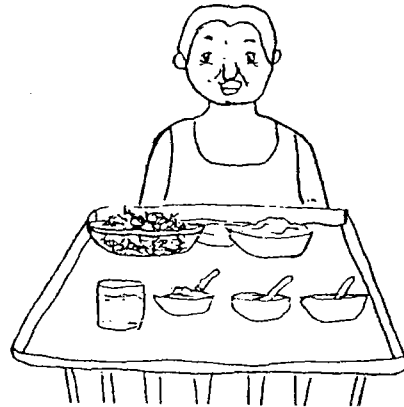
ในขณะที่ตูนกับค้อมเดินดูของที่ซื้อกลับบ้าน ตูนเห็นคุณยาย
 คนอะไรอยู่ในกระทะ
 ตูน : คุณยายทำอะไรขายคะ
 คุณยาย : ทำถั่วกรอบแก้วจ๊ะหนู
 ค้อม : ยากไหมคะคุณยาย
 คุณยาย : ไม่ยากหรอกจ๊ะหนู

๖

คุณ : คุณขอคุณยายท่านะคะ
 คุณยาย : ได้เลยจ๊ะ หนูอยากทำบ้างไหม
 คุณ : ขยอกทำคะคุณยาย

๗

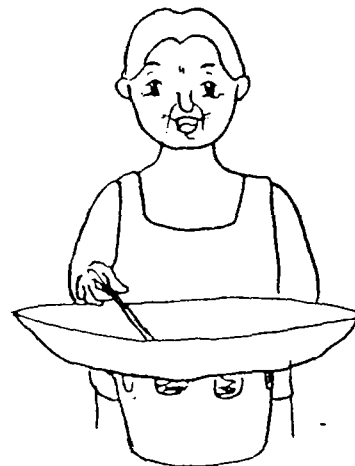
ค้อม : ส่วนผสมของตัวกรอบแก้วมีอะไรบ้างคะคุณยาย
 คุณยาย : ตัวลิสงเลือกที่เมล็ดแก่จัด ๑ กิโลกรัม น้ำตาลทราย ๑ กิโลกรัม
 น้ำ ๕ ถ้วย โอวัลติน ๒ ช้อนโต๊ะ เกลือ ๕ ช้อนชา งาขาว 1/2 ถ้วย
 จ้าได้ไหมจ๊ะ
 ค้อม : จ้าได้คะค้อมกำลังจดอยู่ที่คุณยาย

๘

คุณ : ตัวลิสงแก่จัดเลือกอย่างไรคะคุณยาย
 คุณยาย : เลือกตัวเมล็ดใหญ่ไม่มีรา เปลือกด้านนอกเป็นสีน้ำตาลเข้ม จ๊ะหนู

๙

ค้อม : แล้วคุณยายทำอะไรต่อคะเมล็ดตัวจึงจะมีสีน้ำตาล และมึงาติด
 ที่เปลือกตัวด้านนอก
 คุณยาย : ล้างตัวให้สะอาด นำไปใส่กระทะ ใส่ น้ำตาล น้ำโอวัลติน เทียวไป
 จนเหนียวและแห้ง ใช้ตะหลิวคนบ่อยๆ จนตกผลึกเป็นทราย

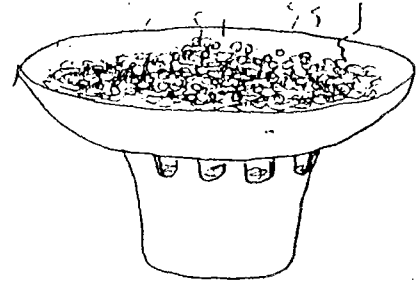
๑๐

คุณ : เสร็จแล้วหรือคะคุณยาย

คุณยาย : ยังไม่เสร็จจ๊ะ ต้องผัดต่อจนน้ำตาลที่แห้งคaramelละลายจนทั่วเมล็ดถั่ว ไรเทกลือ ผัดให้เข้ากัน ไรขงาให้ทั่วคั่วออกจากกระทะ ฝรั่งให้เย็นใส่ถุง หรือใส่ขวดเก็บไว้รับประทานได้ตลอดเวลาจะ

๑๑

ด้อม : ทำไมต้องผัดอีกครั้งหนึ่งละคะคุณยาย

คุณยาย : การผัดให้น้ำตาลละลายอีกครั้งหนึ่งเป็นการคั่วเมล็ดถั่วด้านในให้กรอบจ๊ะ

ด้อม : ต้องจะจำไปทำที่บ้านตามที่คุณยายบอกนะจ๊ะ

๑๒

คุณยาย : ยายจะบอกเทคนิคในการทำถั่วให้กรอบให้หนูนะจ๊ะ

เริ่มตั้งแต่การคั่วถั่วไฟที่ให้เป็นไฟกลางไม่แรงมาก เมื่อกั่วแห้งคนให้น้ำตาลละลายเปิดไฟแรงจนเร็วๆ น้ำตาลที่ละลายจะละลายทั่วเมล็ดถั่วใส่เนยสดลงไปจะช่วยให้ถั่วมีกลิ่นหอม หรือใส่เนยของทำให้เพิ่มรสชาติจะ

๑๓

ด้อมและตูนจิบถั่วกรอบแก้วของคุณยายและซ็อกกลับไปเป็นของฝาก
ด้อม , ดูน : ขอขอบคุณ คุณยายมาก เลขจะทำให้ความรู้กับพวกเรา แล้วเราจะมาหาคุณยายอีกนะจ๊ะ

๑๔

ด้อม : ดูนไปมาคุณแก้ว กับคุณพ่อกันเถอะ

ดูน : ค่ะพี่สาว คุณพ่อกับคุณแก้วอยู่ที่ไหนคะ

ด้อม : คุณพ่อกับคุณแก้วรออยู่ที่นี่มานานแล้วเดี๋ยวจะดูน
เราจะไปหาพวกเขาย่อยกับ

ประวัติผู้แต่ง

ชื่อ นามสกุลจิตต์ กุขทอง

เกิด ๑๕ มกราคม ๒๕๓๔

ภูมิลำเนา ๕ หมู่ ๕ ตำบลบวรวิเศษ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ประวัติการศึกษา

- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนดัดวันนบุรี จังหวัดบุรีรัมย์
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนชลธิษฐาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนชลธิษฐาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนชลธิษฐาน จังหวัดบุรีรัมย์
- ระดับปริญญาตรี วิทยาลัยการศึกษานานาชาติ
- การศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การทำงาน

ปัจจุบัน ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

แบบเรียนอัตลักษณ์
สาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ชุดแม่บ้านมือใหม่

ป๊อปปี้ทำอาหาร

ลำดับที่ ๕

เรื่อง : สลักจิตต์ สุขสอาด

ภาพ : เสกสรรค์ พันธูเลิศ

โครงสร้างการสอน

ความคิดรวบยอด

ชนมบัวลอยเป็นขนมไทยที่มีรสหวาน มัน ทำจากแป้งข้าวเหนียว กะทิ และน้ำตาล ในปัจจุบันมีการนำเผือก ฝักรอง ใบเคบ แครอท อัญชัน มะพร้าวอ่อน ไข่ เพื่อให้เกิดรสชาติแปลกน่ารับประทาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกวิธีการและขั้นตอนในการทำขนมบัวลอยได้
๒. สามารถทำขนมบัวลอยตามขั้นตอนได้
๓. ใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาหารได้อย่างถูกต้อง และปลอดภัย

อัลบั้ม : วิธีการ

๑. เป้าหมาย คุณ ต้อง ไปบ้านคุณย่าและให้คุณย่าสอนทำขนมบัวลอย
๒. วัตถุประสงค์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำขนมบัวลอย
๓. วางแผนการทำงาน คุณและศิษย์ช่วยคุณย่าเตรียมทำขนมบัวลอย และทำความสะอาดที่ที่คุณย่าบอก
๔. ลำดับวิธีการดำเนินการ คุณย่าเตรียมทำขนมบัวลอยไปขาย คุณและศิษย์ไปให้คุณย่าสอนทำขนม
๕. ผลผลิตที่เกิดขึ้น คุณ ต้อง ทำขนมบัวลอยที่มีส่วนผสมของสีตามธรรมชาติ

ข้อเสนอแนะในการใช้

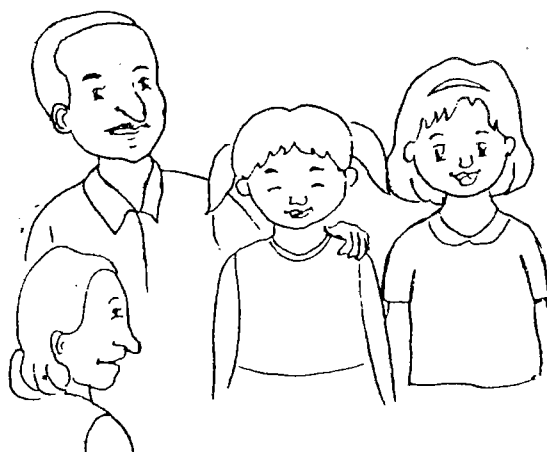
แบบเรียนอัลบั้มสำหรับครู

๑. ผู้สอนจะต้องใช้วิธีสอนตามแผนการสอนซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
 - ขั้นที่ ๑. นักเรียนอ่านเรื่อง
 - ขั้นที่ ๒. นักเรียนเล่าเรื่องที่อ่านและอภิปรายเรื่อง
 - ขั้นที่ ๓. ครูแนะนำนักเรียนเขียนอัลบั้ม (วิธีการ) ด้วยตนเอง
 - ขั้นที่ ๔. นักเรียนปฏิบัติตามแผน
 - ขั้นที่ ๕. เสนอผลงาน อภิปราย สรุปการปฏิบัติงาน
๒. แบบเรียนอัลบั้มนี้ใช้เป็นสื่อแนะนำและสามารถใช้สื่ออื่น ๆ เข้ามาเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้

คำนำ

การสร้างแบบเรียนอัลบั้ม เรื่อง บัวลอยห้าสหาย ได้จัดทำขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างเป็นสื่อการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (งานบ้าน) ชุดแม่บ้านมือใหม่ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ ความสนุกสนานไปกับบทเรียนอีกทั้งเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดทักษะในการทำงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและบอกประโยชน์ของการทำงานได้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผศ.สนั่น มีขันหมาก ที่ให้ความคำแนะนำนำวิธีการทำงานจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สลักจิตต์ สุขสอาด

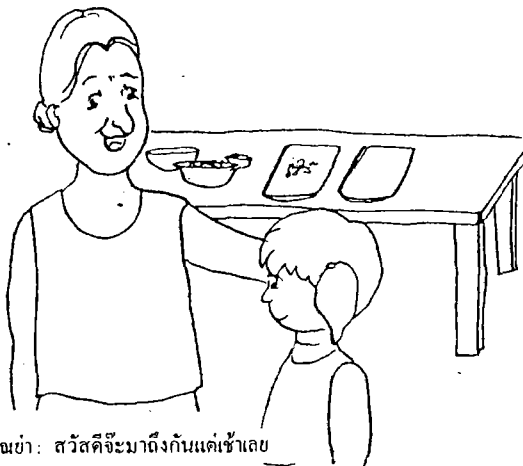
- พ่อ : วันเสาร์นี้ไปเที่ยวบ้านคุณปู่ คุณย่ากันนะจ๊ะ
 คุณ : ค่ะคุณพ่อ คุณจะไปช่วยคุณย่าขายขนมที่ตลาด
 ค้อม : ค้อมจะไปหัดทำขนมกับคุณย่า และจะไปคุยกับคุณปู่
 แม่ : ค้อม คุณ ไปเตรียมตัวได้แล้วพรุ่งนี้เช้าเราจะออกเดินทางแต่เช้า

แม่ : ดูน ค้อม แต่งตัวเสร็จหรือยังจ๊ะ
 ค้อม : เสร็จแล้วค่ะคุณแม่ กำลังจะลงไปค่ะ
 พ่อ : ขึ้นรถเลยลูก จะได้กลับบ้านคุณปู่กับคุณย่าเร็วว้
 นีเวลากุญกับคุณปู่กับคุณย่ามานานๆ

ครอบครัวของคุณมาถึงที่บ้านคุณปู่ และคุณย่า คุณปู่และคุณย่าดีใจ
 ที่ได้พบหลานๆ

คุณย่า : สวัสดิ์จะมาถึงกันแค่เช้าเลย
 ดูน : คุณปู่กับคุณย่าสบายดีหรือคะ คุณคิดถึงคุณปู่กับคุณย่ามากเลยคะ
 คุณย่ากำลังทำอะไรหรือคะ
 คุณย่า : ยากำลังทำขนมบัวลอย เพื่อไปขายที่ตลาด
 ดูนนั่งพักก่อน แล้วค่อยมาช่วยย่านะคะ

ค้อม : คุณย่าสอนให้ค้อมกับดูนทำขนมบัวลอยบ้างจ๊ะค้อมจะได้ไปทำ
 ให้คุณพ่อคุณแม่รับประทานที่บ้าน
 คุณย่า : ได้จ้ะค้อม ขนมบัวลอยทำไม่ยากหรอกจ๊ะ
 ค้อมกับดูนไปล้างมือก่อน แล้วค่อยมาช่วยย่า

๖

คุณ : ขนบบัวลอยของคุณย่ามีส่วนประกอบอะไรบ้างคะ

คุณย่า : จะมีส่วนประกอบของกะทิ มะพร้าวที่ใช้กัน

กะทิต้องเป็นมะพร้าวชูดขาว เวลาขึ้นออกมาจะได้น้ำกะทิสีขาว
คั้นแล้วใช้ทำทันที ถ้าทิ้งไว้นานกะทิจะมีกลิ่น รสชาติเปรี้ยว
ทำให้ขนมเสียรส

๗

ด้อม : นึกแล้วคุณย่าจึงให้คุณปู่ขูดมะพร้าวใช้เอง แล้วเผือก ฟักทอง ใบเตย
คุณย่าจะทำอะไรคะ

คุณย่า : เผือก ฟักทอง ปอกเปลือกหั่นเป็นชิ้น นึ่งให้สุก บดให้ละเอียด ใบเตย
หั่นเป็นชิ้นเล็กๆ ปั่นให้ละเอียด กรองด้วยผ้าขาวบางใช้แต่น้ำ เติมน้ำ
เพื่อใช้ผสมกับแป้ง ให้มีสีสันทนรับประทาน และเพิ่มวิตามิน นะจ๊ะ

๘

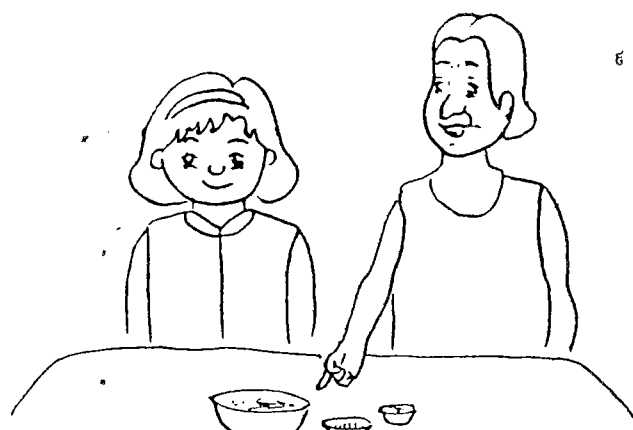

คุณ : คุณย่าใช้แป้งอะไรทำคะ

คุณย่า : ย่าใช้แป้งข้าวเหนียว 300 กรัม แป้งมัน 3 ช้อนโต๊ะ

ผสมกันแล้วแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ใส่ฟักทอง เผือก น้ำใบเตย
บวดส่วนผสมให้เข้ากัน โดยค่อยๆ ใส่น้ำวนวดจนไม่ติดมือและ
ปั้นได้ ใช้ฝ่ามือบีบไม่ให้แป้งแข็ง

๙

ด้อม : กะทิที่คุณย่าคั้นแล้วทำอย่างไรต่อคะ

คุณย่า : กะทิ 3 ถ้วย น้ำตาล 1/2 ถ้วย เกลือ 1 ช้อนชา
ตั้งไฟคนให้เดือด ชิมรส ขกลงพักไว้

๑๐

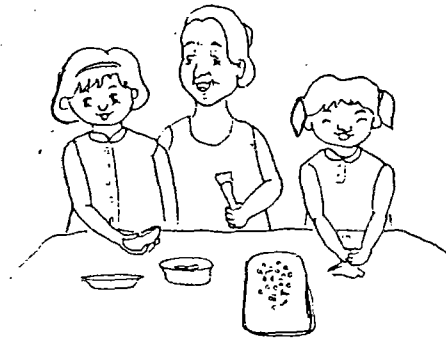

คุณย่า : ด้อม คุณ มาช่วยย่าปั้นขนมบัวลอย เลขจ๊ะ

คุณ : ปั้นอย่างไรคะคุณย่า

คุณย่า : นำแป้งที่ผสมไว้แล้วมานำเป็นเม็ดเล็กๆ แล้วใช้แป้งคลุกเพื่อไม่ให้เม็ดติดกัน แล้วนำไปต้มในน้ำเดือด แป้งที่สุกจะลอยขึ้น ตักใส่ในน้ำเย็น แล้วตักขึ้นใส่ในกะทิ

๑๑

ด้อม : มะพร้าวอ่อนคุณย่าทำอย่างไรคะ

คุณย่า : มะพร้าวอ่อนด้อมใช้ที่ขูด ขูดเบาๆ ให้เป็นเส้นแล้วนำไปใส่ในขนมบัวลอย ถ้าต้องการใส่ไข่นำไข่ไก่ใส่ลงในน้ำเชื่อมที่เดือด เมื่อไข่สุกนำไปใส่ในขนมหรือจะใส่ไข่เค็มก็ได้ ใช้แต่ไข่แดง จะเพิ่มรสชาติของขนม

คุณ : คุณย่าเก่งจังเลขจ๊ะ

๑๒

ด้อม : คุณย่าคะถ้าจะใส่น้ำคอกอัญชัญ น้ำกระเทียม เพื่อให้เม็ดของบัวลอยมีสีส้ม และสีฟ้า ได้ไหมคะคุณย่า

คุณย่า : ได้จ๊ะจ๊ะ ถ้าอย่างนั้นด้อมกับคุณเตรียมนวดแป้งแล้วนำไปทำขายที่ตลาดเลขจ๊ะ

๑๓

ปู่ ย่า ด้อม คุณ และคุณแม่ ช่วยกันเตรียมของเพื่อที่จะไปทำขนมบัวลอยขายที่ตลาด

คุณย่า : คุณ ด้อม มาช่วยย่าจัดร้าน

คุณ : ได้ค่ะคุณย่า

๑๔

ด้อม : จัดร้านเสร็จแล้วค่ะคุณย่าให้ด้อมทำอะไรต่อค่ะ

คุณย่า : ด้อมกับตูน ช่วยกันปั้นบัวลอยปั้นสีต่างๆ ตามที่ย่าสอน

ตูน : ขนมน้ำลอยของคุณย่าขายดีนะค่ะ คนซื้อยื่นรอนขนมของคุณย่าและบอกว่าขนมของคุณย่าอร่อยมาก

ประวัติผู้แต่ง

ชื่อ นางสาวฉัตรจิตต์ กุชธาดา

เกิด ๑๕ มกราคม ๒๕๐๔

ภูมิลำเนา ๕ หมู่ ๕ ตำบลบางรักใหญ่ อัมภักดีบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

ประวัติการศึกษา

- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคไทรน้อย จังหวัดสุพรรณบุรี
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคไทรน้อย จังหวัดสุพรรณบุรี
- ระดับปริญญาตรี วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
- การศึกษาระดับบัณฑิต เอกการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การทำงาน

ปัจจุบัน สอนอยู่โรงเรียนประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

แบบเรียนอัตลักษณ์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

สาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี

ชุดแม่บ้านมือใหม่

ผักบุ้งแปลงร่าง

ลำดับที่ ๕

เรื่อง : สลักจิตต์ สุขสอาด

ภาพ : เสกสรรค์ พันธุ์เลิศ

โครงสร้างการสอน

ความทึบรวบยอด

อำเป็นวิธีการประกอบอาหารที่มีส่วนประกอบของผักและเนื้อสัตว์ต่าง ๆ ที่มีรสชาติ เปรี๊ยะ เ็้ม หวานและเค็ล

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. บอกวิธีการและขั้นตอนในการทำยำผักปึงทอดกรอบได้
๒. สามารถทำยำผักปึงทอดกรอบตามขั้นตอนได้
๔. ใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการประกอบอาหารได้อย่างถูกต้อง และปลอดภัย

อัตลักษณะ : วิธีการ

๑. เป้าหมาย ชู่น คอง ชู่น และเนน ออกร้านขายยำผักปึงทอดกรอบ
๒. วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำยำผักปึงทอดกรอบ
๓. วางแผนการทำงาน ชู่นและเพื่อน ๆ ช่วยกันจัดร้านเพื่อที่จะขายยำผักปึง
๔. ลำดับวิธีการดำเนินการ ชู่นและเพื่อน ๆ ช่วยกันจัดร้าน เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำยำผักปึง
๕. ผลผลิตที่เกิดขึ้น ชู่นและเพื่อน ๆ ทำยำผักปึงขายในงานตลาดนัดชาววังของโรงเรียน

คำนำ

การสร้างแบบเรียนอัตลักษณะ เรื่อง ผักปึงปลงร่วง ได้จัดทำขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างเป็นสื่อการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานบ้าน) ชุดแม่บ้านมือใหม่ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ ความสนุกสนานไปกับบทเรียนอีกทั้งเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดทักษะในการทำงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและบอกประโยชน์ของการทำงานได้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ผศ.สนั่น มีจันทร์มาท ที่ให้ความกรุณาแนะนำวิธีการทำงานจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สลักจิตต์ สุขสะอาด

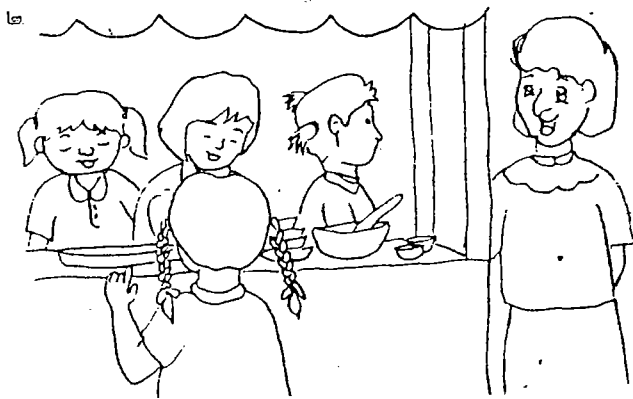
ข้อเสนอแนะในการใช้

แบบเรียนอัตลักษณะสำหรับครู

๑. ผู้สอนจะต้องใช้วิธีสอนตามแผนการสอนซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
 - ขั้นที่ ๑. นักเรียนอ่านเรื่อง
 - ขั้นที่ ๒. นักเรียนเล่าเรื่องที่อ่านและอภิปรายเรื่อง
 - ขั้นที่ ๓. ครูแนะนำนักเรียนเขียนอัตลักษณะ (วิธีการ) ด้วยตนเอง
 - ขั้นที่ ๔. นักเรียนปฏิบัติตามแผน
 - ขั้นที่ ๕. เสนอผลงาน อภิปราย สรุปการปฏิบัติจน
๒. แบบเรียนอัตลักษณะใช้เป็นสื่อแกนนำและสามารถใช้สื่ออื่น ๆ เข้ามาเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้

วันนี้โรงเรียนจัดงานตลาดนัดชาววัง โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดแสดงผลงาน และออกร้านขายของ

คุณ ตอง อ๋ัม และแนน ได้สมัครมาอยู่ประจำชั้น การงานอาชีพ และเทคโนโลยี โดยมีครูจอยเป็นผู้ดูแลและให้คำปรึกษา

ครูจอย : นักเรียนจัดร้านเสร็จหรือยังคะ

อ๋ัม : เสร็จเรียบร้อยแล้วค่ะคุณครู

แม่ให้อ่านรายการทำพิธีเปิดงานและเดินชมชมผลงานของนักเรียน จนมาถึงชั้นการงานอาชีพและเทคโนโลยี

คุณ : สวัสดีค่ะท่าน ผอ.

ผอ. : สวัสดีครับ ร้านนี้ขายอะไรเอ่ย

คุณ : ข้าผักนึ่งทอดกรอบค่ะ เชิญชิมก่อนจ๊ะ

ผอ. : อร่อยคินะ สูตรของใครหรือครับ

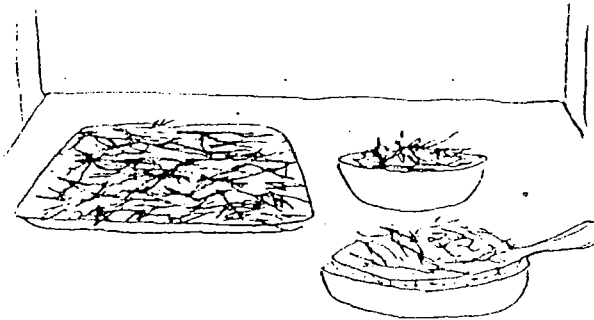
คุณ : ของคุณแม่ค่ะ

ผอ. : ไหนลองบอกวิธีทำให้ฟังซิ ครูจะได้นำไปทำเองบ้าง

คุณ : ได้ค่ะ

๖

ดูน : ผักปิ้งที่ใช้ทำไส้ผักปิ้งไทยค่ะ คัดเป็นท่อน ใช้มีดกรีดเป็นเส้นๆ ยาวประมาณ 3 นิ้ว แฉกขึ้นยาว เพื่อไม่ให้ผักปิ้งคั่ว แล้วนำมาใส่ตะแกรงให้สะเด็ดน้ำนะคะ

๗

ผอ. : ต้องระวังมีคนจะจับดูท่าจะคม แล้วน้ำมันในกะทะเวลาทอด ต้องระวังเพราะน้ำมันจะกระเด็นได้

ดูน : ค่ะ หนูจะระวังค่ะ

๘

ดูน : ผักปิ้งที่เตรียมไว้นำมาชุบแป้งกรอบ โดยการละลายแป้งกับน้ำเย็น ให้ข้นพอสมควร แล้วนำผักปิ้งไปคลุกและทอดลงในน้ำมันร้อนๆ พอเหลืองคักขึ้นพักไว้ให้เย็น

ผอ. : ท่าทางจะกรอบอร่อยเลยนะคะ แล้วหั่นอะไรคักอีกครับ

๙

ดูน : ผสมน้ำยำโดยการใช้กระเทียม พริกขี้หนู เกลือ น้ำปลา น้ำมะนาว น้ำตาล บดให้ละเอียด ชิมรสให้เปรี้ยว เค็มหวาน มะม่วงเปรี้ยว สับเป็นชิ้นเล็กๆ

ผอ. : หมูสับ กับกุ้ง ทำอะไรต่อกับ

ตูน : หมูสับนำมารวนให้สุก กุ้งปอกเปลือกนำไปลวกในน้ำเดือด

ผอ. : ใส่กุ้งด้วยหรือนำรับประทานจึ่ง เสร็จหรือยังครับ ครูจะได้ชิม
ว่าอร่อยไหม

ตูน : เกือบเสร็จแล้วค่ะ นำผักบุ้งที่ทอดแล้วใส่จาน ใส่มะนาว หมูสับ
กุ้ง ถั่วลิสงคั่ว น้ำยำผสมแล้วราดลงบนผักบุ้ง รับประทานทันที
ผักบุ้งจะกรอบอร่อยค่ะ

ผอ. : จัดให้ครู 3 ชูค ครับ

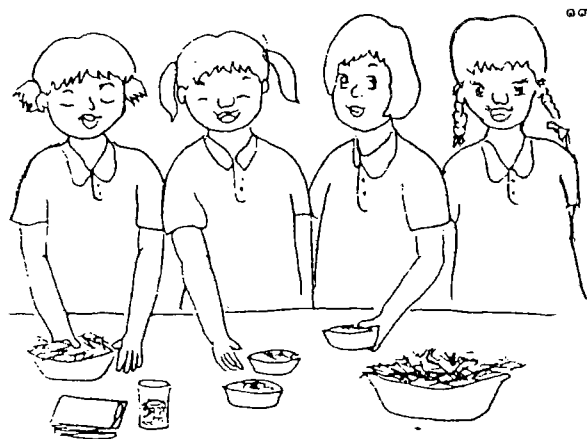

ผอ. : ใครสอนตูนหรือครับ ทำเก่งมากเลย

ตูน : คุณแม่สอนให้ค่ะ

ผอ. : คุณแม่ไปได้สูตรนี้มาจากที่ไหนหรือ

ตูน : คุณแม่ไปทานอาหารที่ร้านขายอาหารและสั่งยำผักบุ้งทอดกรอบ
มาให้พวกเรารับประทาน พวกเราชอบมากเลย

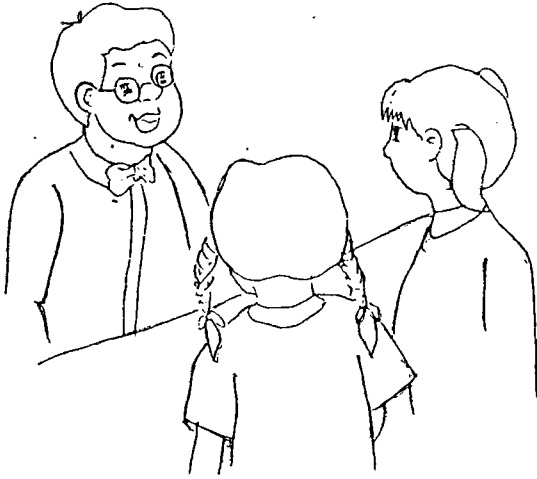

ตูน : แนน ดอง และอ๊ับ ช่วยกันจัดยำใส่ถุงให้ ผอ. 3 ชูค นะจ๊ะ

แนน : ดอง ผักบุ้งที่ทอดแล้วแยกใส่ถุงต่างหาก แล้วรัดยางให้แน่น

ตูน : แนน อ๊ับ จัดน้ำยำใส่ถุง ให้ 3 ถุงนะจ๊ะ

๑๔

อู๋ม : เสร็จแล้วจะดูน จัดเป็นชุดให้ ผอ. ได้เลยจ๊ะ

ผอ. : ผากแน่นไปวางไว้บนห้องครูด้วยนะคริมี ครูจะเดินไปยังซุ้มภาษาไทย

ประวัติผู้แต่ง

ชื่อ นางสาวจิตต์ สุขธาดา

เกิด ๑๕ มกราคม ๒๕๐๔

ภูมิลำเนา ๕ หมู่ ๕ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
ประวัติการศึกษา

- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิค จังหวัดกรุงเทพมหานคร ฯ
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิค จังหวัดกรุงเทพมหานคร ฯ
- ระดับประโยคคุณานุกรณ วิทยาลัยเทคนิค จังหวัดกรุงเทพมหานคร ฯ
- ระดับปริญญาตรี วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
- การศึกษามหาบัณฑิต เอกการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การทำงาน

ปัจจุบัน ทำงานอยู่โรงเรียนประถมตารักษ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

แบบเรียนอัตลักษณ์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

สาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี

ชุดแม่บ้านมือใหม่

ลำดับที่ ๖

เรื่อง : สลักจิตต์ สุขสอาด

ภาพ : เสกสรรค์ พันธุ์เลิศ

โครงสร้างการสอน

ความคิดรวบยอด

ไข่ต้ม คือผลผลิตที่ได้จากการคองต้มทำให้อาหารเก็บได้นานกว่าปกติ โดยไม่บูดเน่า และสูญเสียคุณค่าของอาหารมากนัก เป็นการเพิ่มชนิดของอาหาร และเปลี่ยนแหล่งรสชาติให้แปลกจากเดิม

๑. บอกประโยชน์ของการถนอมอาหารได้
๒. บอกขั้นตอนของการทำไข่ต้มได้
๓. สามารถคองไข่ต้มตามขั้นตอนได้

อัลลักษณะ : วิธีการ

๑. ล้างเป็ดมาบย ดูนกับคือนไปคืบซื้อของและสนใจการทำไข่ต้ม
๒. วัสดุอุปกรณ์ : ไข่เป็ด ขวดโหล เกลือ น้ำ หม้อ ไม้ไฟ
๓. การวางแผน : ค้อมและดูนช่วยกันเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการคองไข่ต้ม ค้อมเตรียมน้ำเกลือ ดูนล้างไข่ เป็นแม่เตรียมขวดโหล
๔. ลำคืบเหตุการณ์ : แม่ ค้อม และดูนไปคืบซื้อของที่งาน OTOP ดูนและค้อม สนใจวิธีการทำไข่ต้ม และนำมทำเองที่บ้าน
๕. ผลผลิตที่เกิดขึ้น : ทำไข่ต้มรับประทานได้

คำนำ

การสร้างแบบเรียนอัลลักษณะ เรื่อง ไข่เปลี่ยนรส ได้จัดทำขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างเป็นสื่อการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานบ้าน) ชุดแม่บ้านมือใหม่ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดควมสนใจ ความสนุกสนานไปกับบทเรียนอีกทั้งเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดทักษะในการทำงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและบอกประโยชน์ของการทำงานได้

ผู้เขียนขอกราบขอพรให้คุณ ผศ.สนั่น มีจิตเมตตา ที่ให้ความกรุณาแนะนำวิธีการทำงานจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สลักจิตต์ สุขสอาด

ข้อเสนอแนะในการใช้

แบบเรียนอัลลักษณะสำหรับครู

๑. ผู้สอนจะใช้วิธีสอนตามแผนการสอนซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
 - ขั้นที่ ๑. นักเรียนอ่านเรื่อง
 - ขั้นที่ ๒. นักเรียนเล่าเรื่องที่อ่านและอภิปรายเรื่อง
 - ขั้นที่ ๓. ครูแนะนำนักเรียนเขียนอัลลักษณะ (วิธีการ) ด้วยตนเอง
 - ขั้นที่ ๔. นักเรียนปฏิบัติตามแผน
 - ขั้นที่ ๕. เสนอผลงาน อภิปราย สรุปการปฏิบัติงาน
๒. แบบเรียนอัลลักษณะใช้เป็นสื่อแก่นันและสามารถใช้สื่ออื่น ๆ เข้ามาเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้

วันอาทิตย์นี้ แม่ชวนดูนกับค้อมไปเดินเที่ยวงานแสดงสินค้าที่ทำนันทบุรี มีสินค้า OTOP ของแต่ละจังหวัดมาวางขายมากมาย

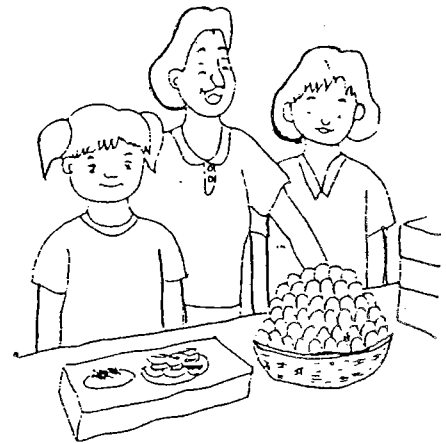

เดินผ่านร้านขายของหลายร้านจนมาถึงร้านขายไข่เค็ม

แม่ค้า : เชิญค่ะ...ไข่เค็มอร่อย...ทำเอง ทอดได้ คัมได้

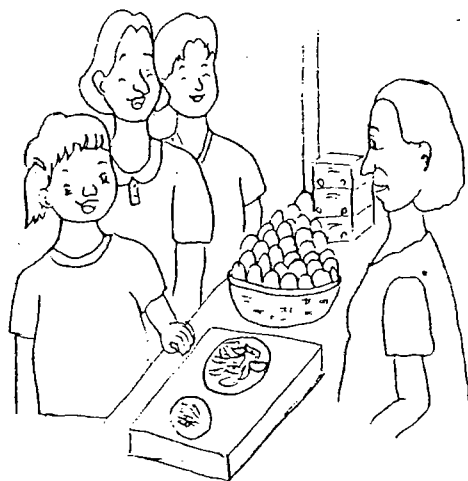
ดุน : แม่คะ ไข่เค็มทอดได้หรือคะ

แม่ : ได้สิลูก เราแะดุนน้อยไหม

แม่ : ขายอย่างไรคะ

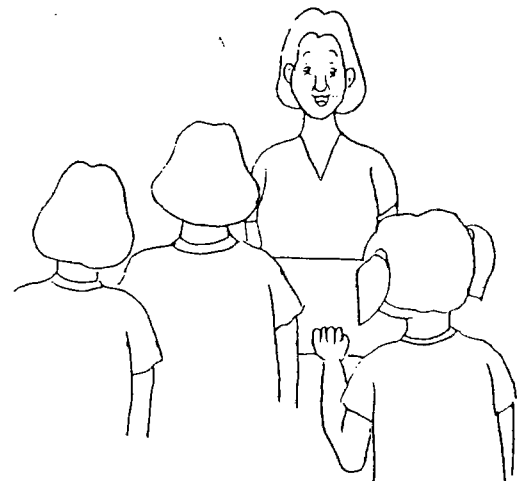
แม่ค้า : ใบละห้าบาทค่ะ อร่อยนะคะป้าทำเอง

ดุน : ป้าทำเองหรือคะ สอนหนูบ้างได้ไหมคะ

แม่ค้า : ได้สิลูก แล้วคุณแม่รีบหรือเปล่าคะ

แม่ : ไม่รีบค่ะ อยากรู้วิธีทำเช่นกันค่ะ

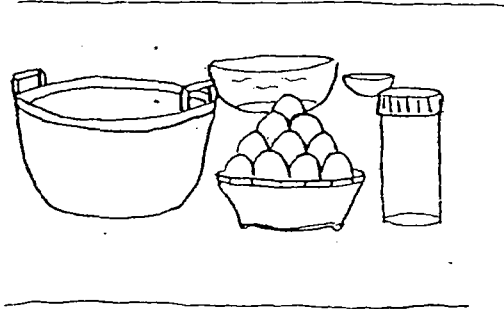

แม่ค้า : ไข่เค็มที่ป้าจะทำแบบคองด้วยน้ำเกลือ

ด้อม : มีวิธีทำแบบอื่นอีกหรือคะ

แม่ค้า : มีค่ะ แต่จะมีวิธีการและขั้นตอนยากกว่าการคองด้วยน้ำเกลือ

๖

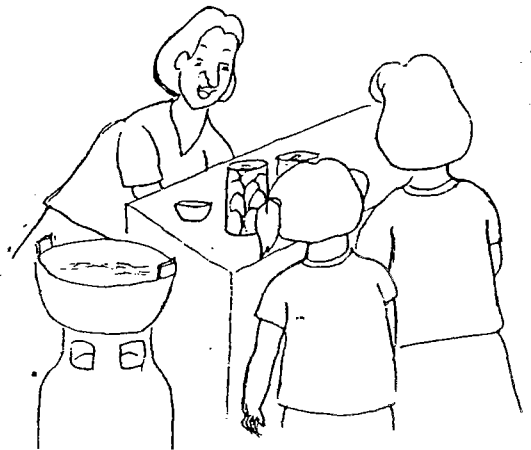

แม่ค้า : หนูจะต้องเตรียมขวดโหลที่มีฝาปิด เกลือ น้ำ หม้อ ไข่เค็ม

ตูน : เกลือและน้ำใช้อัตราส่วนเท่าไรคะ

แม่ค้า : ไข่ได้ 10 ฟอง เกลือ $\frac{3}{4}$ ถ้วย น้ำ 2 ถ้วย

๗

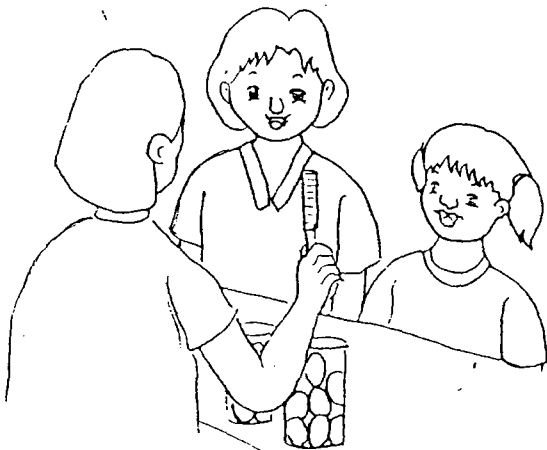
ตูน : แล้วทำอย่างไรต่อคะ

แม่ค้า : นำน้ำและเกลือใส่หม้อแล้วต้มให้เดือดทิ้งไว้ให้เย็น

ตูน : ไข่เปลือกต้องล้างไหมคะ

แม่ค้า : ล้างไข่ให้สะอาดเรียงใส่ขวดโหลที่เตรียมไว้

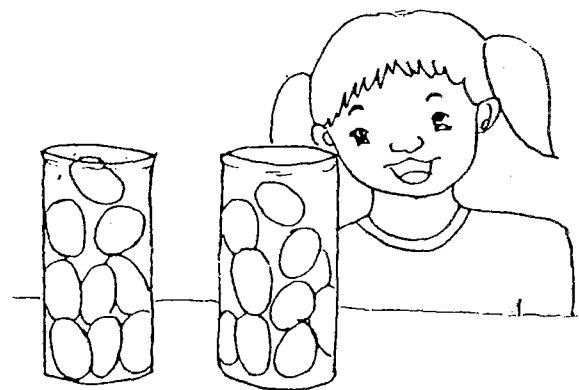
๘

ตูน : ใส่น้ำเกลือลงไปเลยไหมคะ

แม่ค้า : ใสลงไปได้เลยค่ะ แล้วใช้ไม้ใส่สวนซัดกัน กดให้ไข่จม ปิดฝาให้สนิท ทิ้งไว้ 10 - 12 วัน นำไปต้ม หรือทอด

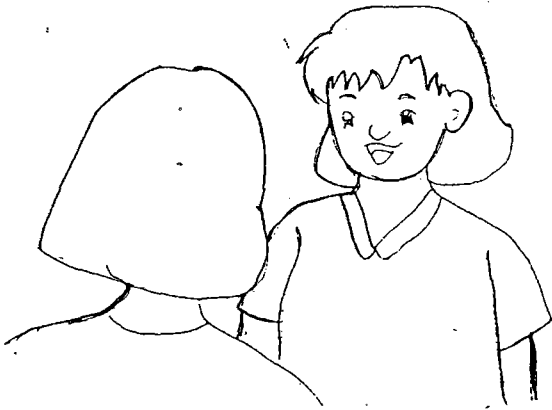
๙

ตูน : ถ้าไม่ใช้ไม้จิ้มไข่ที่ลอยขึ้นมาจะเป็นอะไรไหมคะ

แม่ค้า : ไข่ที่ไม่ถูกน้ำเกลือก็จะเน่าและเสียได้

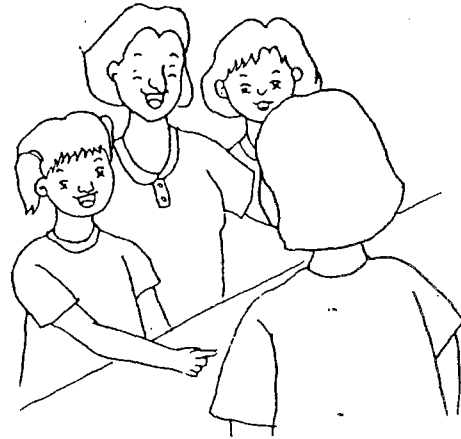
๑๐

ด้อม : ป้าคะทำไมไม่ใช้ไข่ไก่ทำไข่เค็มคะ

แม่ค้า : ไข่ไก่เปลือกไข่จะบางแตกง่ายจึงไม่นิยมนำมาทำไข่เค็ม แต่ไข่ไก่
ใช้ทำอาหารอย่างอื่นได้มากกว่าไข่เค็ม

๑๑

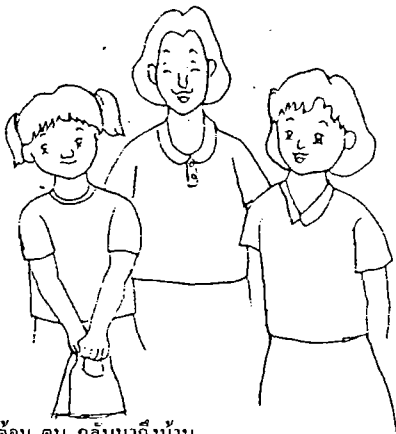
คุณ : แม่คะเดี๋ยวเราซื้อไข่เป็ดของป้าไปลองทำไข่เค็มนะคะ

แม่ : ได้เลขถูก ป้าคะซื้อไข่เป็ด 20 ฟอง ไข่เค็ม 10 ฟองคะ

แม่ค้า : ได้ค่ะ

ด้อม : ขอบคุณค่ะป้าที่ให้ความรู้กับพวกเรา

๑๒

แม่ ด้อม คุณ กลับมาถึงบ้าน

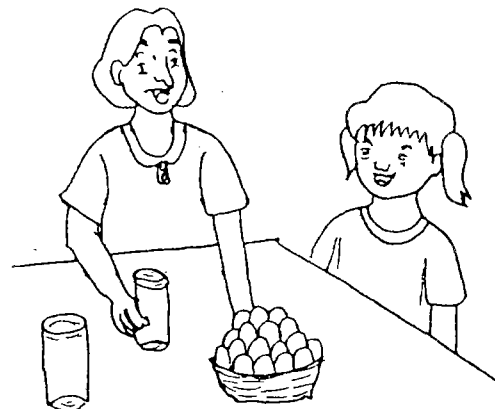
ด้อม : คุณไปเตรียมทำไข่เค็มกันดีกว่า

คุณ : ค่ะ ที่ด้อม คุณช่วยล้างไข่เนะคะ

ด้อม : พี่จะเตรียมน้ำเกลือสำหรับดองไข่

แม่ : แม่ไปเตรียมขวดโหลให้เนะจ๊ะ

๑๓

แม่ : ไข่เค็มเป็นการถนอมอาหารโดยวิธีการดองเค็มทำให้ได้อาหาร
ที่มีรสชาติใหม่เพิ่มขึ้น

ด้อม : ไข่เค็มนอกจากต้มและทอดแล้วใช้ทำอะไรได้อีกคะ

๑๔

แม่ : ใช้เป็นส่วนประกอบของอาหารและขนมได้อีกหลายอย่างจ๊ะ

ตูน : อะไรบ้างคะแม่

แม่ : ไข่แดงใส่ในขนมบัวลอย ใช้ไข่ใส่ไข่ลาลาเปาใช้เป็นส่วนผสมของน้ำพริก

ประวัติผู้แต่ง

ชื่อ นางสาวฉัตรจิตต์ ฤกษ์สอาด

เกิด ๑๕ มกราคม ๒๕๐๔

ภูมิลำเนา ๕ หมู่ ๕ ตำบลบางรักใหญ่ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี

ประวัติการศึกษา

- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคฯ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ฯ
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคฯ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ฯ
- ระดับประโยคครูมัธยม วิทยาลัยเทคนิคฯ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ฯ
- ระดับปริญญาตรี วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
- การศึกษามหาบัณฑิต เอกการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ฯ

การทำงาน

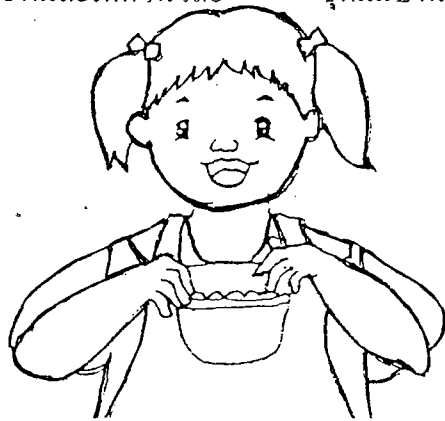
ปัจจุบัน สอนอยู่โรงเรียนประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

แบบเรียนอัตลักษณ์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

สาระการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี

ชุดแม่บ้านมือใหม่

หนูทำได้

ลำดับที่ ๗

เรื่อง : สลักจิตต์ สุขสอาด

ภาพ : เสกสรรค์ พันธุ์เลิศ

โครงสร้างการสอน

ความถี่รวบยอด

การซ่อมแซมเสื้อผ้าได้เองเป็นการประหยัดรายจ่ายเพราะบางครั้งเราสามารถทำเองได้ เช่น การติดกระดุม การตอกผ้า เย็บตะเข็บ ปะผ้า

๑. บอกประโยชน์ของการซ่อมแซมเสื้อผ้าได้
๒. บอกขั้นตอนของการติดกระดุมได้
๓. ติดกระดุมเสื้อผ้าตามขั้นตอนที่ถูกต้อง

อัตลักษณ์ : วิธีการ

๑. ตั้งเป้าหมาย : ดูนัยน์กระดุมผ้ากันเปื้อนที่หลุดได้
๒. วัสดุอุปกรณ์ : กระดุม ด้าย เข็ม กระดุม
๓. การวางแผน : คุณยายสอนขั้นตอนการติดกระดุม โดยการให้คุณยายดูอุปกรณ์ และเย็บกระดุมที่หลุด
๔. ลำดับเหตุการณ์ : ดูนไปไว้ให้คุณยาย เห็นคุณยายเย็บผ้าจึงให้คุณยายสอนให้ติดกระดุมผ้ากันเปื้อน
๕. ผลผลิตที่เกิดขึ้น : ดูนัยน์กระดุมผ้ากันเปื้อนได้ด้วยตัวเอง

คำนำ

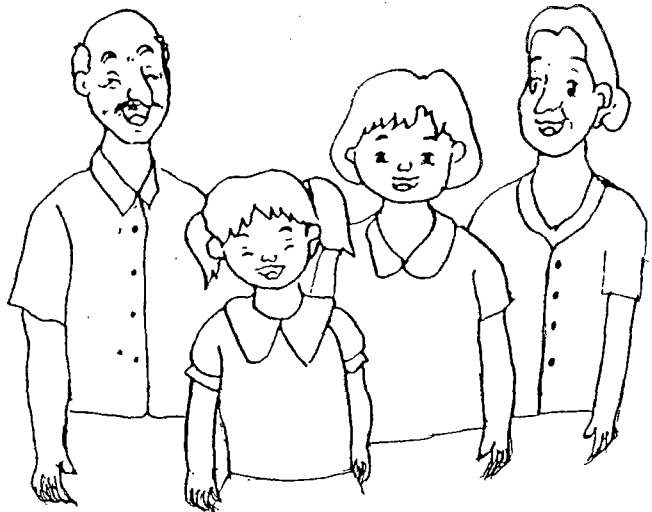
การสร้างแบบเรียนอัตลักษณ์ เรื่อง หนูทำได้ ได้จัดทำขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างเป็นสื่อการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาและเทคโนโลยี (งานบ้าน) ชุดแม่บ้านมือใหม่ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ ความสนุกสนานไปกับบทเรียนอีกทั้งเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดทักษะในการทำงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและบอกประโยชน์ของการทำงานได้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ศส.สนัน มีจันทร์หมาก ที่ให้ความกรุณาแนะนำวิธีการทำงานจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

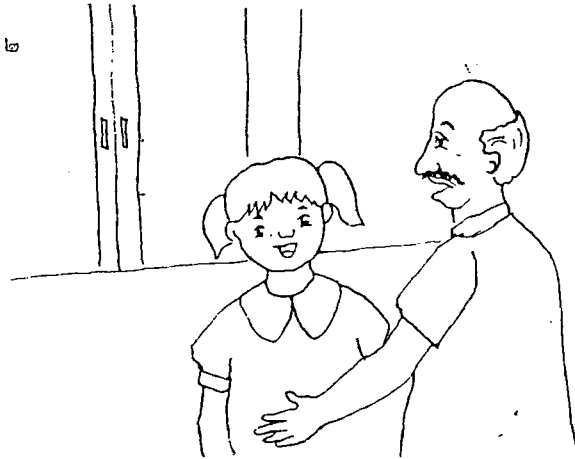
สลักจิตต์ สุขสอาด

ข้อเสนอแนะในการใช้ แบบเรียนอัตลักษณ์สำหรับครู

๑. ผู้สอนจะใช้วิธีสอนตามแผนการสอนซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
 - ขั้นที่ ๑. นักเรียนอ่านเรื่อง
 - ขั้นที่ ๒. นักเรียนเล่าเรื่องที่อ่านและอภิปรายเรื่อง
 - ขั้นที่ ๓. ครูแนะนำนักเรียนเขียนอัตลักษณ์ (วิธีการ) ด้วยตนเอง
 - ขั้นที่ ๔. นักเรียนปฏิบัติตามแผน
 - ขั้นที่ ๕. เสนอผลงาน อภิปราย สรุปการปฏิบัติงาน
๒. แบบเรียนอัตลักษณ์ใช้เป็นสื่อแกนนำและสามารถใช้สื่ออื่นๆ เข้ามาเสริมสร้างประสิทธิภาพการเรียนรู้

ปิดเทอมคุณไปเที่ยวบ้าน คุณตา คุณยาย ท่านใจดีมาก
คุณยายทำขนมเก่ง เย็บผ้าเก่ง ทุกคนจึงชอบมาเที่ยวที่บ้านท่าน

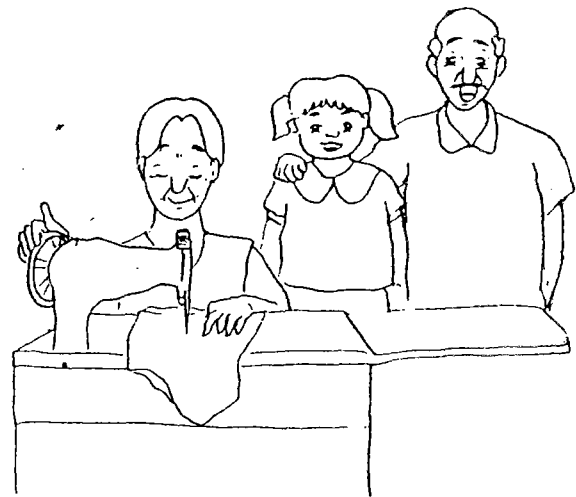

คุณไปพักค้างคืนที่บ้านคุณยาย คุณได้ยินเสียง “กิ้งกิ้ง ก๊กก๊ก”

ในห้องคุณยาย จิงตามคุณตา

คุณ : คุณตาค่ะเสียงอะไรดังหรือคะ

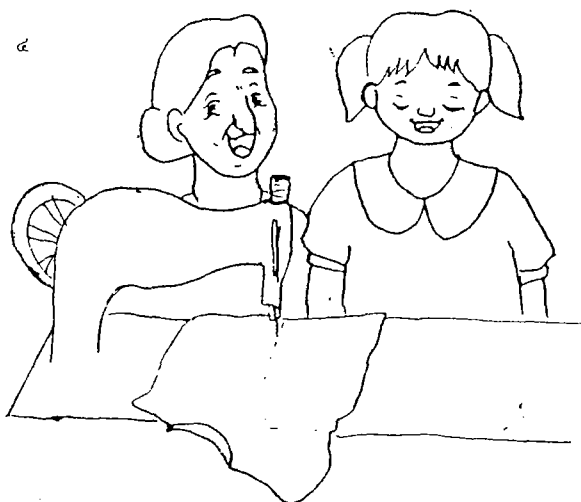
ตา : คุณไม่ต้องกลัวนะ ตาจะหาไปคุ

คุณตาพาคุณเข้าไปในห้องคุณยาย คุณยายกำลังนั่งอยู่บนจักรเย็บผ้า

ตา : นี่ไงจะคุณ เสียงที่คุณได้ยิน

คุณ : เสียงจักรเย็บผ้าของคุณยายนี่เอง

ยาย : คุณยังไม่นอนอีกหรือจะ

คุณ : คุณยังไม่ว่างค่ะ คุณยายขยันจังเลยคะเย็บอะไรอยู่หรือคะ

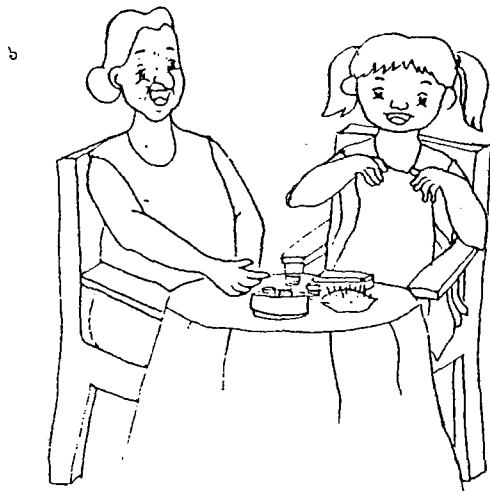
ยาย : ยายกำลังเย็บเสื้อให้คุณใส่เพราะยายมีเศษผ้าที่ร้านตัดเสื้อเขาให้มา

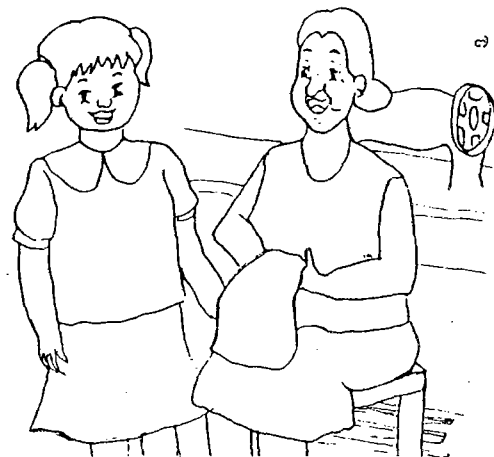
ยาย : คุณรู้ไหมเศษผ้าสีต่างๆ ใช้ทำอะไรได้หลายอย่าง

คุณ : ใช้ทำอะไรได้บ้างคะ

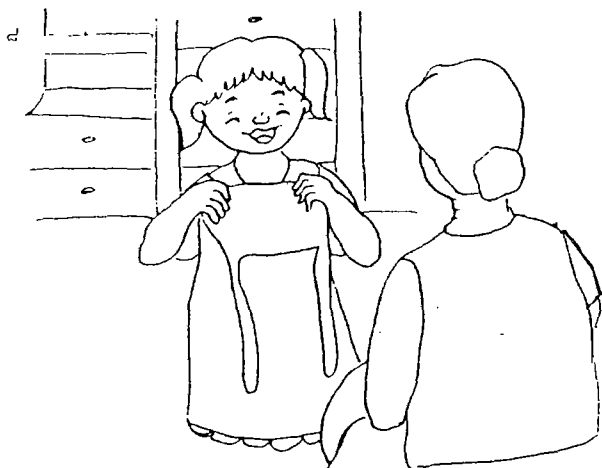
ยาย : ทำพรมเช็ดเท้า ผ้ากันเปื้อน ผ้าเช็ดมือ ผ้าห่ม คัดเสื้อ
และยังทำอย่างอื่นได้อีกมากมาย

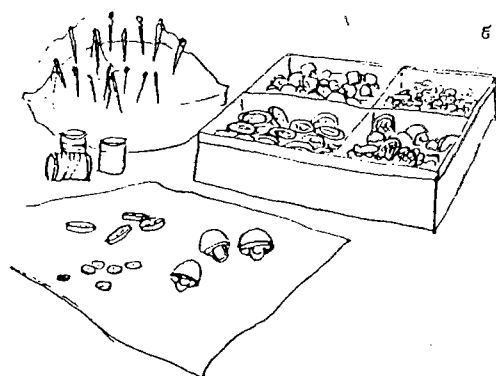
ตุน : คุณยายเก่งจังเลยคะ สอนให้ตุนทำบ้างได้ไหมคะ
 ยาย : ได้สิจ๊ะตุน

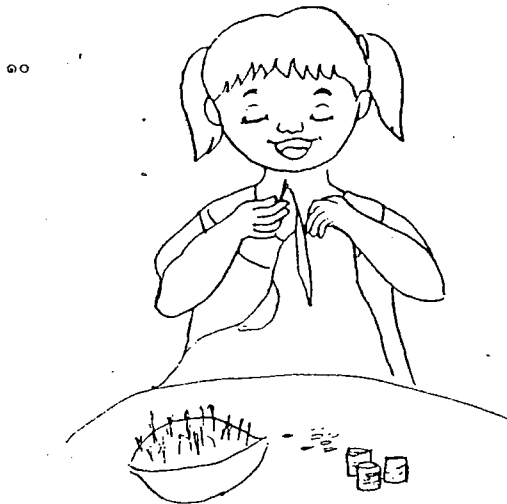
ตุน : คุณยายคะผ้ากันเปื้อนที่ตุนใส่ช่วยคุณแม่ทำอาหาร
 กระจุกที่ติดอยู่หลุด คุณยายสอนตุนเช็ดกระจุกหน่อยนะคะ
 ยาย : ได้เลยจ๊ะตุน ตุนเอาผ้ากันเปื้อนมาหรือเปล่า
 ตุน : เอามาค่ะ

ยาย : ตุนเตรียมเข็ม ค้าย กระจุกให้เรียบร้อย
 ตุน : คุณยายคะ กระจุกของคุณยายคะ กระจุกของคุณยายมีไม่เหมือนคะ
 ยาย : ตุนเลือกกระจุกให้เหมือนกันแล้วคิดไหม

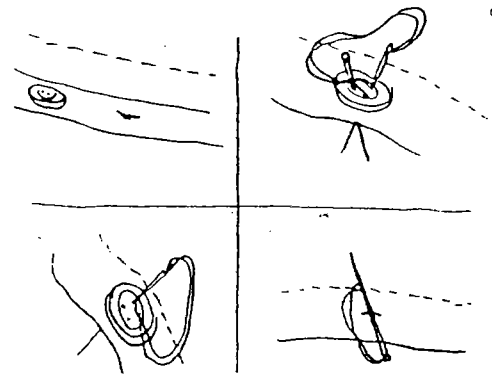
ตุน : คุณยายคะกระจุกของคุณยายมีหลายชนิดเลยคะ
 ยาย : กระจุกที่ติดเสื้อมี 3 ชนิด กระจุกแป็บ กระจุกมีก้าน
 กระจุกไม่มีก้าน แต่ละแบบจะมีลักษณะไม่เหมือนกัน

คุณ : คุณชายให้ฉันใช้กระดุมแบบไหนคะ

ชาย : ใช้กระดุมไม่มีก้านจะดี คุณร้อยด้ายใส่เข็มให้เรียบร้อยนะจ๊ะ

คุณ : เสร็จแล้วค่ะคุณชาย

ชาย : ขั้นตอนแรกวางกระดุมที่ตำแหน่งเดิม สอดเข็มพุดตรงกลางระหว่างกระดุมและผ้า

ขั้นตอนที่ 2 แทะเข็มขึ้นจากด้ายผ่านเข้ามาในรูกระดุมและทะทะเข็มลงทำแบบเดียวกัน 5-6 ครั้ง

ขั้นตอนที่ 3 ผูกด้ายให้เรียบร้อย

คุณทำตามขั้นตอนที่คุณชายทำให้ดู

คุณ : คุณชายคะเสร็จแล้วค่ะ ใช้ได้ไหมคะ

ชาย : ใช้ได้จ๊ะ คุณเก่งมากเลยทำให้ดูครั้งเดียวก็ทำได้แล้ว

คุณ : คุณชายคะพรุ่งนี้ฉันจะมาช่วยคุณชายเย็บผ้าและเย็บกระดุมขอบมากเลยคะ

ชาย : พรุ่งนี้ข้าจะสอนให้คุณสอยผ้าและเย็บ

๑๔

คุณ : คุณยายค่ะ คุณกลับไปนอนก่อนนะคะ พรุ่งนี้คุณจะได้ตื่นแต่เช้าค่ะ

ประวัติผู้แต่ง

ชื่อ นางสาวจิตต์ สุขสอาด

เกิด ๑๕ มกราคม ๒๕๐๔

ภูมิลำเนา ๕ หมู่ ๕ ตำบลบวรวิทย์ อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
ประวัติการศึกษา

- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนศรียนนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยไอทีเวช จังหวัดกรุงเทพมหานคร ฯ
- ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยไอทีเวช จังหวัดกรุงเทพมหานคร ฯ
- ระดับประโยศครูมัธยม วิทยาลัยไอทีเวช จังหวัดกรุงเทพมหานคร ฯ
- ระดับปริญญาตรี วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
- การศึกษามหาบัณฑิต เอกการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การทำงาน

ปัจจุบัน สอนอยู่โรงเรียนประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ประวัติของผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสลักจิตต์ สุขสะอาด
วัด เดือน ปีเกิด	15 มกราคม 2504
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 9 ม.9 ต.บางรักใหญ่ อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี
ประวัติการศึกษา	มัธยมศึกษา : โรงเรียนสตรีนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี ปวช. : วิทยาเขตโชติเวช กรุงเทพมหานคร ปวส. : วิทยาเขตโชติเวช กรุงเทพมหานคร ปม. : วิทยาเขตดชติเวช กรุงเทพมหานคร ค.บ. : วิทยาลัยครูสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร ก.ศ.ม. : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนประถมสาริต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เลขที่ 1 ถนนอุทองนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

การสร้างแบบเรียนอัตลักษณ์ เพื่อใช้เป็นสื่อการสอน
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานบ้าน)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชุดแม่บ้านมือใหม่

งานวิจัย
ของ
สลักจิตต์ สุขธาดา

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
วิชา ปถ.692 ภาคนิพนธ์ระดับสูง ปถ.693 การวิจัยทางการประถมศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพแบบเรียนอัตลักษณ์ เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานบ้าน) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชุดแม่บ้านมือใหม่

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนประถมสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 35 คน ใช้เวลาทดลอง 8 คาบ คาบละ 50 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแผนการสอนโดยใช้แบบเรียนอัตลักษณ์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบบันทึกการให้คะแนนการปฏิบัติงานและตรวจผลงาน สำเร็จ โดยใช้เกณฑ์การทดสอบหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 (80/80)

ผลการศึกษาพบว่า แบบเรียนอัตลักษณ์ที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนกลุ่มสาระ การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (งานบ้าน) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชุดแม่บ้านมือใหม่ ทั้ง 7 เล่ม มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ E_1/E_2 (80/80) สามารถนำไปใช้ประกอบการเรียน การสอนได้

**How to create Identity Textbooks as Teaching Materials
Occupation & Technology Department of the 5th grade
Professional Housewife Manual**

**AN NBSTRACT
BY
SALUKCHIT SUKSA-ARD**

This research is part of education in EL.692 and EL.693
For the Master Degree Programme
At Srinakarinwirot University
2006

The purposes of this research were to create and look for efficient Identity Textbooks as teaching materials for Occupation & Technology Department. This professional housewife manual was for 5th grade students.

The subjects were randomly selected 35 students from the 5th grade in second semester, academic year 2006 from Primary Demonstration School, Suan Sunandha Rajabhat University, Commission on Higher Education, Dusit district, Bangkok. The experimental group was scheduled to 8 classes of 50 minutes each. The instruments used in this research were Identity Textbooks, learning achievement test, and student's work scores recording. The data gathered were analyzed by using preset criterion E1/E2 (80/80)

The result indicated that an efficiency of textbooks as teaching materials for 5th grade student was able to reach criterion E1/E2 (80/80) and can be used for teaching.